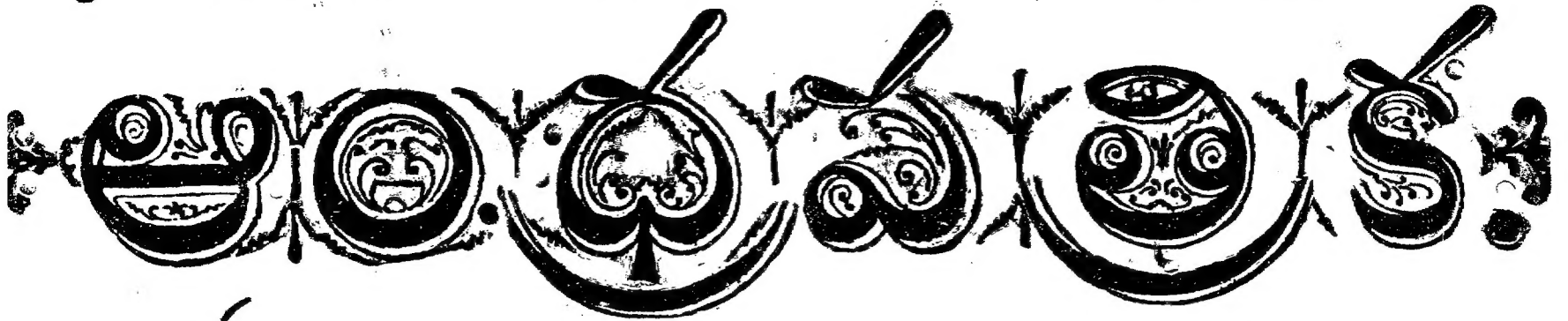

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడిచిపెట్టక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

3092 ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ మే నెల 29-వ తేది గురువారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

No. 50
సంచిక ౫౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఁడును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగింపును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును బుద్ధగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

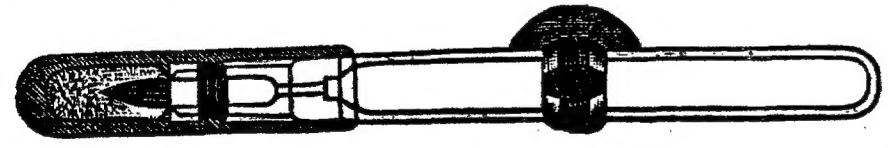
దక/—నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టివీది మదరాసు.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!!
మా సుప్రసిద్ధమైన రెండురంగుల పెద్ద
రకము నోడకు తగిలించు 1924 సంవత్సరము
క్యాలండరు దరఖాస్తు పంపినవారికి ఇనా
ముగా పంపబడును. 191
Rajivaid Sri Bamandasji Kaviraj
152 Harrison Road, Calcutta

బడికిపోవు పిల్లల తండ్రుల
కొక వరప్రసాదము
మా "ఎమట" పరిశుభ లైట్ చూడునుండి
క్రింద పడవేసినవ పలుకే పకలపు.
ఈ దిగువ తెలిపినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.
Messrs T. H. Khanna
22, Linga Chetty Street, Madras.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా
24.5.24 తేది శనివారమునుండి 30.5.24 తేది కుక్ర
వారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6-15 దినమునకు రాత్రి
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 2-15
గంటలకుకూడ యూనివర్సల్స్ ట్యువెండసు సిరియల్ ది
డేనియల్ బూని అద్భుత ధైర్యసాహసకృత్యములు
గల చరిత్రాత్మకకథ ఉపకథలు 1, 2, 3, మొదటివాంము - 6
భాగము. ఫ్రెడ్ థాక్ యూనివర్సల్స్ గేట్ బాక్సింగు సిరియసు
ది లెడర్ ఫువర్స్ ఇంటర్ నేషనల్ హ్యూమర్ డి కామిక్ కూడ
చూపబడును.

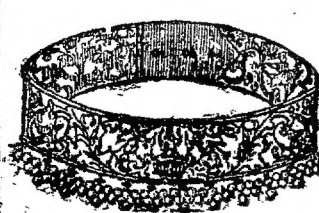
నెల్వ ఫిల్లింగు "ఆ గేట్" ఫ్రంట్స్ వేనా

కాకా-లెన్ వెన్ క్రమంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, మొద
లగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇత్తుడిత్తుడు మన హిందూజాతమునందు కూడ మిక్కిలముగా జనాదరణ
పొందుచున్నది.
సావారణమయిన "ఆ గేట్" కలము 2957
మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉత్కృష్టాళి బయట "ఆ గేట్" గాజుపాళి నుకయోగించుట యద్భుతమగు నూతన
విభావము. ఒకతొలి సిరాలో ముంచినయెడల అందు నిమిషములకంత చక్కగా వ్రాయును.
మైలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధి చెందినది

చేతిపట్టెడలు, లేక నాగవత్తులు

వీటిని పాతికాపక అంగుళము మొదలు మాప్పాతిక అంగు
ళము వెడల్పువరకును, 6—14 సవరముల వరకును యే మోస్త
రులో కావలసినను చేయవచ్చును. చేదారం సహా మజూరి
ర్పు. 25—35 వంకు గలదు. మోస్తరు, పనితరము వీటిని
అనుసరించి సవరములు, మజూరి నిర్ణయించ బడును. సవర బుగారుకు పూచీ యివ్వ
బడును. 172 ఫుటల మా అందమైన క్యటలాగు ధర రు. 1-0-0.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు 25 చైనాబజారురోడ్డు మదరాసు.

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన విల్లులలో తయారగుచున్న బనీ
నులు, హిందూదేశపువిల్లు నూలులోనున్నా, ఖిద్దరునూలులో
నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, నకల మైనపట్టుపున్నా;
ప్రత్తి, వగైరాధారములోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పిలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చాకగా యేర్పాటు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.
వర్తకులకు (హోలుకేలు) మొత్తపు చేరమునకు, కం
ట్రాప్టులకు, చాలా వ్యాపారపిల్లు కల్లుజేసినాము గనుక ధరలు
తెలియగోలనవారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ
లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు
౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ఫ్రీ రు 6-0-0
మానేజరు:— ఆంధ్రహాజీరీమిల్సు,
బెజవాడ, దక్షిణఇండియా.

ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులకును ములభముగా చికిత్సచేసేకొన గగిన
600 యోగములు గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి 1-4-0 రి. పి. అ 6
ఆయుర్వేదచరిత్ర:— వైద్య, ఆరోగ్య, శారీర, షు
గుణ, చికిత్స మొ॥ వ్రాయబడు వైద్యగ్రంథ. సం॥ చలదా,
రూ. 2.8-0, మాదిరి యుచితము. 2
3. పి. అందు కో, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

మదరాసు కార్పొరేషను సమావేశము

మదరాసు కార్పొరేషను సభ సమావేశము నిన్న సాయంత్రము రిపబ్లికన్ ముందు తిరుమలపేటలో అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. కమిషనరు బోగోగారు 22 గురు సభ్యులు హాజరైరి. ప్లాండింగు కమిటీవారి శిఫార్సులు ముందుగా చర్చింపబడెను.

కార్పొరేషను పాకీవాండ్లు

పాకీవాండ్ల కొసగబడిన సౌకర్యములు ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండి అమలు జరుగునట్లు సభవారు తీర్మానించిరి.

మోటారు లాఠీలు (ట్రాక్టరులు) వెనుక నాలుగు బండ్లను యీడ్వగలంత పెద్దవి యా 14,080 చొ॥ న రెండు ఒక్కొక్కటి యా 8,490 చొ॥ 4 వెనుక నీడ్వబడు బండ్లను యా 19,265 ఒక పెంటినులు యిండిని గొనవలెనని ప్లాండింగు కమిటీవారు జేసిన శిఫార్సు అంగీకరింపబడెను.

నత్యమూర్తిగార్ ప్రకటన

3 పాయింట్లపై నత్యమూర్తిగార్ తయారుజేసి విక్రయించువారి వద్ద యా 1 రుసుము అంతకు యెక్కువ పాయింట్లపై తయారు జేయువారివద్ద యా 2 చొ॥ రుసుము పన్నులు వేయవలెనని ప్లాండింగు కమిటీవారు శిఫార్సుజేసిరి. వీరందరికి ఉచితముగా లైసెన్సు నీయవలెనని సభవారు తీర్మానించిరి.

మాకీ తోటలు

మాకీతోటలు టౌనుప్లానింగు బ్రష్టునందు మదరాసు నగరావరణలో చేర్చుకొనుటకు కమిషనరుగారు యెట్టి అభ్యంతరములేదని డిక్లెరింగు. కాని యీ మాచనను బ్రష్టువారు అమలు జరుపలేకుండుగావున ప్లాండింగు కమిటీవారు శిఫార్సు జేయలేదు.

ఆ స్థలమునందు ఆరోగ్యపరిస్థితులు దీపములపడుపాయము సరిగా జరుగుట లేదనియు, ప్రస్తుతము ఆర్కాటురాజు గారియాధీనము నందుండుటచే ఆయనమరమ్మతులు జేయకున్నను దావా తెచ్చుటకును యెవరికిని అధికారము లేదనియు డా॥ నల్లేశుగారు ఆక్షేపించిరి. కె. పి. దేశికాచారిగారు ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి బ్రష్టువారిలను యెట్టి మరమ్మతులు జరుగవనియు కార్పొరేషను వారికితీగూడ నట్లే యున్నదని జెప్పి ఆర్కాటు రాజుగారు మరమ్మత్తు జేయింపకున్న కేసు జేయవచ్చుననియు డిక్లెరింగు. కమిషనరు చేయగలిగినంత సహాయము తప్పక జేయవలెనని అభ్యర్థించు నుడివెను.

ఆ స్థలమును టౌను ప్లానింగు బ్రష్టులో చేర్చుకొనడము ప్లాండింగు కమిటీవారి శిఫార్సు ఆమోదింపబడెను.

సబు అసిస్టెంటు సర్జనులు

కార్పొరేషను ఉద్యోగము నందున్న సబు అసిస్టెంటు సర్జనులకు ఇంటి అద్దె అలవెన్సుగూడ జీతములోనే కలిపియిచ్చుచుండవలెననియు నీక ముందు చేర్చుకొనబడువారికి ఆలవెన్సు ప్రత్యేకముగా నేర్పరపగూడదనియు తీర్మానింపబడెను.

ట్రాము కంపెనీకి స్థలము

మారు మార్కెటు వద్ద కొంత స్థలము ట్రాము కంపెనీ వారికి రి యేండ్లవరకు అద్దె కిచ్చుటకు గూర్చి దీర్ఘచర్చ జరిగెను. ఆ స్థలమునందు ఇల్లు కట్టినచో ప్రజలకు చాల యిబ్బంది కలుగునని డా॥ నల్లేశుగారు రనిరి. ఇల్లు కట్టినను యింక 10 అడుగుల స్థలము జనులు నడుచుటకును అభ్యర్థించు డిక్లెరింగు. ఆచోట రాకపోకలు బండ్లపాడవాడి యెక్కువగా నుండుననియు యిప్పడే రెండు ట్రాము లైనులు నడిచుటకు స్థలము చాలకున్నదనియు రోడ్డు వెడల్పు జేయవలసియున్నదనియు డా॥ మల్లయ్యగారు రనిరి. ట్రాముకంపెనీవారు గట్టునున్న యిల్లు రామస్వామిముదలియ్యగారిసత్తముపట్టెతో లేక మారు ప్రాకారములోనో గట్టువలెనని నూచించిరి. ట్రాము కంపెనీ వారికి పెరియమెటు వంతెనమధ్య స్థలము గలదని కిరాములు నాయుడుగారు నుడివెరి. వేవారల సరుపాయమునకే అచ్చట ట్రాము కంపెనీవారు ఆసీను కట్ట వెంచరని దేశికాచారిగారు రసగా మారు మార్కెటు ప్రాకారములోఫల ఆమోదము స్థలము గలదు, దానిని వినియోగింపమని మధన గోపాలనాయుడు గారనిరి.

ఈ విషయము గూర్చి వేదోకసారి విచారించుటకు నిశ్చయింపబడెను.

ఎస్. వి. నారాయణాచారి బాలికాపాఠశాల

పై పాఠశాలలో అవసరము ఉద్యోగల నియమించు విషయము చట్టకు దేబడెను. ఈపాఠశాలకు తానిచ్చినవిధాన

ము రద్దుజేసిరిననియు మరల భాయవరచిరిననియు ఎస్. వి. నారాయణాచారిగారు రెండులేఖల బంపిరి. కమిషనరుగారు వాటిని పరిశీలించి యితరుల నిర్బంధములను ముందు తన ధన సహాయము రద్దుపరచినట్లు వ్రాసి యుండెను. ఇప్పుడు మరల భాయవరచుటచే ఆ నియమింప దలచిన ఉద్యోగులను నియమింప వచ్చునని శిఫార్సు జేసిరి.

ఇతర పాఠశాలలకు భంగము కలుగకుండ ఈ పాఠశాలను సాంకేతిక పాఠశాలగా నుంచవలె ననియు దానపట్టాయందు చందాదారుడు ఉద్యోగేతర ప్రేక్షకుడుగా నుండవలె నను మరతున కంగీకరింప వచ్చుననియు ప్లాండింగు కమిటీ వారు డిక్లెరింగు.

వ్యాపారావుగారు ప్రాథమిక విద్యయే యుండవలెనని కోరిరి.

ఆచోట ప్రాథమికవిద్య యెక్కువగా అవసరములేదనియు సాంకేతికవిద్యయే యెక్కువ అవసరముగనుక దానినే ఆపాఠశాలయందు నేర్పవలెనని రా. బి. టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు డిక్లెరింగు. సాంకేతికవిద్యయే ఉంచినచో యిదివరకు గా వించిన తీర్మానమునకు విరుద్ధమునని సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు రనిరి.

ఈవిషయము విద్యకు సంబంధించిన ఉపసంఘమువారికి పంపవలెనని మదనగోపాలనాయుడుగారు సవరణప్రతిపాదించిరి. సభలో ఆమోదింపబడెను.

నండ్లీ పులేఖకులు

కార్పొరేషను సభ్యులలో నున్న పులేఖకులకు లైసెన్సులకు నీకముందుండి యా 25 జీతమియవలెనని ప్లాండింగు కమిటీవారి శిఫార్సు అంగీకరించబడెను.

ఇదివరకు తాత్కాలికముగా నియమింపబడుచుండిన పులేఖకులకు లైసెన్సులకు ఫీరుముగ 75-5-100 రూపాయల వేతనము, కార్పొరేషనుసభ్యులచర్యను వ్రాసికొనుటకు యా 15 అలవెన్సునిచ్చి యిరువురమనియమింపవలెనని నిశ్చయింపబడెను. ప్రస్తుతమున్న యిరువురనే ఈ ఉద్యోగమునకు నియమించెదరావారిస్థానే మరియిరువురను నియమించెదరు.

ఎన్నికనిబంధనలు

ఎన్నికల సమయమున అధ్యక్షుడుగానుండు ఉద్యోగి అక్షరజ్ఞానములేని ఓటరులవద్ద వోట్లను అభ్యర్థుల ఏజెంటుల సమక్షమున జరుగవలెనని డి. బి. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారి నూచనగూడ అమలుజరుపబడెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

ఏ జంట్లు కావలెను

బాగుగా స్థాపించబడిన ఒకటిమిలెడ్ కంపెనీకి వాటాలను కక్రవానుచేయుటకు మంచి అనుభవముగల ఏజెంటు కావలెను. ధరావతు కట్టవలెను, జయముగాండుజట్టి వాడటకు మంచిజీతము ఏర్పాటుచేయబడిన బత్తా యివ్వబడును. మరతులనుఉంగీకరించి ఏర్పాటు చేయబడినవారు లేజవాడలో ఏర్పాటుచేయుటకు కార్యాలయమునందుగాని లేక మద్రాసు కార్యాలయమునందుగాని లేక వాడ ఆశీసునందుగాని భాయముగాఉంచబడుదురు. పూర్తివివరములకు ఒడంబడికకు తక్షణమే ఎనిమిది అణాలు తపాలాబిళ్లతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

C/o "The Andhra Patrika" Post Box No. 212, Madras

మెన్సరిజము నేర్చుకొనుడు

మెన్సరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, మెన్సరి జనహాయమున వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు

విశ్రులముగ మర్మ రహితముగ గురువు లేకనే ఆ భ్యాస యోగ్యముగ రచింపబడిన సమ్మోహన గ్రంథము తక్కువ ధ్యా వ్యావకోద్దేశముతో వెల్లడించి

ఒక రూపాయకు

మాత్రమే అమ్ముబడును. డి. పి. ఛార్జి నాలుగుఅణాలు

అడ్రెస్:— మేనేజరు హిప్పటికో హోము, ఏలూరు.

నత్యమూర్తిగార్ ప్రకటన

ఆలివరు ప్రభువుగారు సత్యమూర్తిగారికి వ్రాసిన లేఖను గూర్చి కామన్సు సభలో వచ్చిన ప్రశ్నలసంవర్గమున సత్యమూర్తిగారు యీ దిగువరీతిని ప్రకటించుచున్నారు: లేఖను స్వంత బాధ్యతపై ప్రకటించుటకు గల కారణములు 1 ఆలివరు ప్రభువుగారి వంటి ఉద్యోగులనుండి వచ్చు లేఖలు ప్రకటించుటకు సుద్దేశింపబడనిచో రహస్యము లేఖ యని వ్రాయబడును. అట్లు యీ లేఖపై వ్రాయబడలేదు. (2) ఈ లేఖయందలి అంశములు బహిరంగవిషయములకు సంబంధించినవి. ఆ యభిప్రాయమునే యిదివరకు ఇండియాకార్యదర్శిగారు ప్రకటించియుండిరి. (3) ఈ లేఖములు వేలములు ఉద్యోగరీత్యా జరిగిన తాను ఆలివరు ప్రభువుగారికి వ్రాసినలేఖ తనవద్దనఖలులేదుగాన ప్రకటించ జాలకుండినందుకు సత్యమూర్తిగారు విచారించుచున్నారు. అదిప్రకటించబడుట కాయన కెట్టిఅభ్యంతరములేదు. ఆయనలేఖలో ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమునకు వ్యతిరేకముగావ్రాయలేదుగాని పృత్యేకసంఘములనుబట్టి మంత్రివర్గముల నేర్పరుచుటకు అసమ్యుతిచెలిపినట్లు ఆయనకు జ్ఞాపకమున్నది. తాను ఆలివరుగారిలేఖనుపక్కటింపుట ఇండియాలోను ఇంగ్లాండులోను అభివృద్ధి మార్గముగోరువారలకు పరస్పరాభిప్రాయము కూల్యముగుడుచుననిదలంచేనేగాని లేరుగవర్న మెంటునకుగాని ఆలివరు ప్రభువునకుగాని యిబ్బంది కలుగచేయ నుద్దేశింపలేదు. తెలియక అట్లుచేసినచో మనఃపూర్వకముగ పశ్చాత్తాపపడుచున్నానని ప్రకటించుచున్నారు.

సత్యమూర్తిగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

కామన్సుసభలో ఆలివరు ప్రభువుగారు నాకువ్రాసిన లేఖనుగూర్చి రిఫర్డుగారిని "సత్యమూర్తిగారు అతివాచపక్షములోనివారుగారా. ప్రభుత్వమువారు తమకు సహకారము జూపువారికి సహకార మొనర్చుట కెట్టి యభ్యంతరములేదు, అని ఆలివరుగారిట్లు జెప్పిరి" యని ప్రశ్నించిరి. ఇట్లు ప్రశ్నించిన దైహ్యులకు ఒకసంగతి డెలపనెంచెదను. విరివివిష్టవ నాయకుడగు డివెలరాగారినిగూర్చి జెప్పుచు లాయరుజార్జి ప్రధానమంత్రి తాను ప్రజలతో ప్రత్యక్షసంపర్కముగలవా తోనే సంప్రదింపక తీరదని నుడివెను. నేను ఒక సాక్షి వ్యక్తిని ఇండియను నేమ నలు కాంగ్రెసుసభకు జెం, స్వరాజ్యపక్షమువాడను. ప్రజలతో ప్రత్యక్షసంపర్కముగల పక్షము కాంగ్రెసులేవ్వ కేరొకటిలేదని జెప్పగలను.

తంజావూరులోని అధికము పన్ను

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— అధికముజేయబడిన పన్నులకు వ్యతిరేకోద్యమము తరపున యిం చుక ప్రచారముజేసి నేను తంజావూరునుండి నేడేవచ్చితిని. ప్రభుత్వమువారు 100 కి 25 చొ॥ హెచ్చింపబడిన పన్నును 18కి చొ॥ తగ్గించిరి. కాని యీ మాత్రము తగ్గించినచో మిరాసీదారులు సంతసింపజాలరు వారు తిరుగుబాటును మానజాలరు. ఇతర స్థలములలో నున్నరీతిగావైన తగ్గించకుండుట బాగులేదు. ప్రభుత్వమువారు ఖిలవంతముగా వనూలుజేసినగాని ఏ పీల్లికిన్సు చెల్లింపకుండుట్లు మిరాసీదారులు నిశ్చయించిరి ఈ యేడు ప్రభుత్వవారు తమకు రావలసినది వనూలు చేసికొనగలుగుదురు. మిరాసీదారులు తమ ప్రయత్నములను చాల ఆలస్యముగా ప్రారంభించిరి. ప్రభుత్వమువారులోపుగా తగిన సౌకర్యములు జూపవచ్చు ముందుసంవత్సరము యెక్కువదీక్షతో మిరాసీదారులు ప్రతి కూలోద్యమము నడిపెదరు.

అమృతనరు ఖాల్సాకలాశాల

ప్రిన్సిపలు రాజీనామాచ్యును

క్రొత్తగా నియమింపబడిన ఎనమండుగురు ప్రాథమరు లలోను చాలమంది యితరరాష్ట్రీయులవారే.

కార్యసంఘసభ ముగియగానే ప్రిన్సిపలు ఆరంభస్థాని గారు రాజీనామానచునే వ్రాసియిచ్చిరి. ప్రాథమరు హుకుం చందుగాకిప్పుడు ప్రిన్సిపలుపనినిచూచుచున్నారు. ఇతరకలా శాలలకు వెళ్లుటకు ట్రాన్సుగరసర్టిఫికెట్ల నియమనలెనని 200- ఘంధి విద్యాభ్యుదయ ప్రిన్సిపాలుకు వ్రాసిరి. (అ. ప్రె.)

వధ మాంధ గోరక్షణసభ

గుడివాడలో మే 26 వ తేదీ నిజగుట

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు, అధ్యక్ష కోపన్యాసములు

అహ్వానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

అధ్యక్షకోపన్యాసము

అహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు మి. రా. శ్రీ, కుసుమ వెంకట్రామయ్యగారి ఉపన్యాసము:- మహాజనులారా! గోరక్షణ హిందువులకు పరమపవిత్రమైనది. హిందువులు గోవులను మాతగా పూజించుచుండిరి. బ్రాహ్మణులు తమనిత్యకర్మానుష్ఠానముందు 'గో'బ్రాహ్మణేభ్యః సుఖినోభవంతు' అని అనుచును పఠించుచు నుండుదు. గోరక్షణ ఆర్థికముగా సర్వవిధముల మానవలోకమునకు ఉత్తమమైనది. ఏనాడు హిందూదేశము గోరక్షణమందు ఉపేక్ష చేసెనో అనాటినుండి మనదేశము అధోగతిపాలయినది. మనసంతానము దుర్బలమై క్రమక్రమముగా క్షీణదశనందును తుదకు దుర్బలత్వమునకు ఆయువుపట్టుయినది. మహాజనులారా పూర్వకాలమున రాజులు గోరక్షణకు బద్ధులై యుండెడివారు. తల్లి, దైవము, తర్వాత గోదేవతను పూజించుచుండెడివారు. పూర్వకాలమున ధాన్యమునకు బదులుగా గోవులనే మాధ్యమం దెడివారు. ఇప్పుడు రాజాదరణలేకపోవగా గోవధ ప్రభుత్వము ఎంతమాత్రము మాన్పింపక ఉపేక్షవహించుచున్నది. ప్రస్తుత కాలమున మనదేశములో పాడిపంటలకు పనికివచ్చు పశువు లన్నియు వధింపబడుచున్నవి. ఇతర దేశములకు విశేషభాగము ఎగుమతియైబడుచున్నది. బహిరంగముగా పాడిపంటలకు పనికివచ్చు గోవులను ఆహారముపేరనో మతముపేరనో చెప్పి నంతమాత్రమున ఎట్టిశిక్షలులేవు. మనదేశములో పశుసంపద అభివృద్ధికావలెనన్న ప్రజలు ఆరోగ్యవంతులై సర్వసృఖములు అనుభవించుటకు మనదేశము సర్వసౌభాగ్యవంతముగా నుండుటకు ను, గోరక్షణకు రైతులును, వర్తకులును పూనుకొనవలయును. ఈగోరక్షణ రైతులకు ఎంతముఖ్యమో యితరులకును అంతప్రధానమైనది. సర్వమానవుడును యీ అతిపవిత్రమైన కార్యమునకు పూనుకొనవలయును. గోరక్షణకాలము ప్రతిచోటను నిలుపవలయును. రైతులు ఈగోరక్షణకాలము కావలసిన గ్రాసము ధర్మముచేయుట తమ విధియని తెలిసికొనవలయును. మహాజనులారా! అమెరికాదేశములో ఉత్పన్నమైనపశువులను పెంచు వారికి దొరతనము ఎట్టిప్రాత్యాహము సొసంగుచున్నదో మీరెరుగుదురా? ఉత్పన్నమైన పశువులను పెంచువారికి ఆదేశమున గొప్పగొప్ప బహుమతుల నిత్తురు. పాడిపంటలకు పనికివచ్చు పశువుల వధించిన గొప్పశిక్ష విధించుదు. విశాలమైనపచ్చికబయళ్లను, మహానదులను వేలకొలది మైళ్లపర్యంతము గలిగి దేశమంతయు కనులపండువుగా దనరారుచున్న ఈభారతభూమి యందు పశుసమృద్ధికి నేడు మార్గములు కానరాకున్నవి. ఉడుపుల పుటతోడనే వ్యవసాయదారులు పశువులను అర్హములకు తోలుదురు. అచట సగముచచ్చి కుప్పించి మరల కోతలయినవెంటనే యిండ్లకొచ్చును. గోమతయొక్క ఉపయోగము వ్యవసాయ దారులకుగాని ప్రజలకుగాని తెలియదు. మనదేశములో అన్న విక్రయము ధాన్య విక్రయము క్షీరవిక్రయము యీ మూడును మహాపాతకములు. యిప్పుడు విశేషద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టుదమన్నను ఉత్తమమైన పశువులు లభించుట దుస్సరముగా నున్నది. మనబిడ్డలకు క్షీరము దొరకక విదేశములనుండి వచ్చు పాలబుడ్లపై మనము ఆధారపడియుండు దినములు వచ్చినవి. మహాజనులారా! మీరందరూను గోరక్షణకాలమున నెలకొల్పి గోరక్షణకు కొంతనిధిని ఏర్పాటుకేసియు, దేశ సౌభాగ్యముపై తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాను. ఇందు విషయమై, ఆఫ్ఘనిస్థానము, కాబూలు అమీరులును, ఘనత పహించిన శ్రీహయిదరాబాదు వైశామువారును మన దొరతనమువారికి మార్గదర్శకులై యున్నారని నిస్సంశయముగా చెప్పగలను. శిరోష్ఠాశ్రితులయందును, వైశాల్యమునందును, ప్రకృతిసంపదయందును, ప్రపంచములో సాటిలేక దనరారుచున్న ఆర్యావర్తమున అన్నిటికిని కరుణైనది. మనబిడ్డలకు విదేశమునుండి పాలు తెప్పించుకొనవలసిన దుర్బలబట్టినది. సమృద్ధిగా పాలు, పెరుగు, మిగడ త్రాగి దారుణ్యవంతముగానుండెడు మనదేశము శరీర సౌష్ఠ్యపీనస్థితియందున్నది. కాననో మహాజనులారా! వెంటనే గోరక్షణకాలమున నెలకొల్పుదు. నేడు మన పుణ్యదేశమున మన సభ్యుడు, శ్రీమాతా వామనచంద్ర నాయకు బాగీర్యం చేరిని ఆగ్రాసనాధిపతిగానుండ బ్రార్థించుచున్నాను.

అధ్యక్షులగు వామనరామచంద్రనాయకుగారి ప్రసంగమునం దీకిందిభాగములు ముదితములు:

సజ్జనపురంపుంగవులారా! పూజనీయులైన విదుషీ మణులారా!

ధర్మజ్ఞాన

ధర్మజ్ఞానవిషయము చర్చించుచుండగా నాకిప్పుడు నా రైలుప్రయాణమునందు నాకుకల్గిన అమెరికాదేశపుశ్రీల పరిచయము నాకు స్మరణకువచ్చుచున్నది. నామిత్రులసహా నేను ప్రయాణమొనర్చుచున్న బండిలో తత్త్వజ్ఞానసంపాదనార్థము హిందూదేశమున కరుదించిన ఇరువురు అమెరికాదేశపు విదుషీ మణులుకూడ ప్రయాణమొనర్చుచుండిరి. ప్రసంగసందర్భమున వారు తత్త్వజ్ఞానమెచ్చుట ఏగురువునొద్ద నేవచేయుటచే లభించు నని పుచ్చుచేసిరి. సనాతనమున ఆర్యమతగ్రంథములం దిది నిబిడికృతమైయున్నదనియు దానిని దెలిసికొని లాభముపొంద నశేషగలవారు సద్గురుచరణారవిందములయందు లీనమై అత్యంత శ్రద్ధాభక్తులతో నేవజేయవలయు ననియు దేశముయొక్క దౌర్భాగ్యములన అట్టిసద్గురువులసంఖ్య క్రిమముగా తగ్గుచున్నదనియుపత్త్యుత్తరమియబడెను. తత్త్వజ్ఞానమెచ్చుట వికాసము నొందనో, వ్యాపకార్థికాదిపాపావినయముల కేవలవిశిష్టము నికివట్టుయొనో, స్వామి రామతీర్థ, రామకృష్ణపరమహంస, వివేకానందాది ఆధునిక తత్త్వజ్ఞుల కేవలసంపర మాతృభూమిగా బరగనో అచ్చట మహాపురుషులసంఖ్య తగ్గుటకు కారణ మేమై యుండవచ్చునని వారు కుతూహలమును గనబరచి దెలిసికొనగోరిరి. అమెరికాదేశము కేవలము భౌతిక భావములతో నిండియుండుట చే తత్త్వజ్ఞానాన్వేషణ మునకై హిందూదేశమునకు వచ్చితిమనియు, ఇచట సహితము ప్రాపంచిక సుఖానందములై యుండినట్లు గ్రహించి నీరాశ్యగల్గినదనియు వారు తమవిచారమును బ్రకటించిరి. పూర్వమిదేశమునందు ప్రతి తత్త్వపుయొక్క ఉత్పత్తి సమృద్ధిగా నుండుటచే ప్రాణికోటికి అన్నవస్త్రాదుల చింత యావంతయు లేక భారతీయులు ఏకాగ్రచిత్తులై తత్త్వజ్ఞానయందుతమకాలమునువినియోగించుచుండెడివారనియు వ ప్రమానకాలమున ప్రతివ్యక్తి అనుచినను నూర్యోదయము కాగానే తనకును దారాపుత్రాదులకును మధ్యాహ్నభోజన మెట్లు లభించునా యను చింతయందే నిమగ్నులైయుండ తత్త్వజ్ఞానవిచారణ కవకాశ మెట్లు లభించుననియు అమెరికా దేశమునందు సర్వతోముఖమైన వస్తు సంపదయండి అచ్చటి ప్రజలకు అన్నవస్త్రాదుల కేమియు లోపము లేకపోవుటచేత తత్త్వజ్ఞానసంపాదనార్థము దూర ప్రయాణమున కోర్చి మీరు హిందూదేశమునకు రాగలిగితి రని యు ప్రత్యుత్తర మొసగబడెను. ప్రాపంచిక వ్యవస్థలనుండి విముక్తిగాంచునంతవరకు మానవ జన్మసాఫల్యమున కాధార భూతంలైన పారమార్థికచింత కవకాశమే లేదు. కనుక నేదయావ్యధిరాప మగు కృతియను ప్రాచీన ఋషీశ్వరులను ప్రాపంచికవ్యవస్థ కనుమాలంబైన వర్ణాశ్రమ ధర్మములను నెలకొల్పి మానవజన్మదాయముయొక్క కార్యములవలెగా జరుగునట్లు అన్నివర్ణములవారి కర్తవ్యములను నిర్ణయించిరి. శ్రీకృష్ణ భగవానులు ఈ యుద్దేశ్యమునే దృష్టిపథమునం దుంచుకొని ఆర్థికశిథి బాగుపడునట్లు "కృషిగోరక్షవాణిజ్యం వైశ్యం కర్మవ్యభిజం" యని భగవద్దీతయం దాజ్ఞాపించిరి.

గోరక్షణము

ప్రాచీనకాలమున గోసంపద ధాన్యసమృద్ధి వీనిని బట్టి యే భారత దేశీయసంపత్తు పరిగణింపబడుచుండె నను విషయము సర్వజనవిదితము. గృహ మేధులయొద్ద పశుగణము ధాన్యము ఎంత విశేషముగా నుండిన నంత శ్రీమంతులుగా లెక్కింపబడుచుండిరి.

వర్ణాశ్రమధర్మముల ననుసరించి గోగణమును పాపించు భారము వైశ్యులపై మోపబడినను ఇతర వర్ణముల వారందరూను గోరక్షణపరమకర్తవ్యముగా నెంచుచుండిరి. ఇదిభారతీయులకు తమ తమధర్మమైయున్నది. ఈయది అత్యంతసభారతమున

నార్యధర్మము. గోరక్షణము భారతీయులకు పరమధర్మముగా నేర్పడియున్నది. యజ్ఞయాగాదిక్రతువులయందు పాలు, నేయి, గోమయము మున్నగు వస్తువులు ప్రధానద్రవ్యములై యున్నవి. పంచగవ్యములకు ఇవియన్నియుముఖ్యము. పంచగవ్యముప్రాయ శ్చిత్తవిధి కనసరము. గోబ్రాహ్మణసంరక్షణ తత్త్వీయులముఖ్యకర్తవ్యమై యుండెను. దీర్ఘ విరాటాధ్యనాదులు గోరక్షణ తత్త్వరులై యుండినట్లు పురాణములు ఘోషించుచున్నవి. గోరక్షణముకై వారు ఘోరసంగ్రామములు సల్పిరి. పురాణపురుషుడనియు, గీతాచార్యుడనియు పరమభక్తితో మనచే నారాధింపబడుచున్న శ్రీకృష్ణభగవానునియొద్ద తొమ్మిదివలతుల గోసంపద యుండెను. వారికథలయందు గోసంబంధములేని విషయమే కనబడదు. గోపాలపరివృత్తుడు గోపాలబాలాడను యన్యథానామములతో శ్రీకృష్ణభగవానుడు విభూషణుడై యొప్పురెను.

ప్రకృతావస్థ యెంతయు విచారకరముగ నున్నది. వర్ణాశ్రమధర్మములపరిత్యజింపబడినవి. జనులు కర్మచరిత్యాగులైరి. వైశ్యులు గోరక్షణయొక్కపీయము మాని కేవలము వాణిజ్యమందే నిమగ్నులైరి. తత్త్వీయులు గోసంరక్షణ ధర్మమునందు విముఖులైరి. ఈ కారణములంబట్టియే మనదేశమున కిట్టి నీడస్థితి ప్రాప్తించినది. వైశ్యులు ప్రేమతో గోపాలనాతత్వరులై యుండి తత్త్వీయులు వాని సంతక్షణయందు జాగరూకులై యుండిన పవిత్రమైన భారతభూమియందు ఇన్నిగోపాత్యలు అనుచినము జరుగు లేల సంభవించును!

ధర్మార్థ కామమోక్షము లను చతుర్విధపురుషార్థములు మానవజన్మముతో సంబంధించియున్నవి. మానవశరీరమే వీనిని బొందుటకుసాధనము. కనుక నే"శరీరమాద్యంఖిలధర్మసానం" అని శరీరసంరక్షణమే ముఖ్యధర్మముగా చెప్పబడినది. భారతదేశముయొక్క ప్రస్తుతపుఆర్థికశిథిని గమనించినచో శరీరసంరక్షణ మెంత కష్టసాధ్యమగుచున్నది మనకు గోచరించును. గోరక్షణవిధానము విద్యుక్తముగా పాలింపబడనందున పాలు, పెరుగు, నేయి, మిగడ మున్నగు గోరసములైనపాప్రాధారంబులగు నుత్తమహారంబులు దుర్లభంబగుచున్నవి.

గోవధవలనను, విదేశములకెనుమతిచేయుచేతను హిందూదేశమునకు అధికోత్తరమైనహాని సంభవించుచున్నదని సర్జాన్ ఉరఫ్ గారు అభిప్రాయపడియున్నారు. గోవధజుగుట కిదిగుపమాపబడిన మూడుకారణములు గలవు.

1. ఆంగ్లేయవైనికులు యవనులు మున్నగువారి యాహారార్థము.

2. మాంసమునెండబెట్టి అన్యదేశముల కెనుమతిజేయుటకు.

3. చర్మములకు.

మొదటి రెండుప్రయోజనములకు అణువోలతుల గోవులు వృషభములు ఏలేట వధింపబడుచున్నవి. కేవలము చర్మసంగ్రహార్థముచంపబడుచున్న వానిసంఖ్య నెలబడిలక్షలు. ఆయువుతీరి కాలమృత్యువశే మరుచున్న గోసంఖ్య వేరు. క్రూరలగు కొందరు స్వల్పలాభముకై దూడలను జంపుచున్నారు. కాలమృత్యువాతబడుచున్న గోసంఖ్యయు కొంతగా పుట్టుచున్న లేగలసంఖ్యయు సమానముగా నుండునని సమాధానముచెప్పుకొన్నను పృథివీసంవత్సరముజరుగుచున్న ఒకకోటిగోవధవలన గలుగునష్టమునకు పరిహారము లేదుగదా?

ప్రస్తుతమున్న వృషభములసంఖ్య త్వవసాయయోగ్యముగానున్న భూమిలోనాల్గవం తెననుచున్నట్లుకు సరిపోదు. గోక్షీరముజనసంఖ్యయొక్కయొనిమిదిగతునకైనను సరిపోవులేదు. పరిస్థితులెట్లుండినను గోవధయు వానియొగుమతియు వరుసగా జరుగునునేయున్నది శ్రీకృష్ణమతమైన మంచినంతానముకూడా లభించుటలేదు. పదిసంవత్సరముల కిట్లే యుండిన గోవులవృషభములసంఖ్య నిశ్చేమమగునను సందేహము బాధించకమానదు. పాలు, పెరుగు, నెయ్యి, ధాన్యము ఎట్లులభించునా యనునది విచారణీయాంశ మగును.

భారతదేశమునందు నేద్యమున కుపయోగపడు పశువుల సంఖ్య జనసంఖ్యనుబట్టి నూటికి ఏబదియైదు చొప్పున నున్నది. ఇతర దేశములసంఖ్యలను చూచుడు. ఆస్ట్రేలియాలో 3.12, అర్జంటైన్లో 3.22, ఉరేగాలో 1000 చొప్పున నున్నట్లు మనకు తెలియగలదు. ఇతర దేశములందు వ్యవసాయమునకయితరవృత్తులనేకములుగలవు. మనదేశమునందు వ్యవసాయమే ప్రధానృత్తిగానున్నది. నూటికి 100 మంది జీవనము వ్యవసాయముపైననే ఆధారపడియున్నది. మనదేశమునందు 12.5 కోట్ల 100 లక్షల యధికముల భూమి వ్యవసాయయోగ్యమైయున్న

ది. దీనిని నేద్యముచేయుటకు గల వ్యవధులు సంఖ్య ౨ కోట్ల ౪౦ లక్షలు. ఈ లెక్కచొప్పున ౧౬వ కరములకు ఒక జతయెద్దు లేర్పడును. ఇతర దేశములందు ఇంత భూమికి నాలుగు జతల యెద్దులున్నవి. పరమపూజనీయుడగు మనవు “ధనుశ్శతంపరి హాహా! గ్రామస్వత్వాత్సమంతేతి! శ్రమ్యాపాతాస్త్రయోవాపి త్రిగుణో నగరస్యతు || యని గ్రామములయందును నగరముల యందును గోగ్రాస త్రేత్రముల కంతభూమి విడువవలయునో కాసిందియున్నాడు. దీనికి విరుద్ధముగా ప్రస్తుతము స్వార్థపరు లును హాస్యవృద్ధిగల భూస్వాములును కొందరు గోగ్రాసముల కై ప్రత్యేకింపబడిన భూమినిసహితము నేద్యమున కుపయోగించుటచే గోవ్యవధులు కడుపార మేయుటకు పచ్చిక లభించుటలేదు. భాగ్యవంతమైన యితర దేశములకంటె మనదేశమందలి పశుగణముచే నెక్కువపని నైకొనబడుచున్నది. ఇవిధంబున నవి శీఘ్రకాలములోనే దుర్బలములై మృత్యుముఖమున బడుచున్నవి. కాసననిర్మాణములే మర్యాదననునందుకొన్న అన్యదేశీయులు తమదేశక్షేమమునకై కనీసము నాలుగవవంతు భూమి గోసంచారమునకై వదిలివేయునట్లు కాసిందియున్నారు. ఆమెరికాదేశము లో పశువు ఒక్కంటికి లెక్కచేసి మాడగా ౧౩ యెకరముల చొప్పున పశుగానీత్రేత్రములు వదిలివేయబడినట్లు తెలియును. మనదేశమందాపశువుల కొకయకరము భూమియైనను గానరాదు. పశువులనుష్ఠితి యాప్రకారము వర్ణనాతీతమై యున్నది.

ఇకక్షీరములలెక్కలను పరిశీలింపదము. కైద్యతత్వానుసారము ప్రతివ్యక్తికి ౧౨ ఫటాకులపాలు అవసరమైయున్నవి. ఇతర దేశములందు సాధారణముగా ఆరుఫటాకులవరకు లభ్యమగుచున్నవి. మనదేశమందు 1½ ఫటాకుమాత్రమే దొరుకుచున్నవి. (ఫటాకు ౧ కి గి రులములు) గోసంఖ్య క్షీణించుటచేత ను అవి శక్తిహీనమై యుండుచుచేతను పాలు తక్కువని నిచ్చుచున్నవి. ఇక్కారణంబుననే పాలధర దినదినము హెచ్చుచున్నది. నలుబది సంవత్సరములకుపూర్వ మొక్కరూపాయికి ౩౦ శేర్లపాలు విక్రయింపబడుచుండెను. ఇప్పుడు మాడుకేర్లు కూడా దొరుకుట అసంభవముగా నున్నది. ౫౦, ౬౦ రూపాయిల విలువగల గోవులిప్పుడు ౩౦౦ రూపంబులకైనను దొరుకుటలేదు. గోసంతానము క్షీణదశయందున్నట్లు మనమీయంకలనుబట్టి నిశ్చయింపవచ్చును. ఆసంఖ్యాకమగు గోవధయు అన్యదేశముల కెగురుతుము ముఖ్యకారణములై యున్నవి. కలకత్తా ప్రాంతములందు డెక్కువ ప్రచారములోనున్న మరీయొక్కారణము కూడా కలదు. ప్రతిదినము వందలకొలది గోవులను కలకత్తాకు గొనిపోయి “పూకా” యనుకృత్రిమమార్గముద్వారా ఆరేడు మాసములవరకు వానినుండి విపులముగా పాలు పితికెదరు. ఈప్రకారము రెండు మాడు ఈతెలుకడచినతరువాత గోవులు ఆస్తిపంజరము లగును. పాడివడియగానే వానిని కటికవానికి విక్రయించెదరు. గోవులవ్యవధులుసంఖ్య క్షీణించుటచే భూమికి ఎరువు పలయునంత దొరుకుట లేదు. అందువల్ల ధాన్యోత్పత్తి తక్కువయగుచున్నది. అక్బర్ చక్రవర్తికాలమున ౫ ముగుగుల గోధుములు పంచునట్టి భూమియందు ప్రస్తుతము ౩ ముగుగులు పశితము పండుటదరుగాయున్నది. ౪౦ సంవత్సరములకు పూర్వము ౪౦ కి ౨౦ శేర్లు దొరుకునీయ్యము ప్రస్తుతము ౫ శేర్ల యినను దొరుకుటలేదు. ఇట్లే కనగలు గోధుములు పూర్వము ౪౦ శేర్లచొప్పున అమ్ముబడుచుండెడివి. ఇప్పుడువిక్రమముగా ఆరుశేర్లు నాలుగుశేర్లు విక్రయమగుచున్నవి. నెయ్యి ధర ౪౦ కి శేరున్నర చొప్పున నుండెను. ప్రస్తుతము రెండున్నర రూపాయిలకు ఒక్కశేరుకూడా దొరుకుట దుర్లభముగానున్నది. ధరదీప్తింబున తీవ్రముగనుండ భారతీయులకు కడుపునిండ నెట్లు ఆహారము లభించును? వారు దుర్బలులై నిరుత్సాహులై యుండుట అశ్చర్యముకాదు. మహామారి, ప్లేగు, క్షయ, ఇక ఫ్లోయింజా మున్నగు జాడ్యములవలన మరణసంఖ్య దినదినము హెచ్చుచున్నది.

ప్రభుత్వనివేదిక ననుసరించి ౧౯౦౨ వ సంవత్సరములో ౩౨ శేల ౪౩౫ మంది క్షయవ్యాధికులైరి. ౧౯౧౯ లో ఒక లక్ష ౧౬౨ మందియొక్కాధికి లోనైరి. ఈవ్యవధికాలమునందు క్షయరోగులసంఖ్య మూడింటలు హెచ్చినట్లు యాయంకరే చాటుచున్నది.

శిశువులమరణసంఖ్యకూడా వృద్ధి మాట్లాడుముగనే నున్నది. ఇతర దేశములకంటె మనదేశపు మరణసంఖ్య క్రమక్రమముగా అభివృద్ధి యగుచుండుట గమనించినచో కంట తడి చెట్టనిభారతీయు యుండును. న్యూజీలండులో భారతీయ మహిళ

సంఖ్య నూటికి ౩, అమెరికాలో ౫, హాలండులో ౬, హిందూదేశమునందు ౨౫. ఈఅంకెలను చూచిన నెవరి హృదయము వికలము గానుండును?

భారతదేశమందంతటను శిశుసంరక్షణోద్యమము ప్రచారములోనున్నది. గోరక్షణోద్యమము జనాదరణబడయునంతవరకు శిశుసంరక్షణవిధానములలోనికీరాజాలవని నేను నిశ్చయముగా చెప్పగలను. ౧౫ నుండి ౩౦ సంవత్సరముల వయసుగల స్త్రీల మరణసంఖ్యకూడా హెచ్చుచునే యున్నది. ఈవయఃకాలము ననే ప్రసవములు జరుగును. పాలు, నెయ్యిమున్నగు ప్రధాన పుష్టికరములను పశువులపాల నేవారికిపునశ్చక్తిప్రాప్తియనుకొని యివి చాలినంత దొగకపోవుటచే ఈవయఃకాల స్త్రీలు దుర్బలలై చనిపోవుచున్నారు. సాధ్యమైనంత శీఘ్రముగా గోవధను మాన్చి పశువృద్ధికై ప్రయత్నము సలుపుట చాల అవసరమని మనకు మైన చూపబడిన కారణములవల్ల తెలియును. పశువృద్ధితో బాటు పశుగానీత్రేత్రముల విస్తీర్ణమును పెంపుజేయవలెను. ఆబోతులను అన్యదేశముల కెగురుతుచేయుట మాన్చి వానిని హిందూదేశములోనే యుంచుటకు ప్రయత్నము చేయవలెను.

ఆంగ్లేయ వైద్యనికాయము వారి యాహారార్థము, కుష్ఠీభూత మాంసఖండ విక్రయార్థము, చర్మసంగ్రహణార్థము గోవధ యెక్కువగా జరుగుచున్నదని యిదివరకె నుడివియున్నాను. దీనినాపుటకై కాన్సిలుద్వారా తీవ్రమైన యాందోళన జరుగవలెను. సనాతన వైకధర్మమునందు గోహత్య మహాపాతకమని చెప్పబడినది. విహికాముష్టికవిషయములందు గోవు మిక్కిలి సహకారి యగుటచేతనే శ్రుతిస్మృతిపురాణేతిహాసములు గోవధను నిషేధించినవి. గోసంరక్షణ ముఖ్యధర్మమనికూడా కొక్కిలక్కాణించుచున్నవి. గోహత్యను మాన్పుటకు అన్నివిధముల ప్రయత్నము చేయవలెననిగూడ కాసింపుచున్నవి. యజుర్వేదములో మొదటిమంత్రమునందే ఈశ్వర ప్రార్థనసందర్భమున “యజమానస్సప్రకూపాహి” యని చెప్పబడినది. అధర్వణ వేదము ౮ వ కాండ ౩ వ అధ్యాయము ౨౨ వ మంత్రములో “య ఆమంమాంసమమంతి పౌరుషేనేశ్వయేక్రవిః | గర్భాక్రవంతి వేపవాష్టానితో వాశయామః || యనియున్నది. పచ్చిమాంసమును గర్భదూషముననున్న అండుములను భక్షించు వారు నశించుదురని దీనిభావము. స్మృతులు గోమహాత్యమును అధికముగా గొనియాడుచున్నవి. గోహత్యామహాపాతకమునకు కఠినమైన ప్రాయశ్చిత్తమును విధించుచున్నవి. కనుక గోరక్షణకార్యమునందు విముఖిత్వమును గనపరచు ప్రాందపుడండబోడని నాతలంపు. ప్రతిహిందూగృహమునందు గోవులను పెంచి పోషించు ఏర్పాటు జరుగవలెను. గ్రామములందును నగరములందును పశుగ్రాసక్షేత్రములను వృద్ధిపరచుట కొందరు ప్రయత్నింపవలెను.

దయామయులగు మానైజాం ప్రభుత్వమువారు ప్రతిగ్రామమునందు నాలుగవవంతు భూమి గోసంచారార్థము ప్రత్యేకించవలెనని కాసింపినను అమలుపాత్రము జరుగుటలేదని చెప్పటకంతయు చింతింపచున్నాను. ఈసందర్భమున రాజకీయోద్యోగస్థులను గురించి యొకింత తెప్పపలసియున్నది. భారతీయులైనను పశుత్వాధికారము సంప్రాప్తించినతోడనే కొందరు మదాంధులై దేశహితమును తోడిపోదలం ప్రయత్నము లక్ష్యము చేయక ఉద్యోగధర్మనిర్వహణమునందుకూడ ఏమరియుండుట మిక్కిలి విచారకరము.

ఆంధ్రుల ధర్మము

ఆంధ్రమహాకయులారా! ఆంధ్రదేశము మున్నొకప్పుడు గోసంపదయం దగగగయై యుండెను. ఇటీవల కృష్ణకాలు పల నిర్వాణానంతరము పశుగ్రాసక్షేత్రములందు సహితము నేద్యముచేయుటచే గోధనము తగ్గినదని నేను తెలిసికొని మిక్కిలి చింతాక్రాంతుడనైతిని. ఘోర్జర, మార్యాడ, మహారాష్ట్ర దేశములందు గోసేవ అధికముగా నున్నది. ఆంధ్రదేశము ఇతర ప్రాంతములలో అన్నివిధముల తులనాగవలె ననెడియక్షేత్రోప్రయత్నించుచుండ గోరక్షణోద్యమమునందు మాత్రము వెనకబడియుండునా? ఆంధ్రులది పరాశోయము నాశించుబ్రతకగాదు. “ఉద్ధరేహత్యనాత్మానం | ఆత్మాన మవసాధయేత్” యను గీతావాక్యము ననుసరించి ఆంధ్రులు స్వహత్యముచేతనే దేశము నుద్ధరింపవచ్చును. ఆంధ్రుల కార్యోత్సాహము పట్టుటల శక్తునియును. నేను నివసించు హయదరాబాదు పట్టణము ఆంధ్రదేశమునకే సంబంధించి యుండుటచేతను, ఆంధ్రులతో నాకు గల పరిచయమునుబట్టియు ఆంధ్రులనుగురించి నేనిచ్చట నెక్కువగా జెప్పట పక్షపాత మని జను లనుకొనెదరేమా!

నిష్కామకర్మపీరుండగు మహాత్మునియందు భక్తివిశ్వాసములగల ఆంధ్రవీరులారా! మీరేకార్యము ప్రారంభించినను జనుప్రదముగా కొనసాగించెదరు. ఖడ్గదువ్యాప్తియందు ఆంధ్ర

దేశమునందు సలుపబడిన కృష్ణి నాయకులమెప్పు వడసి యితర ప్రాంతములకంటె మించినకీర్తిని ఆంధ్రదేశమునకు గలుగజేసినది.

గోరక్షణోద్యమము అభిమానోత్సాహములతో ప్రారంభింపబడి ప్రథమాంధ్ర గోరక్షణమహాసభ ఇచట జరుగుట ఎంతయు సంతోషదాయకము. ఇట్టిమహాసభను నన్నధ్యక్షునిగా నాహ్వానించి సన్మానించినందుకు మీకు మరియొకసారి కృతజ్ఞతాపూర్వకవందనము లభించుచున్నాను. శక్తిమంతుండగు నప్పరమేశ్వరుండు మీప్రయత్నములన్నియు జయప్రదముగ కొనసాగుటకు తోడ్పడుగాత!

తీర్మానములు

(1) కాస్త్రప్రకారమువ్యవసాయము మొదలగుదేశాశాస్త్రమునుబట్టియు గోమాతను పూజించుహిందువులు పరమధర్మముగ నుక గోమాతరక్షణార్థమై యీ దిగున వివరించిన పద్ధతుల నవలంబింపవలెనని యీ మహాసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

(ఎ) కటికవాండ్రు అమ్మగోవులను ముఖ్యముగ గోవులను కత్తివాత బడకుండ రక్షించి పోషించుట.
ఉ. బాజీ కృష్ణరావుగారు
బ. గూడూరి రామచంద్రారావుగారు

(2) ఆంధ్రదేశమున కంతయు గోరక్షణసంఘము ఒకదానిని నిర్మించి రిజిస్టరుచేయింపవలెను. దీనికి శాఖలుగా వైతీర్మానములలో చెప్పిన జిల్లా, తాలూకా, గ్రామసంఘములు ఉండవలెను.

ఈ తీర్మానమును అమలులోపెట్టుటకై యీ దిగున వారిని తాత్కాలికసంఘముగ నేర్పఱుపవలెను.

(1) మోలే గంగరాజుగారు
(2) త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు
ఉ. ఉప్ప నారాయణమూర్తి నాయుడుగారు
బ. బ్ర. పట్టాభిరామయ్యగారు

(3) గ్రామములో పూర్వము ఖాళీగనున్న భూములన్నియు సాగుచేయుటకుచేత ముఖ్యముగ పల్లపుగ్రామములలో గోభూమి లేక పశుగణము అష్టకష్టములు పడుటయుమామూలు మేతకు సయితము అవకాశము లేక వానిని యేనైజాము రాజ్యమునకో యేయితర దూరదేశములకో తోలుటయు అందువల్ల పశుసంతతి అంతకంతకు క్షీణించుటయు తటస్థించుచున్నది. కనుక ప్రతి గ్రామమునందును దేశీయులు బుద్ధిపూర్వకముగ కొంత గోభూమిని ప్రత్యేకపరచవలెననియు, అట్లు జరుగునట్లు దొరతనము వారు కాసింపవలెననియు, పశుపోషణ సుకరమగునట్లు అటవీ పరిపాలనానిబంధనలు సవరణ చేయవలెననియు యీసభవారి ఆభిప్రాయము.

ఉ. నారాయణరాజుగారు.
బ. నల్లపాటి హనుమంతరావుగారు.

(4) పశుగణములు యితర దేశములకెగురుతే యగుటచేతను, వధించుటచేతను ప్రజలు ఆరోగ్యహీను లగుటయేగాక బిడ్డ పాలుకూడ కలుపుఅగుట తటస్థించుచున్నది. కనుక అట్టి ఎగురుతే నిషేధించుచు కాసనము చేయవలెననియు, గోమాంసభక్షణమునకు అలవాటుపడిన దేశీయసోదరులు అందునుండి విరమింపవలెననియు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ. భాగ్యరెడ్డిగారు.
బ. వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగారు.

(5) స్థానిక స్వపరిపాలనాసంస్థలవారు పశువధను అధముము గోవధవైకమతపుడల చేయుటకు తీర్మానించవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ. మరీదు గోపయ్యగారు.
బ. బొగ్గవరపు కృష్ణయ్యగారు.

(6) మైసూరు రాష్ట్రములో విశేషముగా గోవధ జరుగుట విని యీసభవారు తమవిచారమును తెలియచేయుచు సనాతన ధర్మస్థాపకులైన శ్రీమాకా మైసూరుమహారాజగారతము సంస్థాపములో గోవధబోత్తుగ నిల్పుటకుతగుకాసనము చేయవలయునని యీసభవారు వేడుచున్నారు. ఈప్రకారమే యితర సంస్థానాధీశ్వరులనుకూడా యీసభవారు వేడుచున్నారు.

ఉ. గుండె రావుగారు.

(7.) పశుసంతతి బలీభవముగను ఆరోగ్యముగను ఉండుటకు తగిన యేర్పాటులను చేయుటకును, స్వచ్ఛమైనపాలు, పెరుగు, నెయ్యి, నెన్న మొదలగు వస్తువులు లభించునట్లు గవాశ్రమములు స్థాపించుటకును దేశీయుల హెచ్చరించుచువానికి కావలసిన గోభూమి, ద్రవ్యోపత్తి మొదలగు సౌకర్యములు దొరతనమువారు ఒసగవలెనని యీమహాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ. ఆరికపూడి రామశాస్త్రిగారు.
బ. గుడినేప సుబ్బయ్యగారు.
కుసుమ ధర్మయ్యగారు.

సంస్థాపనాప్రయత్నములు

தா.லா.ம.ப.க. மு.ப.க.

త్రిదోష సిద్ధాంతము

కవిరాజ యోగీంద్రనాథ సేనుగారి ఉపన్యాసము

వైద్యరత్న కవిరాజ యోగీంద్రనాథసేను ఎం. ఎ. గారు కొలంబోనుండి తిరిగి వచ్చినపుడు 18 వ తేదీన త్రిదోష సిద్ధాంతమును డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారి ఆధ్వర్యమున త్రిదోష సిద్ధాంతములగుర్చి సంస్కృతభాషలో నుపన్యసించిరి. కవిరాజగారు సంస్కృతభాషలో వ్రాసినదివలన ఉపన్యాసము 75 పుటలుగలవు. ఇది చదివినపిదప ఆంగ్లభాషలో దానిభావమును స్పష్టముగా తెలిసిరి.

ఉపన్యాసాంతరము అదృష్టముగానున్న డా॥ లక్ష్మీపతిగారు త్రిదోష సిద్ధాంతముగుర్చి అనేక గ్రంథములందలి భావములను వివరించును. స్పష్టపరిచినందుకు ఉపన్యాసకునికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు నిఁకొలి కొనియాడి ఆ ఉపన్యాసమును మనమాతృభాషలోనికి అనువదించి ప్రకటింప బ్రయత్నములు చేయవలెనని తెలిసిరి. పిదప వైద్యరత్న కవిరాజ యోగీంద్రనాథసేనుగారు ఆంగ్లభాషలో దానిభావమును వెల్లడిచేసిరి.

ఉపన్యాసము

త్రిధాతు సిద్ధాంతములు రెండు భాగములుగా విభజింపవచ్చును; (1) త్రిధాతు ఫిజియాలజీ, (2) త్రిధాతు పాథాలజీ. వాయు, పిత్త, కఫము లనేడిమాడుదోషములు. ఈ మూడును కంటికగవడవు. ఇంద్రియగ్రాహ్యములు కావు. పిటికి ఆంగ్లభాషను విందు, వైలు, స్లైము అనియుండును. కాని; యీపదములు సరియైనవికావు. ఈమూడు రోగులయందును రోగులుకాని వారియందుగూడ సగవడుచిహ్నములు. శరీరము చాల శీతకగా నుండునపుడుగాని, క శ్లో లో నొప్పులు గలిగినప్పుడుగాని వాయుదోషముండును. శరీరమంతయుగాని, కొంతభాగముగాని భరువైనచో కఫమువలన గలుగును. కడుపులో మంటగానుండి కండ్లుపన్నునైనచో పిత్తపుష్కముగా నుండును. వాయువు ఎరుపుగాను, పిత్తముపడుపునర్జము, కఫము తెలుపురంగు గలిగియుండును. ఇవిగోచరముగావు. పిటిని మనము తాకజాలము. శ్లేష్మమును తెలుపుగా నుండును. మన కది యెటులుండునో తెలియదు. ఎవరికైన శరీరమునందొక భాగము తెల్లగనుండినచో మనము శ్లేష్మము గలదందును. కవిధముగనే వాయుపిత్తములకు గూడ వేరొకపేరు పెట్టుచుండుము.

పిటిని మనము ఇంద్రియములతో జూడజాలము. కాని ఒకని కన్నులు పచ్చబడినచో పిత్తవృద్ధియైనదని తెలిసికొని దానిని తొలగించు ఔషధములనిత్తుము. ఆరీతిగనే వాయు, శ్లేష్మములకుగూడ వాయువును గుర్తించుటకు 80 చిహ్నములు, పిత్తమునకు 40 శ్లేష్మమునకు 20 చిహ్నములు చరకమునందు చెప్పబడినవి.

రోగ నిరూపణసిద్ధాంతములనుబట్టి చూడెదము. పిత్తము శ్లేష్మము వాయువు ఈ మూడును దేనికది ప్రత్యేకముగా నుండవచ్చును. లేనా వాయుపిత్తము, వాయుశ్లేష్మము, పిత్తశ్లేష్మముగా కలసియుండును. ఈమూడికి 62 తరగతులుగా విభజింపబడినవి. ఈ 62 దోషముల నుండి 62 భాగములు వెలువడినవి. ఈ 62 విభాగముల మూలమున వెట్టిరోగము వైసను చిహ్నమునైన గుర్తెరుంగగలుగదును. ఇచ్చియు సిద్ధాంతములే. కంటి కనుపడనిచే అయినను ఇది చాల ఉపయోగకరమున సిద్ధాంతమని నేరలంచుచున్నాను. ఈ సిద్ధాంతములు చాల ప్రఖ్యాతి వడసినవి. ఐరోపియదేశీయులు భక్తిగా ఈ త్రిదోష సిద్ధాంతమును చదువుకొనినచో, దానిని ఆచరింప నుద్దేశించు విశాలహృదయులే యనుచో తప్పక యందలి ఘనతను గ్రహించి ఆచరింపగలరు.

ప్రకటన ఆవశ్యకము

వేదాంతమునున్నగు విషయములలో ఆంగ్ల వేశమున సంస్కృతపండితులుగలరు. కాని వైద్యమునందుమాత్రము సంస్కృత పండితులు అచ్చట లేరు. ప్రాంసుదేశమునందు 'గోర్బినర' అయ్యున్నవారును జదివిన వైద్యదుగలకుకాని, ఆయన వ్రాసిన గ్రంథములు ప్రాచీనభాషలో నుండుటచే మనకుపయోగపడవు. పాశ్చాత్య వేశముల నుండి వచ్చు వైద్యులు మన దేశమునకు వచ్చి ధనమార్జించుకొని పోవుచునేగాని మనకాస్త్రములను జరుపరు. మనకాస్త్రములను పఠించి ప్రపంచ మంతటను వ్యాపింపజేయవలసిన బాధ్యత మనయందు గలదు. కలకత్తాలో ముఖర్జీ యను పాశ్చాత్యవైద్యును నేర్చిన వైద్యుడు మన శస్త్రచికిత్సపనిముట్ల నాములును ఆంగ్లభాషలో రచించెను. దీనిని మనము చదివి తెలిసికొనవలెను. ఇతరులచే అంగీ

కరింపబడినను, నిరాకరింపబడినను యిట్టి గ్రంథములను మనము వ్రాసి ప్రకటింపచుండవలెను.

వాయు, పిత్తకఫములగుర్చి నాయభిప్రాయమిది. ఇవి ఇంద్రియగ్రాహ్యములుకావు. మనమువాటిని జూడలేము, ముట్టలేము, గుచిచూడలేము. కాని పిటిచిహ్నములను గుర్తించగలము. కమాయరుచివలన వాయువుగలదనియు, తిక్తరుచివలన పిత్తముగలదనియు తియ్యనిరుచివలన కఫముగలదనియు గుర్తించెదము.

పండిత దొరస్వామయ్యంగారు తమిళభాషలో త్రిదోష సిద్ధాంతమునుగుర్చియించుక దెలిపి, ఉపన్యాసకునికి వందములు దెలిపెను.

పం॥ త నరేశశాస్త్రిగారు

మనగురువుగారు కలకత్తాలో ప్రసిద్ధిగాంచిన వైద్యశిఖానులు. బరహంపురం (పంగ) లో ప్రఖ్యాతపురుషులైన కీ॥ శే॥ గంగాధరకవిరాజగారిశిష్యులు. ఆయుర్వేదమును ఒక పద్ధతిలోనికి దెచ్చినవారు గంగాధరకవిరాజగారు. ఆయన ప్రయత్నమువల్లనే ఆయుర్వేదముకాస్త్రపద్ధతివైతది. పంగరాష్ట్రమునందలి ఆయుర్వేదవైద్యులందరు గంగాధరగారి శిష్యులని శిష్యవంశము. అట్టివానిశిష్యులు మనకుపన్యాసమొనగుట మనభాగ్యము. నామనవిని ఆయన మనకుపన్యాసమొనంగినందుకు మీయందరితరపునవందము లప్పించుచున్నాను అని నరేశశాస్త్రిగారు దెలిపిరి.

దేతినాడి జూచినంతమాత్రమున రోగమును గుర్తించవచ్చునాయని ఒకరుప్రశ్నించిరి. కవిరాజగారిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. దేతి నాడి చూచినంతమాత్రముచాలదు. రోగిశరీరముతాకి చూడవలెను. కన్నులు, నాలుకమున్నగునవిఅన్నియు పరిశీలింపవలెను. అన్నివిధములలో నాడిజూచుటగూడ నొకవిధము.

మరరాసులో ఆయుర్వేదప్రచారోద్యమనాయకులును, యోగీంద్రనాథసేనుగారి మిత్రులును అనుపండిత డి. గోపాలాచార్యగారు ప్రస్తుతసమయమున లేనందుకు నెంతయు విచారము దెలిపి, మురరాసులో ఆయుర్వేదవైద్యులను విద్యార్థులను కవిరాజగారు మరవక ఆవసరముననపుడు వలయుసహాయము చేయవలెనని కోరుచు డా. లక్ష్మీపతిగారు ఉపన్యాసకునకు వందనములు దెలిపిరి.

బంధరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

విద్యార్థులవత్తు 1వ జూన్ తారీఖున కళాశాల భవనమున రెండవభాగము జమావేశము కానున్నది. ఈజమావేశమున వైసను ఆహ్వానముబంపినవారందరు దయచేసి జమావేశము జరుగుటకు సహాయపడెదరని నమ్ముచున్నాను. పట్టణవాసులు కూడ సభకు రావండుట చాల శోచనీయును.

గుడివాడసభకు వచ్చిన శ్రీ స్వామి శ్రధానంద, రామచంద్ర వామననాయక్, బాజి కృష్ణారావు గార్లు మాపురముకు వచ్చి కళాశాలను దర్శించివారు.

శ్రీ శ్రధానందగారు సాయంత్రముపాఠశాల ఆస్పృశ్యతను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ప్రకటన సరిగా లేనందున ఎవ్వరవమంది ప్రజలు వారిని దర్శించులాభము లేకపోయినది.

మాటప్రకృతి పోలికనున్నవను సబ్ యునైట్టెరు కో. రామానుజరావు పిల్లగారిని యిటనుండి బదిలీచేసివారు. మీరు కాంత్యభావులు. అనవసరమయిన తొందరలు ఎవరికిని కలిగించెడివారుకారు. అందరికి యిట్లుగావుండెయ్యండి.

కావలితాలూకా కాంగ్రెసు ప్రచారము

మే 29 10 తేదీనుండి శ్రీమతులు తేజభట్ల రంగయ్యగారు రాళ్లపల్లి రామస్వామయ్యగారు పెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు నుటూరు వెంకట నుబ్బయ్యగారు కావలితాలూకాలో తాళ్లపాలెం, జమ్మలపాలెం, అమెరుదురు, సర్వాయలం, రామాభిలక్ష్మం, బులంతి గ్రామములపై శ్రీమతులు రు 250/ల వరకు శ్రీగాంధీ భూజానిశి శిక్షాత్రిమ చేయించుకొన్నారు. నుటూరు రు 70, 80/ ల వరకు వసూలు అయినది. తాళ్లపాలెం, రామాభిలక్ష్మంలందు కాంగ్రెసు సంఘములు పునాధిరంపబడినవి. స్వతంత్రముల విక్రయం, మద్యపాన బహిష్కారము మొదలగు పనులు చేయచున్నారు.

గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య

కార్యదర్శి కావలి ఫిర్యా సంఘం.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

25.5.24 తేదీసాయంత్రము 8 గంటలకు గుడివాడలో కమ్యూనిస్టులతో మ-రా-శ్రీ దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చాదరిగారి ఆధ్వర్యమున ఈజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసాధారణ సమావేశము జరిగెను. పాల్గొనుకాబడిన తీర్మానములు.

1. లోగడ ఘంటసాలమీటింగులో తీర్మానింపబడిన యెన్నికనిబంధనలు ఇంతవరకు ప్రకటింపబడనందునను, ప్రస్తుతము కాలవ్యవధి చాలనందునను ఈజిల్లాసంఘసభ్యుల యెన్నికలు మామూలుప్రకారమే ఫిర్యాతుమొత్తమున 5 మంది ప్రతి నిధుల చొ॥ ఏఫిర్యావారు ఆఫిర్యాలో యెన్నికలు జరుపుకొని రావోపు జూను 10 వ తేది లోగా జిల్లాకార్యస్థానమునకు బంపవలెను.

2. ఈజిల్లా ఖద్దరుబోర్డువారు తీసికొనివచ్చెడి యావత్తు ఖద్దరు ఋణములయొక్క అంతరంగికపరిపాలనా బాధ్యతలు ఆబోర్డువారికే ప్రస్తుతము ఉన్నట్లే ఉండవలయుననియు, జిల్లా కాంగ్రెసువారి తీర్మానముప్రకారము, ఇతరబోర్డుబైట్టి ఖద్దరు డిపోకాఖిలవలన వచ్చెడి న్యాయమగునట్లుములను జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారే భరింపవలెను.

3. లోగడ 1.5.24 తేదీని బందరులో జరిగిన రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ్యులయెన్నికలు కొన్ని కారణములచే సక్రమముగా జరుగలేదని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచు ఆ యెన్నికలను రద్దుచేయించి జూను నెలఖిలలోగా తిరిగి యెన్నికలను జరుపుకొనుట కనజ్జ ఇయ్యవలసినదని ఈసభవారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

4. గుడివాడ అస్పృశ్యతాహ్వనసంఘమువారు శ్రీశ్రధానందస్వామిలవారికోరకు, కాంగ్రెసుమోటారు నివ్వమని కోరగా పెట్రోలు ఖర్చు నివ్వమని ప్యాసింగుఆఫీసు కోరుట గర్హ్యమని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. ఈజిల్లాలో మూడుబోర్డు మాడేటల పాఠశాలలను స్థాపించి యేమలుచేయుటను నేర్పించే నిమిత్తము ఈజిల్లాకు మూడువేలరూపాయలను మంజూరు చేయు డని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారిని కోరుటయైనది.

6. కడచిన 1922 సం॥ అడిటునుండి కాంగ్రెసు లెక్కలను తనిఖీచేసి ఖర్చు పద్దులలోని లోపములను విమర్శించి కార్యనిర్వాహకసభవారికి రిపోర్టు చేయుట ట్రికింద బేర్కొనిన ముగ్గిరిని నొక యువసంఘముగా నేర్పాటు చేయడమైనది. 1 డిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారు, 2 భైరవభట్ల వెంకట సుబ్బారావుగారు, 3 ఆత్మార్థి నాగేశ్వరరావుగారు.

7. చె. వెం. నరసింహారావుగారు భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారి మీది రాష్ట్రీయసంఘమునకు బంపిన ఫిర్యాదును ఫిర్యాదుకు సంబంధించిన రాష్ట్రీయసంఘమువారి ఉత్తరము సహా చదువుటయైనది. ఈ విషయమై ఉభయపక్షములను విచారించి తీర్పు చెప్పటకు 1 దుగ్గిరాల రాఘవ చంద్రయ్య చాదరిగారు, 2 బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు, 3 బులుగు అంజనేయులుగార్లను పంచాయితీదార్లుగా ఏర్పాటు చేయడమైనది.

8. ప్రకృత మయిన ప్రత్తి విత్తులు తొలకరించు లోగా తెప్పించి జిల్లాలోని అన్నిభాగములకు పంపించి వీలయినంతవరకు ఖరీదునకే విక్రయించుచు అనవసరమైనబోర్డు ఉచితముగ పంచిపెట్టుటకును యీ విషయములో రు 100-0-0 నూరురూపాయలకు మించకుండా ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించుటయైనది.

9. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంచత్తరము చందాకు ఆఫీసుకు వెంటనే తెప్పించవలెననియు వాటినిన్నిటిని బాగ్రత్తగా భద్రము చేయించవలసినదనియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

10. కాంగ్రెసు ఆఫీసు ఉపయోగమునకై నుమారు రు 40-0-0 నలుగురు రూపాయలకు మించకుండా ఒక గోడగడి యారమును కొనుటకు తీర్మానించుటయైనది. (స్వకీయ విలేఖరి)

బిటీమగయానా ప్రతినిధివర్గము

ఇండియానుండి జూను 7-వ తేదీన బయలుదేరును

అల్లాబాదు, మే 28:— బిటీమగయానా ప్రతినిధివర్గమువారు జూను 7 వ తేదీన ఇండియానుండి బయలుదేరుదురని "యూనైటెడ్" పత్రిక చెప్పుచున్నది. కానీకిపోయి పండితులను తెలిసికొనుటకై ప్రత్యేకముగా విశాఖపట్టణం నుండి యిండియాకు విమానమువారిని నేరీకనుట్టి, బిటీమగయానాలోనికి భారతీయులను తాగిముడిని ఫిర్యాదు చేయించుటకు, తలకబోవుటనుగూర్చి నిశామింపబడిన స్థానసంఘముకు పులికేట్టుకు, 1వ జూన్ న్యాయమగారు కృతార్థులై రి సయి నీ క తి క చెప్పుచున్నది. (ఆ.వి.)

గాంధీమహాత్ముడు

అహమదాబాదుకు వెళ్లెను
గాంధీమహాత్ముడు నిన్న 28 వ తేదీ బుధ
వారమునాడురాత్రి బొంబాయినుండి గుజరాతు
మొయలు ప్రయినులో అహమదాబాదుకు బయ
లుదేరెను ఆయన ప్రయాణముసంగతి కడురహస్య
ముగా నుంచబడినను గ్రాంటురోడ్డుపైనువద్ద చా
లమందిచేరి మహాత్ముని విశ్కొల్పిరి. (నేను 29 వ
తేదీ) ఉదయమున మొయలు ప్రయినును అహమ
దాబాదుకు చేరువనున్న కంకర్పావద్ద ప్రత్యేకము
గా నాపిరి. వల్లభాయి పటేలుగారచటికేగి మహా
త్మునకు స్వాగత మొసగిరి. మహాత్ము డచట రైలు
దిగి వల్లభాయి పటేలుగారితో మోటారుబండిలో
సరాసరిగ సబర్బన్ ఆశ్రమమునకు వెళ్లెను. (ఆ. ప్రె.)

వైకం సత్యాగ్రహము

అకాలీ ధర్మసత్రము

తిరువాన్కూరు సంస్థానమువారు వైకంలోనున్న అకా
లీను వెడలిపోవ్వనినా వారు వెంటనే అమృతసరకు రావలె
నని శిరోమణిసంఘమువారు వైకం జతాదారు లాలుసింగగారికి
తెలిపార నంపిరి.

ఉత్తరుప్ర సత్రికమించినందులకు శిక్ష

మాతున్న, మంజనుసిక్ఖ్ గార్లు జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఉత్త
రుప్ర సత్రిక మించితిరు వల్ల లో నువస్థానించినందున
వారినివద్దరి చెంగనూరులో 27 వ తేదీని అరెస్టుచేసి కేసుచేసి
చెరి యొకనెల కఠినశిక్ష వేసిరి. వారిని తిరువల్ల చెరసాలకు
పంపెదరు. (ఆ. ప్రె.)

* * * *

సేలంవాసినహాయము

తిరుచెన్నదులోని తాయినాడుపత్రికాసంపాదకు డగు
సబ్రహ్మణ్యం కెన్సగారు సేలంనుండి వైకంకువెళ్లిరి. సుబ్బ
య్యగారి నాయకత్వముక్రింద వలంటీరులు కొందరు వెంటనే
సేలంనుండి వైకంకు వెళ్లెదరు. అంబూరులో కాంగ్రెసుప్రచా
రకువేస ఎన్. మారుతిగారు వలంటీరుగా చేరెద నని డాక్టరు
వరహరాజులు నాయకుగారికి వ్రాయగా అవసరమైనపుడు
వైకంవెళ్లుటకుసిద్ధముగా నుండవలెనని నాయకుగారతనికి తెలి
పారనంపెను.

“వైకంసత్యాగ్రహముపట్ల సానుభూతిని వెల్లడించుటకు
ను దొరతనమువారిని కోరుటకును జూను నెల 4 వ తేదీని తిరు
వాన్కూరుసంస్థానమునం దన్నిగ్రామములలోను బహిరంగస
భలు జరిపి తీర్మానములు చేయవలెను” అని 28 వ తేదీని జ
రిగినసభలో ఆప్తృత్వ తానివారణ సంఘసభవారు తీర్మానించిరి.

“ఉద్యమము సరిగానే మంచిదానినే నడుపుదుమన్నది.
తిరు వా న్కూ రు సం స్థా న ము వారం ద
రును సానుభూతిని చూపి సహాయము చేయవలెను. ప్రజలలో
కొందరు ప్రతికూలురుగా నున్నారు అను కారణములేప్ప దొర
తనమువారు నిమ్మబాతులను నిరోధించుటకుమరేకారణమునకన
బడదు గాన దొరతనమువారిపద్ధతిని ప్రజ లామోదించుటలేద
నియు అన్నిసర్దుములవారికిని సమానముగ పౌరస్వాతంత్ర్యముల
నొసంగవలెననియు దేశీయులందరను స్వప్రపరులవలె” నని
ప్రీమాక రాజగోపాలాచారిగారు ప్రకటించిరి.

డాక్టరు వరహరాజులునాయకుగారు నేను (29 వ తేదీ)
ఉదయమునకు ఎర్నాకులము చేరిరి. వెంటనే వైకంకు వెళ్లిరి.
(ఆ. ప్రె.)

సి. యఫ్. ఆంధ్రానుగారు

“వెనమ్మకు కాన్సిస్టెన్సీని మరిచి తాముపనిన నివేది
కలో కాన్సిస్టెన్సీకును ను ద్రించుటనకన దను కోరికగలదనియు,
ఉద్యోగం నేర్పాటు చేసి నటలు కంపెనీలోనున్నవారికే
నియమించుకోవలెనను నిర్ణయితేవంద స్వేచ్ఛగాప్రకర్తించు
టకు సంఘమునకు విముడిదలనను, కడదినకమ్మలో పు
ష్కరమైన విభజన అన్నివరులను చెల్లించవలెననియు
సి. యఫ్. ఆంధ్రానుగారు యన్. యం. కోపిగారికిని, కా
ననకలోని మరికొంతమంది ఉపద్యోగపథ్యులకును తిరిగివేసిరి.
(ఆ. ప్రె.)

తారకేశ్వర సత్యాగ్రహము

సచ్చిదానందస్వామి కేసు జూను 6 వ తేదీకి
వాయిదా వేయబడెను

స్వామి యొకను జ్వరమువలనను బలుబువలనను బాధపడు
చున్నాడు. స్వామిపైని మహాంతుతేచ్చిన క్రిమివలకేసు జూను
6 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. విశ్వానందస్వామిని త్వరలో
వదలివేయనిచో చుట్టుపట్ల గ్రామములవా రందరునుగూడ సత్యా
గ్రహ మొనరించునట్లు చేసెదనని స్వామి తెలిపెను. 12
గురు వలంటీరులకేసు విచారణ జరిగినది. ఏడుగురు క్షమాపణ
కోరిరి. వారిని వదలివేసిరి. ఒకనికి రెండునెలలు విడతైదు
వేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

హిందూమహమ్మదీయమై త్రి

మాలానా షోకతాలీగారు

“ప్రస్తుతమురెండుమతములవారను ద్వేషపూరితులైయుం
డుటచే నామాట లెవ్వరికిని రుచింపవని నేనెరుగుదును గాని
త్వరలో నీద్వేషాలము చల్లారగలదని నేను నమ్మెను. త్వరలో
నాయకులసభ జరుగగలదు. ఆసభలో దురభిమానము లేకుండ
కమయములను చర్చించి సమాధానమునకు వచ్చెదరని నేను నమ్మె
దను. దేశమునందు జరుగవలసినపని త్వరలో నిర్ణయింపబడును.
అంతటితో నీవిషయమును చెడకలను మరచివట్లు మరచి రెండు
మతములవారను కలసి దేశనేవ చేసెదరని నమ్మెదను. నేను
సంపూర్ణమును మతభక్తి కలవాడనుగాని నేను గాథమును దేశ
భక్తుడనగుటచే సర్వమతములవారిపట్లను సోదరభావమును దేశ
భక్తిని కలిగియుండుటను నామతభక్తి అడ్డురాదని” మాలానా
షోకతాలీగారు భారతమిత్రప్రతికకు వ్రాసిరి. (ఆ. ప్రె.)

నాబా కేసు విచారణ

మరల 28 వ తేదీని ప్రారంభమైనది

నిన్న జరిగిన విచారణలో 22 మంది ముద్దాయిలును
వచ్చియుండిరి. బార్లలో హామీదీజతకు నేనచేసినవారిలో నొక
డగు చాదర్, జయిట్ గ్రామస్థుడగు తాజారాసింగ, పోలీసు
అసిస్టెంటు మాపర్నెంటు సర్దారు భరపూరుసింగ, రిసల్టరు ఆ
గారి, పోలీసుమాపర్నెంటు సర్దారు నారాయణసింగ గార్లును
ఒక ఆశ్రితుడును సాక్ష్యమిచ్చిరి. జతవారిలో వచ్చినవారిలో
కొందరియొద్ద ఆయుధములున్నవి. వారు తుపాకులను కాల్చిరి.
వారిలో కొందరు మద్యపానమొనరించిరి అని వీరు చెప్పిరి.

శిరోమనీసంఘమువారి ప్రకటనము

జయిట్ ను గుర్చి దొరతనమువారు నిరోధములనన్నిటి
ని తొలగించినచో నాభానుగూర్చి మేము ఆందోళనమును ప్రా
రంభింపమని శిరోమణిసంఘమువారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

కావలితాలూకాబోర్డు మధ్యపానబహిష్కారము

ఈనెల 24 తేదీ కల్లా జిల్లా కావలితాలూకా బో
ర్డు మిటిగునందు జన్మిను సదాశివశర్మగారు తాలూకా
బోర్డులకు మధ్యపానబహిష్కారమును గూర్చిన బాబు చతురబ
డెను. బోర్డువారు తుదిచేయుటకు ఒక ఆశంకుమును ఏ
ర్పించివారికి కరపత్రములు అప్పివేయించుట ఇదిర బహి
ష్కారప్రకృతియును చేయటకు అధికారిమిచ్చిరి. ఈ ఉప
సంఘటనందు పలుకబడి గల్గి ఈవిషయమును చాలకద్ధిహించి
పరిశ్రమించుచు కేకాభిమానలైన శ్రీయుతులు 1. వెన్నెలకం
టి కృష్ణస్వామి తావుగారు ఆధ్యక్షుడు 2. కేశభట్ల రంగయ్య
గారు ఉపాధ్యక్షుడు 3. తిరుమల కొండాబడి గారు 4. అశ్లీ
కారాజుల రెడ్డిగారు 5. మేనకూరు శిలాగారు 6. భుల్లై
య్యగారు. ఈ ఉపసంఘమునకు బోధనాధిక కరపత్ర
మును మొదలగు ఖర్చులై 25-0-0 ప్రస్తుత మిచ్చియున్నారు.

ఈ ఉపసంఘము వెంటనే సమావేశమై కల్లెతాలూకా
డదనియు, గిరకు చెట్లనీరు కూడదనియు, అంగళ్లను తమగ్రా
మములలో పెట్టించుకూడదనియు ఒక కరపత్రమును వ్రాయు
చిరి. దీనిని తాలూకాబోర్డుకును అన్యు నేయించి వేలకొల
దిక ప్రకరించుటకు తీర్మానించిరి. వీరి నామకర్తయును తాలూ
కాప్రజలకృషిసలిది కావలితాలూకా 1921 సం.లో పొం
దిన అఖండ విభాగిని నివనబెట్టెనని ప్రార్థన.

గుంటూరు వెంకట సుబ్బయ్య,

కావలి ఫిర్కా కార్యదర్శి.

విదేశతంత్రివార్తలు

బ్రిటన్ లోరేలు విధానము

ఫిల్లీ, నె. 28:—విదేశపు లెక్కగారుల బ్రిటన్ లోరేలు
విధానమును తొలగించుటలో హిందూకేశము స్వంతరితించు
టనుగూర్చి భిక్షాభిప్రాయమును దెలుపుచు పంజాబరత్తక
సంఘమువారు మున్సిఫిల్లీలో చేసినభిక్షా ఒకతీర్మానమును
గావించిరి. ఎందుకల్లనఃగా యానిధాన బిక్షావోట్లను తీసివే
యబడకపోవ నయెట్ల్య హిందూదేశమునకు బయటదేశముల
కుండిరమ్య బ్రిటన్ లోరేలు లెక్కగారులవలన హిందూదేశము
నకుకష్టముగలుగునని వీరు తలచుచున్నారు. కావున విద్యు
చ్ఛక్తి యంత్రప్రత్యుత్తరముల విషయమైయున్న అతిర్థరా
తీయాసభను బ్రిటన్ లోరేలుపద్ధతిని అన్నివోట్లను తొలగింపు
చని ప్రభుత్వము ఆడుకవలెనని యాశంకుము నూచించెను.
(ఆ. ప్రె.)

తణుకు

(ఒకవిలేఖరి)

మే, 27: నూరెమ్మ గా జిల్లాబోర్డుకు అప్రెన్టీసు గా నె
న్నకొంటిని శ్రీ మిర్జాపురం జమీందారుగారు మాపురము
నెల 29 వ తేదీని విచ్చేయువరకును వారికాదనముస్వీకరి
యెదలకున వచ్చియు మాపుర్లోనిరాతకాలయందు జరుగగల
దని తెలియుచున్నది.

వై. ఎమ్. చాచ్ సి. యాక్లబ్బువారు యిచ్చుటనూత
ముగా తేలికడిహాలో చింతావణి యీనెల 21 వ తేదీని
రావరాసు 25 వ తేదీని ప్రకటించిరి. దీనిలో రావరాసు ప్ర
దర్శకత తిరమ్యముగ ప్రదర్శించిరనుమాట యతికయోక్తిగాదు.
రావరాసుప్రతీతిని భరించిన శ్రీ తంగిరాల హనుమంతరావు గా
రు కడమిక్కుకజుమ్మడయినచో అంతేన ను పక్షిద్ద టునిరెల న
కుయూకుండుక హా, గ్రావ, విసయ, భక్తి, రసముచే పరిపూ
త్రము సమచిరిముగ పోషించివారు. భద్రగిగ్రా ప్రాకూడ చా
లవరకు బాగుగ నేయున్నవి. మెల్లముమీద యీ హుబుబాతి
వేముప్రదర్శకముల యంతరిబాగుగాను చాచకర్తముగాను ప్ర
దర్శించింబలకు వైక్లబ్బువారికి కృతజ్ఞులము. కొద్దిదినములలో
యీసమాచయ దివిదినవర్ధమానమై చుట్టుపట్ల గ్రామాకులకు
అదృశ్యమగుకరి.

తిరువూరు తాలూకా

గంపలగూడెం ఫిర్కా

౧ రాజా కోటగిరి మోకకృష్ణారావు బసదదగారు,
౨ కోటగిరి గోపాలరావుగారు 3 ఊటూరు సత్యనారాయణ
కాశ్రిగారు ౪ కోరుకొండ భట్ల వెంకట నరసయ్య అయ్య
వార్లం ౫ గేలపాడయ్యగారు

తిరువూరు ఫిర్కా

మిట్టలల్లి గంజయ్యగారు ౨ కంకితల్ల శారావణ
స్వామిగారు 3 వెంకటరెడ్డి రామారావుగారు ౪ ఊటూరు
వెంకటకృష్ణగారు శ్రీ బా వెంకటేశ్వరరామారావుగారు.

వైసారి గంపలగూడెం తిరువూరు ఫిర్కా లకుంకి జిల్లా
కాంగ్రెసు సంఘముకు సభ్యులనుగా యెన్నుకొనవలెనని.
వేట బాపయ్య,

లెక్కతా, మే 28:— కడిగెల కలెక్టర్ కాంగ్రెసు
కమిటీవారి యెర్నాటుక్రింద కేసు భజానీపురలో జరిగిన ఒక
సభలో ౧౮. అపు లో ను ము ఖర్చి గా ౧ ని గుం ట్ల
ప్రకటింపబడెను. కడదిన ౬౦ గం ౧ వ క్వి క ము ల లో
దేశమునకు సంధించిన విశ్రుంతా యింతగొప్పవేదిము లేదః
న్యాయమూర్తి ఘోషగాను గెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము - బందరు
కాబోర్డు కాన్ సెల బాబుగారేదీ బుధవారము
మధ్యాహ్నము ౧౨ గంటలకు యాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ
కార్యదర్శిరాజకర్ణ బందరులో కాంగ్రెసు ఆఫీసునుండి బయ
టెను. గావున సభ్యులందరకు విచ్చేయప్రార్థులు.

విషయములు:—(౧) వై. కమలమ్మగారి కొలతన తెం
పాడ వెల్లిన మోటారుకారు విషయం (౨) ఆఫీసు నీబ్బండి
వెంటలు - గురుస్తా రాజీవామా- (3) ప్రచారపట నియామ
కము. (౪) బహుజానాకు వచ్చినపుడు ఆయున ప్రమాణపు
చ్చేదిల్లును (5) ముంకొన్ని యాదర్శిల్లు (6) ఇతర విష
యములు.

కార్యదర్శి

ఆంధ్ర కవిత

1924 సం॥ 29 మే 29 వ తేది

గురువారము

మరల ఎన్ని కలు జరుగునా?

లేబరు ప్రభుత్వము కొన్ని సంవత్సరముల పాటు సభి కారములో నుండవలసివచ్చినది, వారి యూహ సాగునటుల దోచును. నేటిదినుము పార్లమెంటు సభలో జరిగెడి చర్చకు బట్టి, భావిభవిష్యత్తును నిర్ణయించబడుచు. వని లేనివారి కుపశాంతిగలిగించుటకు గృహనిర్మాణచట్టము ప్రవేశపెట్టబడినది ఈ వ్యవహారమును లేబరు పక్షమువారు ప్రధాన సమస్యగా భావించుచున్నారు. ఇట్టి సమయమున ఓటమిగలిగిన, లేబరు ప్రభుత్వము రాజనామానిచ్చి పార్లమెంటు సభను రద్దుజేయుమని కోరును. క్రొత్త ఎన్నికలందు చే జరుగికి తప్పదు. ఈ మారు ఎన్నికలు జరుగుచో, లేబరు పక్ష మధికబలముతో పార్లమెంటు సభలో బ్రవేశించగలదు. మిగిలిన పక్షములకన్న లేబరు పక్షమే బ్రటిష్ ప్రజల కెక్కుడు ఉపకారము జేయగలిగెను. అంతర్జాతీయ సభ్యులను పెంపొందించుటకు, లేబరు పక్షము సలుపుచున్న ప్రయత్నములు సఫలమగుచున్నవి. ఫ్రాన్సు, బెల్జియము, ఇటలీ, రుమ్యాలో సభ్యులు గురువార్తకొనుటకు లేబరు ప్రభుత్వము కడు నేర్పుతో బ్రవర్తించినది. కార్మికుల సమ్మె లొక్కమా రుద్దవలసినది, వానిని నేర్పుమీర నంతరింపజేసినది. వని లేనివారికి పనిగల్పించి, బీదల దుస్థితిని మార్చుటకు సమకట్టుచున్నది. హిందూ దేశము విషయమై వెనుకాడుచున్నను, లేబరు ప్రభుత్వము మరికొంత కాలము నిలుచుచో మం దడుగ వేయక తప్పదు.

ప్రస్తుత సందర్భస్థితిలో ఇంగ్లండును పరిపాలించుటకు లేబరు పక్షము కన్నను అనుకూలపక్ష ముకొకటండనేదు. లేబరు పక్షమునకు ప్రస్తుత సమయమున సంఖ్యల బలమిలేకున్నది. లిబరలు పక్షము వారి దయాధర్మముపై నాధారపడియుండుటచే, లేబరు పక్షము తన యిచ్చను కొంతవరకయినను కొనసాగించుకొనుటకు మీలులేకున్నది. లేబరు పక్షమువారి మూలము ముందుకు జరిగిన, లిబరలు పక్షమువారు తమ సహాయమును విడనాడి కన్నర్యేటివులతో చేతులు గలుపుచున్నారు. గృహ నిర్మాణ చట్టము విషయమున లిబరలు పక్షము వారు లేబరు పక్షమునకు సంపూర్ణముగ తోడ్పడినది దోచును. కన్నర్యేటివులు యద్ధనస్థులై యున్నారు. లిబరలు పక్షమువారు తలపలుగు నున్నను, 250 మంది కన్నర్యేటివు సభ్యులను తేరి 193 మంది లేబరు సభ్యులను ఓడింప సమకట్టిని దెలియుచున్నది. అందుచే లేబరు పక్షపు ఓటమి నిశ్చయమగును. లిబరలు పక్షమువారు క్రొత్త ఎన్నికలకు సంసిద్ధులగుచున్నటుల, ఆస్పిక్తుగారి స్నేహ మెటు దెలుపుచున్నది. వీరు నిర్వహించెడి ప్రత్యేక కార్యక్రమ మేదియు గనుపించదు. ఎన్నికలకు సంసిద్ధులగుచుండని, కన్నర్యేటివు నాయకులు తమ పక్షమువారిని హెచ్చరించుచున్నటుల దెలియుచున్నది. కన్నర్యేటివులు గూడ, లేబరు కార్యక్రమమును కొంతవరకు సంగ్రహించి నటుల గనుపించుచున్నది. చివరస్థితిని బాగుచేయుటకు, మూడు పక్షములను ఒక మహాపక్షము జూపెదనను

టకు సందేయము లేదు. మరియొక కేకవలన ప్రయోజనమండదు. కాని, ప్రజాసామాన్యస్థితిని చక్కబరుచుటకు, వారి కష్టసుఖముల నెరిగిన లేబరు ప్రతినిధులే సమర్థులని దేశము గ్రహించుకొనవలసివచ్చును. అందుచే క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగుచో, లేబరు పక్షము మరల రాజ్యపదవి నాక్రమించుట కెక్కుడు అవకాశములు గలవని దోచును. లేబరు పక్షమువారి మూల అధికబలమును సుపాదించుచో, హైందవ సమస్యను ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి పరిష్కరించెదరని బిసెంటుగారును, జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారును వారి ప్రసంగములలో నూచించిరి. వీరి విశ్వాసమున కొంతవరకాధారముగలదో తెలియదు. లేబరు పక్షమువారి సమస్యను పరిష్కరించుచో, శాశ్వత క్షీణిని సుపాదించగలరు. సామ్రాజ్యబలమును పెంపొందింపగలరు. మార్కెట్ ప్రతిష్ఠ నినుమడింపజేయగలరు. భారతీయులు మాత్రము యీ పక్షముపై గాని, ఆ పక్షముపై గాని నాధారపడిన లాభముండదు. ఏ పక్షమయినను స్వప్రయోజనమును ముందగ సాధించుకొనుట సహజము. హైందవ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరింపక తప్పదని గోచరించిన దప్పు లేబరు పక్షమయినను ఉపేక్షపహించుట వింతగాదు. హైందవ సమస్య ప్రాముఖ్యము భారతీయుల స్వయంకృషి మూలముననే విస్తరింపగలదు.

టారిఫ్ చట్టము

టారిఫ్ చట్టమును సెలెక్టు కమిటీకి పంపిరిని నిన్నటిదినుము తెలిపియుంటిమి. ఇంతవరకును సెలెక్టు కమిటీలో స్వరాజ్యపక్షమువారు సభ్యులుగ జేరకుండిరి. దాను, నెహ్రూ ప్రభుత్వ ప్రకటనము అట్టి నిబంధనను తొలగించెనని చదువకు తెలుగుదురు. టారిఫ్ కమిటీలో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, జే. మహతా, మన్నగు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు జేరి సెలెక్టు కమిటీలో వీరు జేరుట కిదియే మొదటికార్యము. సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు రేకటిదినుము సామ్రాజ్య శాసనసభకు సమర్పించ బడును. సెలెక్టు కమిటీవారు చర్చను చాలవరకు ముగించిరినియు, టారిఫ్ చట్టమునకు మూడు సంవత్సరముల కాలపరిమితిని తొలగించి శాశ్వత మగు ఏర్పాటుల జేసెదరనియు, ఇతర విషయములను నిరాకరించెదరనియు దెలియుచున్నది. ఇతర విషయములలో, పరిశ్రమలు ప్రభుత్వమువారి పంపు గావలయునని చమల్ లాల్ గారు జేసిన సూచనను గమనింపవచ్చును. ఇంగ్లండునందే పరిశ్రమలు ప్రభుత్వకరముగా నిడి, హిందూ దేశమునందట్టిచర్య గైకొనబడుననుట వ్యర్థపుతలంపు. ఒక వేళ నట్టిచర్య దీసికొనబడినను, ప్రస్తుతస్థితిలో ప్రజల కంతగ నుపయోగ మండదు. జాతీయ ప్రభుత్వమున్నగాని, ప్రజేచ్ఛ కొనసాగనేరదు. విజాతీయ ప్రభుత్వము పరిశ్రమలను చేపట్టినను, ప్రజేచ్ఛ ననుసరించి ప్రవర్తించవలసివచ్చును. ఆ విషయ మెటులున్నను, లేబరు సభ్యులగు చమల్ లాల్, జ్యోషీ గారు దెలిపిన సంగతులను తాతాకంపెనీవారు గమనింపక దప్పదు. టారిఫ్ బిల్లు తాతాకంపెనీ వారికి విశేషలాభము గలిగించుననుట నిశ్చయము. అట్టితరీ, తమ క్రింద బసచేయు కార్మికుల యెడ దయతో ప్రవర్తించి వారి కష్టములను వెంటనే నివారించుట తాతాకంపెనీవారి ధర్మము. లేని యెడల, ప్రజాభిప్రాయము ధనవంతులగు వర్తకుల రక్షణకు వ్యతిరేకముగ బరిణామింపవచ్చును. టారిఫ్ చట్టము సవకాశముగ గైకొని, విదేశవర్తకు లీ దేశమున పరిశ్రమలను స్థాపించి, దేశీయ పరిశ్రమ

లకు పోటీదగుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అట్టి వారికి సయితము ప్రభుత్వమువారు సహాయము జేయుట కవకాశము గలదు. దీని నాటక పరుపవలయునని మాలవ్యాగారు దెలిపిరి గాని, అటుల జరుగునని దోచదు. అట్టితరీ టారిఫ్ చట్టపు ప్రయోజనము చాలవరకు దగ్గిపోవును.

వైకం సత్యాగ్రహము

వైకం సత్యాగ్రహము, గాంధీమహాత్ముని ఉపదేశము ననుసరించి నడుచుచున్నందుల కేంతయు సంతసింపవచ్చును. శ్రీనాథ్ సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు వెనెలి, సరియగుచర్యలను నిరూపించిరి. అస్పృశ్యతానివారణకు అన్ని ప్రాంతముల నుండియు సహాయము గైకొనినను, సత్యాగ్రహము నకు మాత్రము చెన్న రాష్ట్రము నుండి మాత్రమే సహాయము గైకొనవలయునని రాజగోపాలాచార్యులు గారు సూచించిరి. గురువారా ప్రబంధక సంఘము వారు చేయుచున్న ఉచితభోజనపు ఏర్పాటులను మార్పించి, సత్యాగ్రహులు తమ భోజనసంఘ ఏర్పాటులను తామే గావించుకొనుటకు నిశ్చయించిరి. గాంధీమహాత్ముడిటులనే గోరెను. స్వతంత్రి గనుకరుపవలసిన నీ సమయమున, సత్యాగ్రహులు సాధ్యమైనంతవరకు అన్యసహాయముపై నాధారపడగూడదని, మహాత్ముని యుద్దేశ్యము. ఇంతియగాక, హిందువులే సత్యాగ్రహోద్యమమును కొనసాగించవలయునని మహాత్ముడు బోధించెను. వారి యాదేశానుసారముగ, హిందువులు గానివారు దీనియందు పాల్గొనకుండుటకు ప్రార్థించబడిరి. వెలుపలనుండి వచ్చెడి అర్థిక సహాయమును అస్పృశ్యతానివారణకు మాత్రము వినియోగించుటకు నిశ్చయించబడెను. సత్యాగ్రహసాధనము, అతి పవిత్రమయిన సాధనము. దాని సత్వస్వతమార్గముల నడుపుట ధర్మము. సత్య అహింసావ్రతిముల కేమాత్రము భంగము కలుగకుండ నడుచుకొనుట యత్యవసరము. గాంధీమహాత్ముని హితము ననుకరించుటచే, తప్పదాదుల ద్రోహకుల కవకాశము దప్పిపోవును. సత్యాగ్రహ సూత్రములను ప్రచురించెదమని, మహాత్ముడిదివరకు వాగ్దానము జేసి యుండెను. అయ్యవి, భారతీయులకు సరియగు త్రోవను గనుబటచునని విశ్వసిం చెదము. వైకం సత్యాగ్రహులు ధర్మమార్గము ననుసరించుట కత్యంతాతృప్తి జూపుచున్నారనుటకు మహాత్మునితో సంప్రతించుటకు జూహుకు వెడలియుండుటయే ప్రబలనిదర్శనము. వీరి పవిత్రతాశయము సఫలమగు గాక.

మోకతాలి : హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య

హిందూవులును మహమ్మదీయులును ఒకరియెడ నొకరు అవిశ్వాసముతో బ్రవర్తించుట, విశాలహృదయులగు నాయకుల మనముల కెంతయో కష్టముగనున్నది. గాంధీమహాత్ముడివిషయమై విసుగువిరాములు లేకుండ దేశమును హెచ్చరించుచున్నాడు. అఖిలభారత మహమ్మదీయసంఘసభలో హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యుల స్వరాజ్యమని జిన్నాగారు ఎలుగెత్తిచాటిరి. ఆలినాదరు లిటులనే చాటుచున్నారు. మోకతాలి గారు భారతమిత్రపత్రికలో వ్రాయుచు, హిందూ మహమ్మదీయకలహములు త్వరలో సంతరించునని నమ్ముచున్నారు. ఉభయసంఘ ప్రతినిధులును త్వరలో నొకచోటగూడి, అనుకూల పరిష్కారము గావించుకొందురని మోకతాలిగారికి విశ్వాసముగలదు. తమకు మహమ్మదీయమతమునందర్వంత విశ్వాసమున్నను, హిందూదేశమును మార్చి

మిగ ప్రేమించెదమనియు, భారతీయు లేమతము నకు జెందినవారయినను వారిని సోదరులవలె భావించెదమనియు, షాకతాలీగారు వెలిబుచ్చుచున్నారు. షాకతాలీగారి ప్రచురణము హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యమును మెరుగుతు తోడ్పడు గాక యని కోరెదము. హిందూమహమ్మదీయ సమస్య, సులభపరిష్కార యోగ్యముగాదని పైకి గనుపించినను, హిందువులును మహమ్మదీయులును దేశమునకు సలుపవలసినసేవను గుర్తించి, సోదర భావమును ఎక్కుటికప్పుడు గ్రహించుచో, ప్రతి బంధకములన్నియు వెంటనే తొలగిపోవును. ఆట్టిఫలితము చేకూరుటక, దేశనాయకులు తమ శక్తిని వినియోగించిన తుభిము గలుగకమానదు.

మెస్టను ప్రభువుగారి యాతురము
 లీకమీషను రిపోర్టునూ చనల నన్నట్టిని వెంటనే యమలులో బెట్టవలయునని, మెస్టను ప్రభువుగారు “ఈవినింగు స్టాండ్డు” పత్రికకు వ్రాసరి. వీరి యాతురముగ ంన వింతయగును. హైందవస్వపరి పాలనమును గూర్చి వ్రాయునపుడు మూత్రిము, మెస్టను ప్రభువుగారు ఎక్కడ లేని ఓరిమిని బోధించెదరు. అందులో సహస్రాంశ మయినను లీకమీషను రిపోర్టునుగూర్చి ఏమి చూడగూడదు? శాసనసభ లీరిపోర్టును పరిశీలించి తమ యభి ప్రాయమును తెలుపువరకయినను వేచియుండగూడదు? మామూలు అధికార శాఖలద్వారా పని జరుగునప్పటికి, అమూల్య మగు కాలమంతయు స్వధయగుననియు, సివిలు సర్విసు యద్యోగుల ఓరిమి విచ్చిన్నమగునయు, మెస్టను ప్రభువుగారు మందలించుచున్నారు. మెస్టను ప్రభువుగారి యభిప్రాయమే బ్రిటీషు ప్రముఖులలో సర్విసామాన్యముగ వ్యాపించియుండుట వింతగాదు. సంస్కరణములవలన గలిగిన ధనభారమునకు తోడుగ, క్రొత్తభారమొకటి మోపబడుచున్నది. లీకమీషను వారు గావించిన ధనవ్యయపు అంచనా చాల స్వల్పమనియే ఎంచవలయును. రిపోర్టు నూచన లమలులోనికి వచ్చునప్పటికి, వ్యయాధి క్య హింతకన్నను విస్తరించునటకు సంతయము లేదు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజాక్షేమము పెంపొందుటకు సాధ్యమగునా?

డాక్టరు సన్ యట్ సేనుగారు బ్రతికియున్నారా?
 డాక్టరు సన్ యట్ సేనుగారు చనిపోయిరిని, రూటరు రూఫియగు తంతివారనంపెను. అయ్యది ప్రపంచమందంతటను వ్యాపించెను. సన్ యట్ సేను గారి మరణమునకు విచారించుచు వత్రికలన్నియు దీర్ఘ వ్యాసములను వ్రాసెను. కాని, చీనాజాతీయ పక్షపు కలకత్తా శాఖవారు నిజము దెలిసికొనటకు హాంగు కాంగకు రింతివార్త సంపగ సన్ యట్ సేను గారు సుఖులై యున్నారని జవాబు చేరెను. సన్ యట్ సేనుగారు చనిపోయిరని వార్త దెలియుట కిది మొదటిపర్యాయము గాదు. ఇట్టి వదంతుల నేల వ్యాపింపజేసెదవో తెలియదు. యుద్ధసమయము నందు కెయిజరు చనిపోయినటుల ఎక్కుటి కప్పుడు వార్తలు వెలువడుచుండెను. ఎవ్వరు సాహసగారు సయితము బ్రజీకియున్నటుల తాము పర్షియాలో మిటిమని, అప్సానుగారు డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు వత్రికకు వ్రాయుచున్నారు. మొత్తముమీద సుప్రసిద్ధ పురుషులు కొందరికు, మరణానంత వ్యాఖ్యానములను స్వయముగ తిలకించుభాగ్యము లభించుచుండును. అట్టి వారిలో బరోడా గయ క్షారుగా రొకరు.

ఆంధ్రుల

గాంధీ మహాత్మని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

<p>ఇదివఱకు నేటివసూలు</p>	<p>చందాలు 30503-1-10 10-0-0</p>	<p>కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు కుంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు ఇదివఱకు దేవగుప్తపు భాస్కరరావుగారి ద్వారా, విశాఖపట్నం పెద్దతిప్పనముడ్రం గ్రామంలో ఎల్లలూరి నాగమ్మగారి కొమార్తె వివాహ కాలమందు</p>
	<p>మొత్తం. 80513-1-10</p>	<p>మొత్తం. 14802-13-5</p>

కెనడా ఆక్షేపణ
 లాసానీ సంధిసమావేశమునందు చాల్సన్ వలయునని, కెనడా రాజ్యమునకు ప్రత్యేకముగ నాహ్వానము పంపియుండలేదట. ఆ కారణముచే లాసానీసంధిప్రతిముపై సంతకముపెట్టుటకు కెనడా నిరాకరించెను. తుర్కీతో జరిగిన సంద్యతో తన కేమియు సంబంధములేదని కెనడా తెలియబరిచెను. విదేశసంబంధములందు ఇంగ్లండు చెప్పినచొప్పున ఆధినివేశరాజ్యములు చరించెదరని భావించబడుచుండెను. ఆ కారణముచే ఇంగ్లండు కెనడాకు ఆహ్వానము పంపియుండకపోవచ్చును. కాని తమ కవసర మయినపుడు మర్యాదతో నాహ్వానించి, అవసరముగానపుడు ఉచితపహించియుండుటవలన, యిట్టి సందిగ్ధస్థితి జనించినది. లాసానీసంధిని నిరవధుమటకు తాను పార్లమెంటుసభనడుగజాలనని, కెనడా ఖండితముగ ప్రత్యుత్తర మొసగింది. అధినివేశ రాజ్యములు తమకు గలిగిడి అవమానములను హిందూదేశమువలె భరింపజాలవు. బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు కడు జాగరూకతతో మెలగనియెడల, అధినివేశ రాజ్యములు మున్నందు తీవ్రచర్యకు గడంగవచ్చును.

శాసనసభాతీర్తాసముల విలువ
 హజరత్ మోహనీగారిని విడుదల జేయవలయునని కోరుచు, సామ్రాజ్యశాసనసభవారు తీర్మానించిరి. కాని ఆ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారింతవరకు అమలులోనికి దీసికొని రాకజోయిరి. కారణ మేమని మొన్నటిదినము ప్రశ్నింపగ, తాము ప్రత్యేకచర్య దీసికొనుట కవసరము గనుపింపలేదని, హోంమెంబరుగారు బదులు జెప్పిరి. శాసన సభా తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారింతవరకు గౌరవించుచున్నారో, యందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

ఒక సవరణ
 నిన్నటిదినము “ఆలివియరు ప్రభువు: సత్య మూర్తిగారి శీఖ” అనుశీర్షిక క్రింద ప్రచురింపబడిన సంపాదకీయవ్యాసములో 22 వంక్తియందు “జాతి పై నాధారపడుపక్షము” అనుమాటలకు బదులుగ “జాతిపై నాధారపడనిపక్ష” మని యుండవలెను.

ఇటులనే 32 వ వంక్తియందు “జాతిభేదముపై నాధారపడిన రాజకీయపక్షము” అనుమాటలకు బదులుగ “జాతిభేదముపై నాధారపడని రాజకీయ పక్ష” మని యుండవలెను. తేకున్న, వ్యతిరేక భావము స్ఫురింపగలదు. ఇట్టి అచ్చుపారబాబులను చదువరులు సవరించి చదువుకొన వ్రార్చి తులు.

కాన్పూరు మిల్లుదొమ్మి
 దొమ్మిదారులపై కేసులు తీసివేయబడెను
 కాన్పూరు, మే 28:— కాన్పూరు దూదిమిల్లులలో 20 మంది బెల్టులదొమ్మి దొమ్మిదారులపై దండిచూపించుటకు గాను కేసును యెత్తివేయవలెనని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ప విస శిఫారసును అంగీకరించుచు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువును పంపిరి. కొంతమంది యితర మిల్లువనికారులను ప్రజలలో కొంతమందియును బలపరుపగా వీటివను బెల్టులదొమ్మి యి 20 మందిపైనను చర్యఁజేసిపంపించుటకులన కాన్పూరు కార్మికులలో నడభిప్రాయము హెచ్చుగా కన్పించు యాకను ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి. మిల్లు ఆవరణ ను దాటిపోవద్దని యనుష్యులను ప్రోత్సహించు జేసినట్టియు, కాల్పులు జరిగింపుడు బెల్టులు తిననట్టియు యిద్దరమిల్లుదూరిలపై కను తీసివేయబడితేను. ఇది తెలుపనే విచారించబడును. (ఆ. తె.)

కీ॥ శే॥ అప్పారావు ముఖర్జీగారు
 దుఃఖమును దెలుపుట
 పిల్లంకు, మే 28:— గత అప్పారావు ముఖర్జీగారి ఆస్పాల్త్ర మరణమునకు పలువురు కూడియున్నటువంటి ఒక బహిరంగభాగ ప్రజలయొక్క విచారము తెలుపబడెను. (ఆ. తె.)

బీహారులో కలరా
 పాట్నా, మే 28:— అన్ని జిల్లాలకంటె ఎక్కువగా కలరా యున్నటువంటి చాంపరాన్ జిల్లాలో ప్రస్తుతము కొంచెము నయముగా నున్నదని ఆరోగ్యశాఖాధికారి తెలుపుచున్నాడు. మరణసంఖ్య రెండువందలకు తగ్గినది. దర్భంగమునభ రుహౌలులో కూడ మరణసంఖ్య తగ్గినది. కాని పాట్నా జిల్లా నులోని చూడు జిల్లాలలోనూ, కారన్, మాంఘీర్, పాలము, బాలసాహులోనూ కలరా కొంచెము హెచ్చినది. (ఆ. తె.)

రంగూను హైకోర్టు
 రంగూను, మే 28:— న్యాయమూర్తి వి. హెచ్. హోయాబ్దుగారు ఆరు నెలల నిలవుమీద యింగ్లాండు వెళ్లియుండుటచే కారీఫాన్ హైకోర్టులో న్యాయమూర్తిగా బాక్సుక గాని నియమింపబడిరి. (ఆ. తె.)

పంజాబులో చీభత్తము

పంజాబు ప్రాతమంత్రసాత్వము

లాహోరు నుండి నికపాలనము ననుచుట

ప్రజలను శాంతింపజేయుటకు ప్రయత్నములు

ఓడ్యయరు మానవత్వపు దావాలో సాత్వము

లండన్, మే 27:—ఓడ్యయరు మానవత్వపు దావావిచారణ మరల ప్రారంభమైనది. ఇండియాలో కమిషనుమీద తీసికొన్న సాత్వమును చదివి వినిపించిరి. అల్లరులు, డైయరు సేనాని సేనలు కాల్యుటనుగూర్చి తెచ్చుచు సేను ఇతర తెద్యులును కాల్యుటచే తరగ్రాత్రులైన 300, 400 మందికి చికిత్స తేసిరిమి. బిరందరకును కాట్లు, చేతులు వెనుక భాగమునందు గాయములు తగిలినవి. కుట్టుపనివా డొకడు ఇంటికప్పునుండి జూచి ఆచవు కులో జరిగినపుడు 15000-20000 మంది వచ్చియుందురని అంచనావేసెను. ఈపుణ్య జరుగుచున్న చవుకులో గురకాలు ప్రవేశించినకంటేనే కాల్యుటని వారి కుత్తరపు తేయబడెను. దానివలన ప్రజలు నలుదిశలకు పారిపోయిరి. ప్రజలు ఎవరిదారి నివారు పోయినను కాల్యుటను ఆపలేదు. 4,5 నిమిషములవరకు కాల్యుచునే యుండిరి. యూరపియను ఉద్యోగులు, గురకాలు తరువాత వెడలిపోయిరి. తరగ్రాత్రులను వారి బంధువులు చూచుచుండిరి. 1000 చనిపోయిననియు, తరగ్రాత్రులైననియు భారతదేశవై ద్యుడు తన సాత్వమున తెలియజేసెను.

లాహా హరికిష్కలాలుగారి సాత్వము

పంజాబులో పూర్వమునుండిగనున్న హరికిష్కలాలు గారిట్లు తెప్పిరి. ఏప్రిల్ 11 లేదని సేనును, మరొకందరను డిప్యూటీ కమిషనరును జూడవలెనని తెప్పినపుడు లాహోరు లో కాల్యుటను గూర్చి మొదట తెలిసికొంటిమి. ప్రజల నడిగి వారి యభిప్రాయమును తెలిసికొనవలెనని కమిషనరు మమ్ము లను అడిగిరి. కాని వారికనుమలను స్వాధీనము తేసినగాని అట్లు అడగజాలనుంటిమి. కనుక వారు అప్పగించలేదు. సేను, ఇతరులను దుకాణములను తెరపించుటకు ప్రయత్నించి తిమి. కాని లాభములేకపోయెను. ప్రజలు తమదని క్రూరముగ కాధించిరి భావించిరి. మరల ఇంత క్రూరముగ కాధించమని అభయమును గోరిరి. బ్రిటిషుపాలనమును తొలగించు ప్రశంస యే రాలేదు. ప్రభుత్వమువారు సమంజసముగ ప్రవర్తించెదరని యు, సైన్యమును తీసివేసెదమని ప్రభుత్వమువారు అభయ మిచ్చినగాని ప్రజలు దుకాణములను తెరచునటుల జేయుటకు పిలువబడని ఏప్రిల్ 18 లేదని పురమందిరమున జరిగిన పభయందు ప్రజాప్రతినిధి ఒకరు డిప్యూటీ కమిషనరుకు తెలియ జేసెను. సైన్యములను పంపివేసెదరని తలంచినని డిప్యూటీ కమిషనరు తెలియజేసెను. సైనిక శాసనమును ప్రకటించెద రగిరి. అపుడు విప్లవకర్తలను సంగతులెవ్వియు నగరమున జరుగట లేదు. భారతదేశ సంరక్షణశాసనముక్రింద నన్ను ఇంకొక దేశమునకు పోవలెనని పోలీసు ఉద్యోగి ఒక కాకితమును జూపి సంతకము జేయవలెనని ఏప్రిల్ 14 లేదని అడిగెను. నన్నును, ఇతరులను మేరి వలేదవరకువదలలేదు. సర్మైలు ఓడ్యయరుగారినుండి తలపెచ్చినపిమ్మట నన్ను ఆపుడతరఫ్ఫునె చెఱసాల నుంచిరి. అపుడు సేనుసార్వభౌమనివై కత్తిగట్టి పోరితినను సేరమునకు విచారించిరి. సైనిక న్యాయస్థానమువారు జూలై 5 లేదనిశిక్షించి యానట్టేనము ద్వీపాంతరవాసమునువిధించిరి. నాఆస్తిసంతన స్వాధీనముచేసికొనిరి. కాని తర్వాత మన్నించి నన్ను ఇతరుల తోకాటు నడలివేసిరి.

సేను ప్రభుత్వమువారికి సహాయముచేసితిని. అంతకంటే సేమియుచేయలేదని న్యాయవాదియడుగు తెప్పిరి. సర్మైలు ఓడ్యయరుగారు నన్ను అరెస్టు చేసి శిక్షింపవలెననిరని అందరును అనుకొనిరి. నన్ను నడలినతరువాత పంజాబులో వ్యవసాయశాఖామార్కుని నియమించిరి.

“జెయి, మాతా” అను పత్రము సేను కార్యనిర్వాహకుడుగ నుండిన అడ్డనవాల్ల వేసినపుడు తెప్పినాడను. ఈపత్ర శాసనానుకూల రాజ్యద్రోహమునకై శిక్షింపబడెను. సేనునుండి తివరని స్త్రీకధించినపిమ్మట అపిత్రకతో సంబంధమునవదలుకొంటిని.

1921 లో కన్నాటు ప్రభువును బహిష్కరించవలెనని ఈపత్రకవాసెనో లేదో తెప్పజాలనని చార్లసుగారికి బదులిచ్చి తిని. జ్ఞాపకము లేదంటిని. కాని కన్నాటుప్రభువును బహిష్కరింపవలెననే వ్రాసియుండవచ్చునంటిని. ఆపత్రకావిధానముతో జోక్యమును సేను కలుగజేసికొనలేదు. దానిని ఆత్మపించలేదు.

ఇంతటితో విచారణ ప్రస్తుతము ఆపుచేయబడెను.

‘మరణ కీర్తనము’

సోవియటులు కనిబెట్టుట

రహస్యపు పరిశోధనలు

లండన్, మే 27:—రాత్రి 8.50. సోవియటులు “మరణ కీర్తనము” ను గనిపెట్టినని తెలియుచున్నది. విమానములను నాశముజేయుటకు రషియను ఇంజనీరులు కనిపెట్టెగట. గత ఆగష్టులో పరిశోధనమును ప్రారంభించిరట. జర్మన్ నిపుణులసహాయముతో ఈయంత్రమును రషియనులు అభివృద్ధిజేసిరి. ఇటీవల మాస్కో వైమానికశాలయందు పరిశోధన గావించిరి. ఈఫలితములు సంత్పత్తికరముగ నుండుటచే రషియాలో ఆయుధాసానులను, ముఖ్యప్రదేశములను వైమానిక బారిండ్లకుండ గాపాడుటకు వలయునన్ని వైమానిక విద్యుదశక్తి కార్యాలయమును త్వరలో నిర్మించుటకు విప్లవసైనికభవారు నిశ్చయించిరి. ఇదేమోస్తరుగ, కేత్రయుద్ధశక్తిలమీద విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటులనుగూడ నాశన మొనర్చుటకు పనిచేయకుండ ఆసియాపునలుల జేయుటకును, మరొకన్నిగొప్పకార్యాలయములను నిర్మించుచున్నారట.

బ్రిటిషు ప్రకృతి శాస్త్ర వేత్త

ప్రభుత్వమువారిలభయము

లండన్, మే 27:—వైమానికమంత్రివర్గమువారిని యొ అవకాశములను మరణకీర్తనమును గనపెట్టిన గ్రిండెలు మ్యాతూసుగారి కిచ్చిరి. కాని అతడు వానిని విని యోగించుకొనలేదు. నిన్నటిదినము 15 గజములదూరము నుండి ఒకకీర్తనముచే విద్యుద్దీపమును వెలిగించి చిన్నమోటారు త్రొక్కుడుబండియంత్రము నాపుజేసెను. గ్రిండెలు మ్యాతూసుగారే పనియు ట్టున్నటిని ఏర్పర్చిరి. ప్రభుత్వమువారిచ్చిన చిన్నపెట్టెలతో నడుపబడు మోటారుబండిని ఆపవలెనని గోరిరి. కీర్తనములనుగూర్చి వివరములను వెలుపుడని గోరలేదు. ఇది నెగ్గితో తక్షణము మ్యాతూసుగారికి 1000 పౌనులు ఇయ్యబడును. దీనిని ప్రభుత్వమువారు కొనుటకు ఆర్థిక ఏర్పాటులను చేయువిషయమై ఒకపత్రము వ్యవధినియవలెననిరి. కాని మ్యాతూసుగారి ఏర్పాటులను నిరాకరించెనట.

పత్రకలలో మ్యాతూసుగారి కేక్రినిగూర్చి ప్రకటించుటవలన వైమానికమంత్రివర్గమువారి అభయమును చేసిరనియు ప్రెంచికంపెనీవారు గొప్ప మొత్తము నిచ్చెదమని మ్యాతూసుగారికి తెలియజేసిరనియు తెప్పరున్నారు.

కోర్టును ధిక్కరించుట

లండన్ పత్రికలకు జరిమానా

లండన్, మే 24:—ఈవినింగ్ స్టాండర్డు, డెయిలీ స్క్వెస్, మాంచెస్టరుగార్డియన్ పత్రికలు క్రంబుల్సు సేరమును గూర్చి కోర్టువారిని ధిక్కరించెనని 100, 300, 300 పౌనులు ప్రతిపత్రికకును జరిమానా విధించబడెను. ఈపత్రికలు అపరాధాన్వేషకుల లేఖలను ప్రస్తావనల ప్రకటించుటచే న్యాయము గలుగదను భయము పుట్టెనని అట్టార్నీ జనరలు తెలియజేసెను.

ఆంగ్లో-ఇరాకు ఒడంబడిక

విదేశాంగ కార్యాలయమువారి ప్రకటనము

లండన్, మే 27-1922లో పెయినుసూలురాజు ఆంగ్లో ఇరాకు ఒడంబడికనుసంతకముచేసిరి. దీనిని జాతిసమితి అంగీకరించునటుల వారికి తెలియచేయుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ఆలోచించిరి. అందుచేతనే జానువరలో దీనినిగూర్చి ప్రస్తాపించుటకు సభాకార్యక్రమములోజేర్పిరి. అసంబ్ధివారి ఒడంబడికను అంగీకరించలేని ఒడంబడికలోచెప్పబడిన 22వనూత్రమును అమలులో పెట్టుటకు సభవారి అధికారమును సాండుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇంకొకవిధముగ ప్రయత్నించక, తప్పదు. వేరుమార్గములేదు.

ఆలివియరు గారిలేఖ

లండన్, మే 24:—ఆలివియరుగారు వ్రాసిన లేఖ ప్రయివేటు లేఖయనియు ప్రకటనార్థము బంపలేదనియు ఇదియుం గాక అందు ఇదివరలో పార్లమెంటులో తెప్పనిసంగతులు లేవనియు, క్రొత్తసంగతులు లేవనియు ఆలివియరు ప్రభువు తెలియజేసెను.

ప్రభుత్వసభ్యులు కొందరు రాజకీయ విషయములను గూర్చి స్వంతయభిప్రాయములను, ఇతర రాజకీయ వేత్తలవలె గద్దియుండవచ్చుననియు కాని అట్టి యభిప్రాయములను, సిద్ధాంతములను తెలియజేయరాదని తెలిసిన కార్యకర్తలమువారు రనుచున్నారు. ఈలోపుగ, ప్రకటితమైన తనలేఖ యొక్క సంపూర్ణ వివరములను తెలియజేయుడని ఆలివియరుప్రభువు ఇండియాకు తలవెనపిరి. (ఇంగ్లీషుక్)

అమెరికా జపాను

యునైటెడ్ స్టేట్సువారి విషేషఫలితము

టోక్యోయొవై ఖరి

లండన్, మే 27:—రాత్రి 10.30 యునైటెడ్ స్టేట్సువలసచ్చి విషేషమునలన అమెరికా జపాను మైత్రికి అవాంతరములు వచ్చునని పలువురు పలువిధములుగ తెప్పొనుచున్నారు. అమెరికనులకును జపానీయులకును సంపూర్ణాధిపము చెడుకుండ ఉండగోరెవరేని టోక్యోవారు వీలైనంతవరకు ప్రయత్నించెదరు.

హినిహిరాగారు రాజీనామా ఇచ్చెదరని అనున్నదే. ముందెన్నడో ఆతని స్థానే ఒకరిని నియమించుటకు ఏర్పాటుజేసిన ఆశ్చర్యపడనవలయులేదు. టోక్యో ప్రభుత్వము వారికిని జపాను ప్రజలకును స్నేహము సాగుటనుగూర్చి ఏర్పాటు చేయుటకంటె ముఖ్యవిషయము ఇంకొకటి లేదని చార్లస్ గారుగాని హ్యూజెస్ గారుగాని తలంచరు.

నాకా వైమానిక విధానము

కంట్రాక్టు పత్రములు

లండన్, మే 27:—వైమానిక మంత్రివర్గమువారి కోర్మెనుట్టి, నాకావిమానములను నిర్మించెదరు. వైమానిక పరిశోధకసంఘమువారు తెప్పొ సిద్ధాంతముల ననుసరించి తయారుచేసెదరు.

గ్రేటుబ్రిటనునుండి ఇండియాకు ప్రయాణమొనర్చి మంచిదో చెడ్డదియో నిశ్చయించెదరు. నాకావిమానపు ఖరీదు 300000 పౌనులుండును. కంట్రాక్టు సంకేతమైన తక్షణము 100 000 పౌనులు ఇయ్యబడును. కంట్రాక్టు పెట్టుబడికింద ఇంకొక 50000 పౌను లీయబడును. ఒకవేళ అనుకొన్న ప్రకారము విమానము సరిగా లేకున్నచో 250 000 పౌనులను తిరిగి ఇచ్చివేయవలెను. అనుకొన్న ప్రకారము తయారై పరిశోధకప్రయాణములను జయప్రథముగ జేయలేకున్న మీగిల్స్ 50,000 పౌనులను ఇయ్యరు.

పూచోలో పాంబులు

సైనికగవర్నరుకు ప్రమాదము తప్పట

పూచో, మే 27:—గత సాయంత్రము, యూకేక్ సైనికగవర్నరుమీద రెండుపాంబులను వేసిరి. గవర్నరుకు అపాయము గలుగలేదు. కాని గవర్నరుసిబ్బంది ప్రధానసాయకునికి విహిలకాతిగు సేనానికి దెబ్బలు తగిలినవి. మోటారుబండిని పట్టుపూతును, ఇద్దరుసైనికులును చనిపోయిరి.

ప్రేమించి మరణించుట

హైదరాబాదులో బయలుదేరుట మానెను. దీనికి కారణము కియంగునైనా గవర్నరు హైదరాబాదులో గాని, హైదరాబాదులో గాని ప్రేమించుట అడుగిడిన వివాహమును స్వాధీన జేసే కొనసాగిన భయపెట్టెను. తనకు వైరము చికియంగునైనా గవర్నరులు ఇచ్చిన వివాహమును ప్రేమించి మరణించుట అంగీకరించెనను ద్వేషముతో ఇట్లు చెప్పించెనట. యుద్ధములయందు, అధ్యక్షులైన బాకగానును దోయిసీగారి ప్రయోజనమున అడ్డురాగూడదని తలచినవారి.

మొక్కరక వైమానికవయనము

నిమిత్తము క్రొత్తవిమానము నందచేయుటకు యుద్ధవైమానిక వైమానిక బయలుదేరెను.

జగ్గలునిర్లక్ష్యము - ప్రేమించి మరణించుట

లండన్, మే 27 రాత్రి 9.30. క్రొత్తవిమాన సభవారు సమయమునుగట్టి లాంగుదలో లేక నిరోధవిధానమునే సాగించెదలో ఇంగ్లండు వైమానిక ఆధారపడియున్నదని తెలియుచున్నది. టైముపత్రికా విలేజిరి పార్లమెంటు ఇట్లనిచెలుపుచున్నాడు:—బెర్లినులో నిన్న బ్రిటిష్ ప్రతినిధి నివాసములో ప్రవర్తించవలసిన జెప్పవలసిన వారికి జెప్పెను. ప్రజాభిప్రాయమును నడిపించుటకు బహిరంగముగ కొంత జెప్పవలసియున్నది. చాలమంది జర్మనులు కాంతిగర్వై యపేక్షించుచున్నారు. యథాప్రకారము కీలకపరిశీలనకు నా యని ఎదురుచూచుచున్నారు. కాని పరాసులు తమని అణగదొక్కదలంచుచున్నారను సిద్ధి అభిప్రాయముతో జర్మను ప్రజలు నిండియున్నారు. ఈయభిప్రాయము తప్పని జర్మనులకు తెలియచేయవలెను. జర్మనులు ఇష్టమువచ్చినట్లు నిర్లక్ష్యముగ ముందుకేగలేని పరిణామ గురురని తెలియచేయుటని ఎం. గామెన్ గారు హెచ్చరించుచున్నారు.

అధిని వేళమంత్రి

భామన్ గారికి నెమ్మదిగనున్నది. ఆరోగ్యము మనుపటి కంటే బాగున్నది.

కెన్యా

జాబాల్యాండు

పరిహారసమస్య

నైయోబీ, మే 27:—ఇటలీ కిచ్చిన జాబాల్యాండుకు బదులు పరిహారమును కెన్యా ప్రభుత్వమువారికిని దేశీయులకును ఇచ్చెదరా యని 26 లేదని కాననభిలో ప్రజానిర్వచితసభ్యుల ప్రశ్నించెదరు. ఈవిషయము ఒక కెన్యాకు సంధించిన విషయమే గాక సామ్రాజ్యమున కంతకును, సంబంధించిన విషయమని వక్తలు గ్రహించిరి. ఈవిషయమే పూర్తిగా తెలియజేసెదమని ప్రభుత్వమువారు రథయమొసగిరి.

జర్మనురీచిస్థాగుసభ

అల్లకల్లోలము

బెర్లిన్, మే 27:—నేడు మరల రీచిస్థాగు సమావేశమైనది. లోపలికి ఉత్తరపు లేనిదేవచ్చుటకు పీలులేదు. ఇంతట్లుగా చేయబడినను లోపలకల్లోలముగ నుండక పోలేదు. ఇప్పుడు చెజుసాలయమున్న కమ్యూనిస్టులందరిని విడుదలచేయవలసిన కమ్యూనిస్టు ప్రతినిధులు 50 మంది రంగగోష్ఠినిచేసిరి. సభ్యులపేర్లను పిలుచుసరికి అల్లరి తగ్గెను గాని లండన్ దాహ్యగారిపేరును పిలిచినపుడు మరల శబ్దము బయలుదేరెను. ఇతని మిత్రులు తమసంతసమును ఆతనిపేరును పిలిచినపుడు జూపి ప్రతిపక్షులకు తమముష్టి జూపిరి. లండన్ దాహ్యగారే భ్వజమెత్తెనరనుకొనిరి. కాని తనస్థానములోనుండి కమ్యూనిస్టులను జూచి మందహాసము గావించిరి. పేర్లను పిలుచుట ముగియుటతోడనే బందీల నందరిని విడుదల చేయవలసినవారల మరల బయలుదేరెను. గోల విస్తారముగ నుండుటచే రీచిస్థాగు అధ్యక్షుడు టోపిని ధరించి వెడలిపోయెను.

ఆర్థిక చట్టము

లండన్, మే 27:—నాన్ ఖిప్రాయము లేకనే కాదు న్యునభవారు ఆర్థిక చట్టమును కామన్సునభవారు ఆమోదించిరి. పన్నులను హెచ్చించుట ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిన సాంఘిక సంస్కరణకార్యక్రమమును సాగించుటకు మితవ్యమును సేవ్వరచి ధనసహాయము చేసెదనని స్పష్టమగు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. ఈ ఆర్థిక చట్టమున మంచి ఆర్థికవిధాన మేర్పరుపబడినదనిరి. వచ్చేసంవత్సరము మరింత బాగుండుననిరి. (మంత్రిపక్షమువారిసంతసము)

కార్మిక ప్రభుత్వము రాజీనామా

నానగునా?

పరాజయసూచనలు

లండన్, మే 28:—ఉదయం 12.25 గురువారమునాడు కామన్సునభలో పనిలేని కార్మికులనుగూర్చి జేయుటకు చర్చలో కార్మిక ప్రభుత్వమువారు పరాజయము గాంచుదురని అనుకూలమైన రాచీయజేతలకు ఏమియు పోచుటలేదు. పనిలేని కార్మిక సమస్యపై కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోయిన ఇది స్వల్పవిషయముగ నెంచబడదు. అట్టి సందర్భమునందు పార్లమెంటును సార్వభౌము డెలిటేయవలసిన రాంకే మట్టానాల్లుగారు కోరుటయే ఉత్తమపద్ధతయని అనుచున్నారు. లిబరల్స్ తమ ఇష్టమువచ్చినట్లు ఓటుల నిచ్చలేని కార్మిక ప్రభుత్వము ఓడిపోవుట తప్పదని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము. కాని లిబరల్స్ మరల ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడి ఎన్నికలు లేకుండ జేసెదరని నమ్ముచున్నారు. కన్సర్వేటివులు మాత్రము దృఢచిత్తులై యున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులను జూడ 250 మంది కన్సర్వేటివులు ప్రతికూలముగ ఓటుల నిచ్చెదరని తెలియుచున్నది. అసలు కార్మికుల మొత్తము 198. అందుచే విషమావస్థ ఏర్పడినది.

ఎన్నికలు

లండన్, మే 24:—పార్లమెంటుపరిశీతులు విషమావస్థగ నున్నదనియు మరల ఎన్నికలు ఎంత శీఘ్రములో లభ్యునో జెప్పలేననియు గోల్డులిట్సులో లిబరల్స్ గొప్ప సంరంభమును పొందగలిగెననుండిరనియు, జీవనోపాధికి భయము లేకుండ జేయుటకును, సామ్రాజ్యధనమును జాతీయ ఉత్పత్తిచే యభివృద్ధి జేయుటకును భూముల నుపయోగించు విషయమును, గృహసమస్యను గూర్చియు పాటు బడెదనియు లైబర్ల సభలో ఆస్పష్టమగు ప్రసంగించిరి. పశ్చిమవారు లిబరల్స్ 50 సభలను జరిపెదరట. కొద్ది నెలలలో ఎన్నికలు జరుగవని కన్సర్వేటివు ప్రధానకార్యాలయమువారు తెలియజేసిరట. ఇకను తామే కెగ్గలనుని కార్మికులకు ధైర్యమున్నది. కాని తుదకు తమ పెద్దవిధానములను అమలులో పెట్టుటకు సంపూర్ణాధికారమును ఆగట్ట పెట్టెంబడు అక్టోబరులోపుగ ప్రజలు ఆసతీయవలసిన యడుగవరే ననుచున్నారు. (ఇంగ్లీష్)

రాజ ప్రతినిధి నెలవచట్టము

ను ప్రభువులసభలో చర్చలేకనే మూడవసారి అంగీకరించిరి.

భారతదేశములో యూరపీయనులవిద్య

లండన్, మే 27:—ఇండియాలో యూరపీయను పాఠశాలలయందు యూరపీయనులకు విద్యను గలపుటలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారును సహాయము చేయుటకు చేయించవలసిన ఆరీవియరు ప్రభువును రాయబారులు దర్శించ శక్తివందనలేక తగినసాయమును జేయుటకు ప్రయత్నించెదనని ఆరీవియరుప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

జర్మన్ ప్రభుత్వవిధానము

బెర్లిన్, మే 27:—రాజీనామా నిచ్చిన ప్రభుత్వమువారి విధానమును కొంతవరకు నిపుణుల ఆర్థికవిధానమున సాగించవలసిన జర్మన్ జాతీయవారు అనుచున్నారు. కాని విదేశాంగదేశముల యెదుట జర్మన్ రాయబారులను చేతులుగట్టి ఉంచుటకు పీలులేదని యనుచున్నారు. మిడిలుపార్టీలు కొన్నివరకులలోపై నిపుణుల నిజేదికమునంతను అంగీకరించవలసిన ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

లజపతిరాయగారి యభిప్రాయము

లండన్, మే 28:—మాంచెట్టరు గార్డియన్లో ఇండియా ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్య తగవునుగూర్చి స్వరాజ్యవాదులు మహాత్ముదీయవాదులు అట్టి ప్రాతినిధ్యమును రద్దుజేయుటకు అంగీకరించవలెకలము, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును తొలగించవలసినదని అని లజపతిరాయగారు వ్రాసిరి.

అమెరికానిషేధము-జపాను

టోక్యో, మే 28:—అమెరికా వలసచట్టము వెంట్రీన్సు అగ్రిమెంటును, అమెరికా జపాను ఒడంబడికకు భిన్నముగ నుండుటచే జపాను మంత్రివర్గమువారు తమ అసమ్మతిని తెలుపుటకు నిశ్చయించిరి. మరియు వాషింగ్టన్లో నున్న తమ రాయబారిని ఇంటికి రమ్మని జెప్పిరి.

దర్శకునుండి సోజీనిజే 28 వ లేదని బయలుదేరెను.

ఇటలీరాజదంపతులు

27 లేదని వెన్సువిన్సరు అరీని చర్చించిరి. అజ్ఞాతకారుని సమాధిపై పూలదండను విక్రయ రాజాగారు చేసి అలంకరించిరి. గిల్టహోలునందు ఇటలీరాజదంపతులకు విందొసగిరి. అధికాత్ములతో స్వాగత మొసగిరి. యుద్ధములో ఇటలీసహకారమును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి కొనియాడినందులకు వందనములను విక్రయరాజాగారు తెలియజేసిరి. అభివృద్ధికిని, నాగరకము నిమిత్తము బ్రిటిష్ వారితో సహకారముగ తోడ్పడెదమనిరి. ఇటలీరాజదంపతులు బార్లీ సార్వభౌమునకు విందొసగిరి.

ఇటలీలో ఆమోదము

రోము, మే 27:—ఇటలీ రాజదంపతులను బ్రిటిష్ వారు సార్వభౌముడును సత్కరించి పేమితో ఆదరించినందులకు ఇటలీ సేనేటు సభలో అధ్యక్షుడు సంతసమును వలీబుచ్చెను.

ఇంగ్లండు సోవియటు

యుద్ధమునకు పూర్వమున్న ఋణములు

లండన్, మే 27:—అంగ్లో సోవియటు సభనుగూర్చి ప్రకటించిన ప్రకటనములో రషీయనులు ఈయవలసిన సాయమును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు బయలుదేరెనని తెలియుచున్నది. మే 20 లేదని రషీయనులు యుద్ధమునకుపూర్వ మియవలసిన ఋణమును పూర్తిగా వడ్డీతో ఇచ్చివేయుటకు పూనుకొన జాలరని బ్రిటిష్ రాయబారులు తెలియజేసిరి. తాము అసమంజసముగ ప్రవర్తించమని బ్రిటిష్ రాయబారులు గూడ తెలియజేసిరి. రషీయనులు ఇవ్వవలసిన అప్పును పూర్తిగానుతక్షణమే ఇవ్వవలసిన గోరనునిరి. రషీయా ఆర్థికపరిస్థితులు చాలచితికిపోయిన వనిరషీయనులు వ్యక్తీకరించిరి. 1921 వ రక్తపు బాడంబికిలో 10 వ నూత్రమును రద్దుజేసి ఏదో ఒకేసారి పరిష్కారము గనలుల ఇరుప్రభుత్వమువారును ఒక మొత్తము సేర్పాటు జేయవలసినది. బ్రిటనులో సోవియటులకున్న ఆస్తిహక్కులను అమలులో పెట్టవలసినది. ప్రభుత్వము తేలికాన్నవృత్తుల ఆస్తినిగూర్చిఅసలు స్వంతదారులతో రాయబారులు జరుగుచున్న విగానావిషయమై ఇప్పుడు విచారణ నాపుజేయవలసినది. ఇతరవిషయములు కొంతవరకు పరిష్కారమైనను యుద్ధమునకు పూర్వమున్న ఋణములు, ఆస్తి హక్కులనుగూర్చి చాలభిన్నాభిప్రాయ మున్నదని బ్రిటిష్ రాయబారులు తెలియజేసిరి. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు రాజీతో ఏదోవిధముగ వ్యవహారమును పరిష్కారము జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనిరి.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారు రింకను సోవియటులపట్ల సుహృద్భావమును జూపెదరు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు వెట్టిపరుగుల నెత్తజాలరని సోవియటులు గుర్తించవలెను. బ్రిటిష్ అభిప్రాయములతో సమాధానపడుటకు సోవియటులు తమలాభములను జూచుకొనవలెను. సోలియటు. రాయబారులు నిరుత్సాహమును జూపగూడదనిరి. తగనిబరువును రషీయనులు మేయలేరనిరి.

తర్రికి విమానములు

కాన్స్టాంటినోపలు, మే 27:—ప్రాంసునుండి తర్రికినిమిత్తము 16 విమానములను గొనుటకు నిశ్చయించిరి. ఇండియాలో వైకోగోగ్యులజీతములను సవరణజేయ విషయమై ఆలోచించుచున్నారని కామన్సునభలో రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

తివాసి పరిశ్రమ

లో బిల్లులను నియమించుట వర్షాటలను జేయగల్గిరా
యని ఆర్థిక ప్రభుత్వ అమల అంతయు తృప్తికరముగ జరు
గుచున్నదనియు అసంఖ్య పరిశ్రమలను జేయుచున్నార
నియు తెలిపియు పారిశ్రామికములందు చాల యభివృద్ధిగాంచె
ననియు ఇది బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికిని జాతీయమితి కార్మిక
కార్యాలయమువారికిని సంతోషముగనున్నదనియు పార్లమెంటు
ప్రభుత్వ ప్రభుత్వసభలో ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.
మాస్కోలో ఉరిశిక్ష జేయబడిన 17 గురు న్యాయాధి
కారుల శిక్షను ఆపుజేయవలెనని లెనిన్ గ్రామను సోవియటుల
కేంద్రనిర్వాహకవర్గమువారు తంతి నిచ్చిరి.

సామ్రాజ్యపుటాడంబడికలు

హిందూనియము పాల్గొనుట

కనడా-లాసేను

లండన్ మే 27:-లాసేను ఒడంబడికను కనడా ప్ర
భుత్వమువారు సంతకముచేయ నిరాకరించిరి. లాసేనులో అవ
లంబించిన విధానము జర్మనీ ఆస్ట్రేలియా, బల్గేరియాలో జేసి
కొన్న విధానముతో సరిపోలేదు. భిన్నముగనున్నది. లాసేను
సభకు రమ్మని పాల్గొనవలెనని కనడాకు ఆహ్వానముపలేదు.
అందుచే ప్రత్యక్షముగాని తక్షణముగాని తుడుపులతో
పెర్సెయిల్స్ వాషింగ్టన్ ఒడంబడికలవలె కనడాకు సంబంధ
మున్నదనుకొనరాదు. అందుచే లాసేను ఒడంబడికను బ్రిటిషు
అధికారులు మాత్రమే సంతకము జేయ వలెను. ఇందులకు
న్యూజిలండు, డక్షిణ ఆఫ్రికా ఆస్ట్రేలియావారు రంగీకరించిరి.
(లాసేను ఒడంబడిక) ఆహ్వానము లేకున్నను తరువాత ఒడంబ
డికను ప్రవహరచవలెనని కనడాను గోరిరి. ఈ కారణములచే
మార్చి 4 వ తేదీని లాసేను ఒడంబడికను కనడా పార్లమెంటు
కు శిఖార్లు చేయబాలమని కనడా ప్రభుత్వ తీర్మానము నిచ్చెను.
పార్లమెంటువారు రంగీకరించనిచో తాము ప్రవహరచుటకు
వీలులేవనిరి. కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సిఫార్సుచేయు
పద్ధతికి కనడానుకుంటులు, అయినను, అభ్యంతరము జేప్పరు.

పోలో ఆట

సిడ్నీ, మే 28:-పోలోలో నేడు పోలో ఆడుచుండగా
భరతభూమి టీమ్ లోనుండి టెస్ట్ గాని ఆస్ట్రేలియా టెస్ట్ టెమ్
లోనినాన వారి టెమ్ లు టెస్ట్ గాని ఆడుచున్నారు. (ఆ. పే.)

నక్సన్ దంత మార్మము

నోటిలోని పకలవ్యాధి
ధులును మాన్యును.
పండ్లనొప్పలు, ఇంకాలో నెత్తురు చీముకాటులు వామట దీనివ
లన స్వస్థముగను. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ
మూలక ఔషధముతోను ఔషధప్రవృత్తులతోను చేయబడినది.

1 డబ్బీ 0.2-1. టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి.
డబ్బీ-1.4-0
నెం. 1 ఎ. ఆలంగా తా విశ్వవిద్యాలయము కేసీ మద్రాసు.

అత్యధుతమైన చికిత్స

చెవుడు పక్షవాతము బోదకాలు మున్నగువానికి.

ప్రజల ఉపయోగముకొరకు నేను దీనిని ప్ర
చురించుచున్నాను. నాకుమారునకు 13 ఏండ్లనుం
డి చెవుడు, చెవులలో హోరు, మొదలైన బాధలు
కలిగినవి. క్రస్తుకముచెప్పరి, జార్జిటవును, ఆర్మీ
నియన్ వీధి 72 వ గృహమునందు కాపురమున్న
తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణపురం వాస్తవ్యులగు పండిత
స్వామి శ్రీనివాసయ్యగార్లవారివద్ద ఒక నెలరోజు
లుమందు యిప్పించుసరికి హోరుపూర్తిగా పోయి
నది. చెవుడుకూడ అద్భుతముగా మాయమైపో
యినది.

హెచ్. యమ్. విల్సన్ సర్.

86, పాక్స్ వీధి పెంబూరు, మద్రాసు, 8.8.20.

(తెలుగు నెం. 20)

లికమిషను నివేదికము

మెంట్ ప్రభుని యభిప్రాయము

లండన్ మే 27:-ఈవినింగ్ స్ట్రాండర్డ్ పత్రికలో
మెంట్ ప్రభువు ఇట్లు వ్యాసము:-లికమిషనువారు
ను పూర్తిగ ఆమోదించుచున్నాడను. వారి విధానము తక్షణ
ము అంగీకరించి ఆమలులో బెట్టవలెను. అంతను అంగీకరించ
వలెను.

ఈనివేదికమును మామూలుగ యథావిధిగ ఆలోచించి
రేని వృథా కాలహరణముగను. ఇదివరకే మనవారు ఇండియా
లో ఓపిక బెట్టలేకున్నారను. మరింత ఆలస్యము జేసితిమేని
వారి సహనములయొద్ద ఓరిమియు నశించును.

పత్రికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, మే 28:-లికమిషను నివేదికమును విమ
ర్శించుచు ముఖ్యముగ సలహాలను, బాధ్యతను గుర్తెగినవారు రంద
రు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించగలరని స్టేట్స్ మెన్ పత్రిక అభి
ప్రాయపడుచున్నది.

తమస్థితి విషయమై సర్వము ఉద్యోగులు ఎట్టిసందేహ
ములు పడకుండుటకై కమిషనువారు సదుద్దేశముతో పని
చేసిరని ఇంగ్లీషు మెన్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సామ్రాజ్య కానసభవారు ఈ నివేదికముపై చర్చసలు
పునవృత్తి అవసరమైనను నూచించు సలహాలనునిరాకరిం
ప గలరని బెంగాలి పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

భారతీయుల కంటినిరు తుడుచుటకై కమిషనువారు
కొంత ప్రయత్నించినను ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులలో ఇంత
టితో తృప్తిచెందువారెవరు నుండరని అమృతబజారు పత్రిక
వ్రాయుచున్నది.

కమిషను వారి సలహావల్లభుత్వ ఎక్కువయగునని ఫార్వర్డ్
పత్రిక ఆక్షేపించుచున్నది.

నివేదికము బ్రిటిషు అధికారులను ఎత్తిపెట్టుచున్నదని
యు, ప్రజాభిప్రాయమును చింతలేక గర్హిత్వము చేయుటకు
వారికిక వీలుండుననియు సర్వెంటు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఇతర సర్వములకన్న ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఈనివే
దిక ఫలితముగ అధికముగ లాభము పొందునని తెలుపు ఆఫ్
ఇండియా పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

భారతదేశపు అభివృద్ధికి కమిషను లికమిషనువారి
సలహాలు శుభకరముగ తన్నువని దేశభావపత్రిక లన్నియు
అభిప్రాయపడుచున్న ప్రకటించినవి.

రంగూను, మే 28:-పత్రిక సర్వీసు కమిషను త్వర
లో స్థాపించబడవలయుననియు, సలహాలను త్వరలో అమలు
నందుంచవలయుననియు లికమిషనువారి సలహాలను మాచనలను
అలరు అంగీకరించెదరని రంగూను గజెటుపత్రిక వ్రాయు
చున్నది.

అధికముగ దూషింపబడుచున్న అధికారవర్గమువారు
కొన్ని సౌకర్యములు పొందవలసియున్నారనియు, ఈలోటు
ను లికమిషనువారు తొలగించిరనియు, సర్వీసులలో భారతీ
యులసంఖ్య అధికముచేయు విషయమై కూడ వీరు కొన్ని ఆ
మాల్యములగు సలహా లిచ్చియున్నారనియు రంగూనుపత్రిక
పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

కమిషనువారి సలహాలు అమలునందుంచిన ప్రభుత్వవ్య
యము అధికముకాగలదనియు, సర్వీసులవారి ఆదాయము మ
రింత అధికముగనని రంగూను డెయిలీన్యూసుపత్రిక వ్రాయు
చున్నది. సర్వీసులయందు భారతీయులసంఖ్య అధికముచేయ
వలయునను విషయమై ఇయ్యబడినసలహాలసంఖ్య పైకరముగ
నున్నవి. ఈ నివేదికమువల్ల భారతీయులకు కలుగులాభముకన్న
వ్యయమే అధికమని ఈ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటువిధమున కమిషనువారి
సలహాలను. సర్వీసుల ఉత్పన్నచట్టమును ద్వంద్వప్రభుత్వవిధా
నమును కాశ్యోతపరచుటకు కమిషనువారు యత్నించుచున్నా
రని రంగూను మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

దేశభావయందు ప్రకటించబడు 'సెన్' పత్రిక కమి
షను వారినివేదికమును తీవ్రముగ ఖండించుచున్నది.

హంబాయి, మే 28:-లికమిషనువారి సలహాలు అమ
లునందుంచబడిన 125 లక్షలకన్న అధికమగువ్యయమును దేశము
ధరింపవలసియుండు ననియు, భారత రాజకీయాభివృద్ధికి ఈ
సలహాలు భంగకరముగనున్నవని వాయిసు ఆఫ్ ఇండియా
పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సిన్హా సభలు

టారిఫుబిల్లు

సిన్హా, మే 28:-సామ్రాజ్య కానసభ సెలవుకమిటి
వారు టారిఫుబిల్లును పరిశీలించుచున్నారు. రేపు నివేదికమును
తయారుచేసి 30 వ తేదీన జరుగుసభయందు నివేదికము సమ
ర్పించెదరు. బిల్లు ముఖ్యముగ సెలవుకమిటివారు ఏక
గ్రీవముగ ఆమోదించెదరని ఊహింపబడుచున్నది. ప్రస్తుత మా
బిల్లునందు నూచింపబడినట్లు కాక ఈసంరక్షణవిధానమును
కాశ్యోతపరచు విధమున బిల్లును సెలవుకమిటివారు సవరింప
నచ్చును. పరిశ్రమలను ప్రభుత్వపర మొనర్చుట, విదేశమునుండి
ధనులు ఈదేశమునకు వచ్చి పరిశ్రమలను స్థాపింపకుండునట్లు
చేయుట, ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలకు ధనసహాయమొసగుట
కార్మికపరిస్థితులను చక్కబెట్టుట మున్నగువిషయములపై సెలవు
కమిటియందు చర్చ జరిగెను. కాన ఎట్టిలాభము కలుగలేదు.
సెలవుకమిటివారి నివేదికము ఆతురతతో నిరీక్షింపబడుచున్నది.

స్టేటు కౌన్సిలు

విదేశములందలి భారతీయులు

గౌ. జి. ఎ. నరేశుగారు జరుగనున్న స్టేటుకౌన్సిలు
సమావేశమున ప్రభుత్వమువారిని ఈక్రిందిప్రశ్న లడిగెదరు.

- (1) ఇటీవల ప్రకటించబడిన వ్యాపారవిషయములకు
సంబంధించిన మూడు ఉత్తర్వులవల్ల తమకు ఇబ్బంది కలుగు
చున్నదని భారతీయులనుండి భారతీయసంఘమువారు భారత
ప్రభుత్వమునకు వినతిపత్రము లేవనెసవ వంపునియన్నారా?
- (2) టాంగియానయందలి భారతీయుల కష్టములను పరి
శీలించుటకై ఇండియన్ కాలనీలకమిటివారు టాంగియానమాడ
రావలయునని అచ్చట భారతీయసంఘమువారు ఇండియాప్రభు
త్వమువారిని కోరిరా?
- (3) తమ వాదనమునకు విరద్ధముగ, భారతదేశమునకు
తిగివచ్చు భారతీయులకు బ్రిటిషు గయానాప్రభుత్వమువారు
తక్కువ చార్జీల నిచ్చుచున్నారను విషయము నిజమా?
- (4) నెటాలునందు క్రొత్త భూములు కొనుటకును, లేనె
న్ను కొనుటకును అవకాశము లేనివిధమున నెటాలుసోవిన్షియ
లు కౌన్సిలువారు చేయుచున్నారనువార నిజమైనదా?
- (5) ఫిజీయందు భారతీయులపై ప్రభుత్వమువారు
పోటుటాక్సు విధించుటకు యత్నించుచున్నారను విషయము
నిజమా?
- (6) రోడీషియా గవర్నరుగారగు సర్ చార్లసు కో
గ్గాండుగా రిటీవల ఉపన్యసించుచు ఈప్రదేశమునకు భారతీ
యులవచ్చుట నిషేధింపబడునని చెప్పియుండిరి. ఈవిషయమై
ప్రభుత్వమువారు రేచుచేయ చలచుకొనినారా?

బెంగాలు కానసభ

యూరపిమున, ఆంగ్లోయిండియను విద్యకొరకు
ఒకేపర్యాయ మిచ్చు రు 99,000 గ్రాంటును
నిరాకరించుట

కలకత్తా, మే 28:-యూరపిమున, ఆంగ్లోయిండి
యను విద్యకొరకు ఒకేపర్యాయ మిచ్చు రు 99000/- గ్రాం
టును బెంగాలుకానసభవారు నిరాకరించుటను మార్చి బెం
గాలుప్రభుత్వమువారు రోకటిపరచు గావించిరి. స్వాతంత్ర్య
ద్యకొరకు ప్రభుత్వమునకు సంబంధములేని యూ.పి.కె.న, ఆం
గ్లోయిండియను ప్రాథమిక పాఠశాలల నిమిత్తము, రు 80000
ఒకటియు ఒకేసారి యిచ్చుటకును రు 99000/- ఒకటికటి
యు రెండుగ్రాంటులు అన్నవి, గృహనిర్మాణము, బల్లు, ఖర్చి
లు, సిబ్బంది మొదలగు ఖర్చుల తీర్చి రెండగ్రాంటులును మ
రల మరల యిచ్చుటనైనను మరల యిచ్చుటనైన గ్రాంటు
లుగాక మొత్తపుగ్రాంటు లేమియు లేవు. కావున దీనిక్రిందనే
రు 899000/- మాత్రమే ఉపయోగపడినది. ఒకేసారి యిచ్చుటనైన గ్రాం
టుపేర ప్రత్యేకముగా రు 99000/- మొత్తము అవసరమైనది.
కావున దానిని నిరాకరించుట తగినది. కాని
దీనిని నిరాకరించుటకు వలస మరల మరల యిచ్చుట
యూరపిమున గ్రాంటులపైకి యేమి మారుటలేదు. 3 లక్షల
అంచనా నిరీక్షింపబోయియుండెడి విద్యకొన్ని యేర్పాటుగాని
పట్ల మొదటిగ్రాంటులు కాని చేయబడినవి. ఆ. పే.

కృష్ణాపత్రికపై మాననప్రతికేసు

డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ గారివద్ద విచారణ

(స్వకీయవిలేఖరి)

నందమ 26:— ఇదివరలో జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారున్నది. బి. తిక్కాని బాలాజీరావు నాయుడుగారు కృష్ణాపత్రికలో ప్రముఖ వ్రాయబడిన వ్యాసములపై తమకు పరస్పర నష్టము కలిగినవని కృ. పత్రికపై రెండ్రక్రైమినలుకేసులు తెచ్చిరి. అందు మొదటికేసు 26, 27 తేదీలు విచారణ జరిగినది. తిక్కాని 2వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. ఫిర్యాదితరపున బారిష్టరుగా వున్నవారి కొమారుడును ఏలూరులో పీడ్యుగానున్న ఇన్స్పెక్టరేని కృష్ణారావు నాయుడుగారును పీడ్యుగా వుండిరి. ముద్దాయిగావున్న ముట్టూరి కృష్ణారావుగారి తరపున వారకాసి రామారావుగారు, ఎల్లూరి సూర్యవారయ్యగారు, కోపల్లె మాధవరావుగారును పనిచేయుచున్నారు.

కలెక్టరుగారికి పరస్పర ఆసిస్టెంటుగా వున్న కాస్టిలియన్ (ఇండియన్ క్రిస్టియన్) గారు కేసువిచారించుచున్నారు.

ఫిర్యాది వాక్యాలు:—నేను ఫిర్యాదిని కృష్ణాజిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటును. ఏప్రిల్ 1వ తేదీని రాజీనామా యిచ్చినాను. 3వ క్రేడు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారిచేసి రిటైరు అయినాను. నేను యిప్పుడు దివాన్ బహద్దర్ గారు గవర్నమెంటు సర్వీసులోనుండగ రావునాహ్, రావుబహద్దర్ బిరుదులులాసంగబడినవి. సంస్కరణములకు బూర్గుము కలెక్టరు, చిట్టూరు, కడపజిల్లాల గ్రూపుకు ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనబడితిని. సంస్కరణములతర్వాత కృష్ణాజిల్లాకు ప్రతినిధిగా యెన్నుకొనబడినాను. 1920 ఏప్రిల్ నుండి మొన్నటి యెప్రిలువరకు కృష్ణాజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నుంటిని. నేను నామేటు చేయబడితిని అంతకుబూర్గుము 18 నెలలు వైస్ ప్రెసిడెంటుగా నుంటిని. బందరు నాజన్మస్థానము. కడపన ఎనిమిది వది సంవత్సరముల నుండి ముద్దాయిని నేను ఎటుగదను. నాలుగుసంవత్సరములనుండి బాగుగయులుగదను, ముద్దాయి కృష్ణాపత్రికయెడిది. ప్రెస్ ఆక్టుక్రింద ముద్దాయి యిచ్చిన డిక్లరేషను కాపియిచ్చుటకు వీలు లేదని కలెక్టరు అగ్గీసువారు ఎన్ డాక్స్ మెంటు యిచ్చినారు. నాకు వ్యతిరేకముగ 6.10.23 తేది కృష్ణాపత్రికలో నోకప్రధాన వ్యాసము వ్రాయబడినది. నేరంకను ఆస్పదమయిన వ్యాసమిది. కడిచిన ఎన్నికలలో నాకొకట పనిచేసిన కేన్యాసర్లు మిత్రులు యీ వ్యాసములన నాకు వోట్లు రావని చెప్పిరి. నేను కాసనసభకు ఆభ్యర్థిగ నిలువబడితినిగాని సభ్యత్వము లభించలేదు. ఈవ్యాసము నాకు చాల పశువునష్టము కలుగజేసినది. ఇంతకుబూర్గుము కూడ నామీద కొన్ని వ్యాసములు వ్రాయబడినవి. వానిని గూర్చి యీ వ్యాసములో నూచనగలదు. నేను రామారాయణగారికి రు 80000 లు ఋణము యిచ్చి నామి నేటు చేయించుకొంటి ననుభావ మందు గలదు. నేను రామారాయణగారికి ఋణము యియ్యలేదు. వెంకటగిరిరాజుగారు నాకు యియ్యవలసిన మొత్తమును రామారాయణగారు నాకిచ్చుట కచ్చుకొనిరి.

మేజిస్ట్రేటు:—మీకు రామారాయణగారు బాకీయన్నారా? లేదా?

ఫిర్యాది:—బాకీయన్నమాట నిజమే. కాని నేను ఋణమిచ్చుటలేకాదు. ఆయన నాకిచ్చుటకు అచ్చుకొనినాడు.

ఈ వ్యవహారము చాలకాలముక్రిందటనే జరిగినది. అప్పుడు రామారాయణగారు మంత్రికాదు, నేను ప్రెసిడెంటుకాదు. నేను పోలిసు యిన్స్పెక్టరునుండి రివియూకాకు ప్రాకి నట్టిందు నూచింపబడినది. ఇందు "ప్రాకి" యనుశబ్దము నీచాళము నూచింపచున్నది. గవర్నమెంటువారు నాయోగ్యతను సమగ్రము గనిపెట్టియే నన్ను బ్రత్యేకముగ రివియూ కాకు దీసికొనిరి. "ఏకారణము చేతనో వెంకటగిరి దివానుపని నెంత కాలమో నిలుపుకొనలేక పోయింది." అని వ్రాయబడినది. నాయనమర్థంలేకనో యక్రమవర్తనము చేతనో దివానుపదవి బోగొట్టుకొంటినని యిందు ధ్వనిగలదు. నేను దివానుపదవి వదులకొనినప్పుడు వెంకటగిరిమహారాజుగారు నాకు రు 29000 బోనసు యిచ్చిరి. "వీరిప్పుడు జిల్లాబోర్డును పరిపాలించుచున్నారు." ఈ వాక్యములో మీరు అనుపమమువైన నూచింపబడిన అక్రమప్రవర్తనగల మనిషియని వ్యంగ్యార్థము నూచింపచున్నది.

"మీ పరిపాలనలోని లోపములను బరిశీలించగా" అను నాక్యములో నేను దోషములను చేసినట్లు స్ఫురింపజేయుచు

న్నది. ఈ వ్యాసములో నేను మోటారులారీల విషయమందు సొమ్ము అపహరించినట్లు గర్భితముగ నూచింపబడినది.

[మోటార్ల అను యింజనీరు బోర్డుకు వ్రాసినపు త్రైరము మోటారు 1 కి 15000 చొప్పున రెండు కొనవలసినవని బోర్డు తీర్మానము ప్రెసిడెంటు మోటార్లకొకట స్పెన్సరువ్రాసిన ఉత్తరము మొదలగునవి దాఖలుచేయబడినవి.]

కర్నూరుస్థలలో నెవరై నావచ్చి మోటారుఖరీదు లడిగి నారాయణ స్పెన్సరుకు ప్రెసిడెంటు వ్రాసిన ఉత్తరము అందుకు వచ్చినారని వారు వ్రాసిన జవాబుసహితము దాఖలుచేయబడినవి.]

13.7.23 తేదీని నేను బోర్డుయింజనీరుకు ఎండాన్సు మెంటు వ్రాసినాను. ఏలయన బోర్డుయింజనీరు లారీలనుగూర్చి వ్రాయబడిన రెండుబున్నల లారీలనిమాత్రమే నూచించెను. ప్రెయిలెన్సుతో గలసి నాలుగన్నరలారీలని వ్రాయవలసియుండెను. ఆ ప్రకారము యింజనీరు ఎన్టీ మేటును సవరణచేసెను. నాలుగున్నర టన్నులకు బదులు రెండుబున్నలన్నర లారీలను గొనినట్లు వ్యాసములో గలదు. ఇది యథార్థముగాదు. మొదటి నుండియు రెండుటన్నుల లారీలను గొనవలసినదిగ బోర్డువారుజేసింపియుండిరి. బోర్డు యనుమతి లేకుండ 37000 లను ఖర్చుపెట్టినమాట అబద్ధము. బోర్డు మొదట కాంక్షచేసిన ముప్పదివేల రూపాయలనే స్పెన్సరుకుపంపి ముందుగ ఒకలారీ సేర్వరుపలసినవనియు మిగిలిన 7000 బోర్డు కాంక్షచేసిన పిమ్మటనే రెండవలారీని బంపవలసినవనియు చెబితిని.

16.7.23 తేదీని బోర్డుసభలో 7 గురు సభ్యులమాత్రమే యున్నమాట అబద్ధము. నోటీసు లేకుండ తీర్మానమును జేయించినమాట నిజముకాదు. నోటీసు యివ్వకపోయినను మెండ్ల ఆక్షేపించియెడల నేమిషయము వైనను దీర్చుకొనించవచ్చును. అప్పుడే మెంబరును ఆక్షేపించియుండలేదు. నేనుగాని, నాయంజనీరుగాని నుమాస్తాలుగాని స్పెన్సరుకుపెని యొద్దనుండి కమిషన్ బుచ్చుకొని యుండలేదు. ఈ లారీలు రెండుటన్నుల బరువునుకూడ లాగలేనవి వ్రాసినవిషయము సత్యముకాదు. ఇక లారీ విరిగి మూలబడినమాట అబద్ధము. వోట్లకు కృష్ణాపత్రికకు వ్రాసిన పుత్తరములు దాఖలుచేయుచున్నాను. ఆవోట్ల పేర్లను యివ్వవలసినవని ఎడిటర్లు కోరగా వారు జవాబు యియ్యలేదు (క్రాసుపరీక్ష రిజిస్ట్రేషనుచేసినది.)

27 వ తేది విచారణ

రెండవసాక్షి:—మద్దాలి పుల్లయ్య పునాదిపాడు బెజవాడతాలూకా, కమ్మవూరు వ్యవసాయవృత్తి 41 సంవత్సరముల వయస్సు. నాకు 400 ఎకరముల భూమియన్నది. నేను మా అన్నగారుకలిసి మాయూరిలో హైస్కూలు స్థాపించినాము. బాలాజీరావు నాయుడుగారి నెరిగియున్నాను. కడపన ఎన్నికలలో నాయుడుగారి తరపున పనిచేసినాను. మోచ్చ రామ చంద్రరావుగారి తరపునగూడ పనిచేసినాను. నాయుడుగారికి ఉద్యోగానుభవము వున్నదని ప్రజలపక్షమున పనిచేయదురని చెప్పినాను, మొదటపూ సభ్యత్వములభించినది గాని కడపన ఎన్నికలలో లభించలేదు. ఎందుకు లభించలేదంటే ప్రత్యేకలో మోటారులారీల విషయములోను కంట్రాక్టువిషయములోను నాయుడుగారు సొమ్ము అపహరించినారని ప్రత్యేకలోచదివి వారికి వోటిచ్చిన నష్టము గలుగనని ఆపోహపడి వోట్లుచ్చు మానినారు. అక్టోబరునెలలోని కృష్ణాపత్రికలోని వ్యాసములను చదివినాను 6 వ తేది అక్టోబరు కృష్ణాపత్రికలోని "కృష్ణాజిల్లాబోర్డు" అను వ్యాసము చదివినాను. ఆవ్యాసముచదివితే నాయుడుగారు మోటారు లారీలవిషయములో సొమ్ము అపహరించిన నాకు తోచినది.

క్రాసుపరీక్ష:—నాయుడుగారి అల్లుడుగారు కంకిపాడు ఫిర్యాదలో పదేండ్లు రివియూ ఇన్స్పెక్టరుగా వున్నారు. నాయుడుగారు అల్లుడుగారియింటికి వెళ్ళుమండెడివారు. నేను ఎప్పుడైననురివియూయిన్స్పెక్టరుయింటికివెళ్ళుమండెడివాడను. పునాదిపాడుకు కంకిపాడు నాలుగుఫర్గాంసులు. ఆసంవత్సరములక్రిందుల ఎన్నికలలో వారికొరకు పనిచేసినాను. వారు స్వయముగ నన్ను కోరినారు. రివియూయిన్స్పెక్టరు మామగారిని పనిచేయలేదు. వారు ప్రజలకుయేమిమేళ్ళుచేసిో నాకు తెలియదు. ఉద్యోగశీత్యా నాకువారికి సంబంధమేమియు లేదు. వారు ఉద్యోగమును యెట్లు నిర్వహించిరో తెలిసికొనుటకు నాకవకాశము కలుగలేదు.

వారు బోర్డుఉద్యోగిగావున్నప్పుడుమాడ నాకు వారికి సంబంధము కలిగియుండలేదు. నేను వారు యేప్రకారముగా జిల్లాబోర్డులోపనిచేయుచున్నది, అప్పుడప్పుడు విచారించుచుంటిని. నేను ఒకటి రెండు పర్యాయములుమాత్రము విచారించితిని.

సాధారణముగా యేలావున్నదని విచారించినాను గానిప్రత్యేక సంవత్సరములలో విచారించలేదు. బోర్డుతో నా స్వంతవ్యవహారములుగాని, అన్నగారితో సంబంధించిన వ్యవహారములుగాని లేవు. ఎప్పుడు విచారించినానో తెలియదు. నేను నాసోదరుడు కలసి యింకంటాకు 1 వంద రూపాయలు యిచ్చెదము. నాకు కంట్రాక్టులులేవు. పడ్డివ్యాపారముమాత్రము గలదు. మా పాతకాల నాయొక్కపరిపాలనక్రిందనే వున్నది. గవర్నమెంటుకు సంబంధములేదు. ఇంగ్లీషుబడిలో నెకండ ఫారమువరకు- కంకిపాడులో చదువుకున్నాను. నేను చదువు ముప్పదియేండ్లక్రింద నూనిచేసినాను. నేను భారతభాగవతములు యెప్పుడైన చదువుతాను నేను ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలు తెప్పించుమండెడి వాడను. నేను ఎప్పుడు యీ పత్రికల తెప్పించినానో చెప్పజాలను. ఏ పత్రిక ఎంతకాలము తెప్పించినది చెప్పజాలను. కృష్ణాపత్రికలోని లీడర్లు (సంపాదకీయములను) నేను అర్థచేసుకుకొనగలిగి యుంటిని. కృష్ణాపత్రిక యొక్క వైరిఒక మోస్తరుగానుండును. కృష్ణాపత్రిక తెప్పించుట మానిచేసినతర్వాత అప్పుడప్పుడు చదువుచుండెడివాడను. 1922 సంవత్సరములో కృ. ప. కకు మామూరిలో యెంతవందీ చందాదారులు వున్నారో తెలియదు. మాగ్రామమునకు పత్రిక వచ్చేదిలేనిది తెలియదు. ఇప్పుడు కమ్మచున్నదో లేదో నాకు తెలియదు. ఈసంవత్సరము కొన్ని వ్యాసములు చదివినాను. కేసులోవున్న వ్యాసములను బెజవాడలో రాజగోపాలాచారిగారివద్ద చదివినాను. నేను పత్రికంతయు చదివినాను. అది ఎన్నికలములో తెలియదు. ఏ పేజీలో వున్నది తెలియదు. దీనికి సంబంధించిన యితర కాగితములు అంతకుముందుగాని వెనుకగాని చదివియుండలేదు. ఇంక యితరకాగితములుచదువువలసివుంటుందని నాకు అప్పుడప్పుడోచినది లేనిది నాకు జ్ఞాపకములేదు. ఆలేది ప్రత్యేకలో యింక యితరవ్యాసములు చదివినది నేను చెప్పజాలను. ఎవరు ఓటి య్వనన్నది చెప్పగలను. వోటు యివ్వనన్నవారు 50 వుండురు. వారు గొడవరు. ఉప్పలూరు పులిపాక పునాదిపాడులో వున్నారు. వారెవరుగాని సాక్షులుగా వున్నసంగతి నాకు తెలియదు. వారు నాతో చెప్పమండగా వున్నమహమ్మల్ పేర్లను చెప్పగలను. వారికి కాకవాసరుగా పనిచేసినట్లుగా ఆకాంటులు వుంచలేదు. నేను కాకవాసరుగా వున్నట్లుగా రుజువు చేయుటకు నావద్ద కాగితములులేవు. నాకు నాయుడుగారికి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినసంగతి చెప్పజాలను. ప్రత్యేక చూచిన 5, 6 దినములపిమ్మట ఒకట్లు చెప్పినారు. వోట్లట్లు యివ్వమని చెప్పినారని పుత్తరము వ్రాయలేదు. స్వయముగా వచ్చి చెప్పినాను. నాకు ఖర్చు యేమికా లేదు. ఎల్వేసులు 81 అక్టోబరులో జరిగినవి.

కంకిపాడు పోలింగ్ స్టేషనులో 10 గంటలకు పిమ్మట గొడవట్టు వెళ్ళినాను. ప్రజలు అభిప్రాయపడినది నిజమని నేను అనుకొన్నాను నేను పత్రికలో చదివినపిమ్మట వోట్లకు నాయుడుగారు డబ్బుపారించినారని పడిన అభిప్రాయము నేను నమ్మినాను పత్రికను చదివినమీదటనే ఆ అభిప్రాయము కలిగినది. ఆ సంగతి నేను నాయుడుగారినివచ్చి అడిగాను. నేను 10 వ. అక్టోబరు తేదీన అడిగినాను. దీని నిజానిజములచెలిసి కొనటకు యెవరిని అడిగియుండలేదు. నాయుడుగారు తమ మీది నిండులు అసత్యములని చూపుటకు కొన్ని కాగితము వారియింటివద్ద చూపినారు. అప్పుడు యితరు లెవరులేరు. ఎన్ని కాగితములు చూపినారో చెప్పజాలను. ఓటర్లకు చెప్పవలసినదని యేమి సమాధానము వ్రాసియున్నారేదు.

నాయుడుగారు 5, 6 సంవత్సరములనుండి బందరులో వున్నారు. ఇంతకు పూర్వము వెంకటగిరిలోనో ఎక్కడనో వున్నారు. కృష్ణాపత్రికలో చదివిన వ్యాసములను నేను అర్థము చేసికొనెడివాడను. నాయుడుగారు ఖర్చుపెట్టెమని సొమ్ము యేమియివ్వలేదు. ఓటర్లుచెప్పినసంగతులు నేనుస్వయముగా వెళ్ళిచెప్పెడివాడను. నాయుడుగారి అల్లుడు ఈజిల్లాలో లేదు. వారిపేరురామారావునాయుడు. రెండు మాడుసంవత్సరముల నుండి యీజిల్లాలో లేదు. వారు బదిలీఅయినారేమో నాకు తెలియదు. వ్యాసములుచదివినపిమ్మటకూడనాయుడుగారికొకట పనిచేసినాను. వారు నాకు సమాధానము చెప్పి గ్రామములకు మాడ వచ్చి చెప్పిన పిమ్మట వారికాను సనిచేసినారు.

కవచారి

సీసా 1-కే రూ. 1-0-0 వి. పి. ప్రహారా 1-6-0
దగ్గ వ్యాసకోశములందు బలహీనతలను ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు కైత్రములను ఏర్పడిన దగ్గ. కితకాలమున ప్రబలింపు దగ్గ. వ్యాసకోశముల నూత్న నాశములందు ఏర్పడుదగ్గ. ఉబ్బునము, తీయదగ్గ దగ్గత సేనిచలనసిన ఈదు దగ్గ విధమును బట్టి యుండును.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

శీ|| శే|| సర్ అమలోపు ముఖ్యగారు

కలకత్తా హైకోర్టు సానుభూతి

కలకత్తా, మే 27:— నేడు హైకోర్టులో న్యాయ మూర్తులందరూ కూడియున్న నిండు కోర్టులో 55 అమలోపు ముఖ్యగారి మరణమునుగూర్చి సానుభూతివాక్యములు పలుక బడెను. ఆయాదినములలో సర్ అమలోపు పలు విషయము లలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠుడని న్యాయమూర్తులతరపున ప్రధాన న్యాయ మూర్తి పలికెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా ప్రాకు ఎక్స్ప్రెస్ సంగమ వారి సానుభూతి

కలకత్తా, మే 27:— కలకత్తా ప్రాకు ఎక్స్ప్రెస్ సంగమ వారు నేటిసాయంకాలమున శీ|| శే|| 55 అమలోపుగారి నిమి త్రమై సభచేయుటకు సాయంకాలము 4-10 నిమిషములకు వనిని కట్టివేసిరి. 55 అమలోపుముఖ్యగారి మరణమునుగూర్చి విచారమును తెలుపుకొనుటకు తమసభ్యుల కవకాశ మిచ్చుటకు సంఘాధ్యక్షుడు సి. ఎ. జోన్సంగారు సభ కధ్యక్షుల వహించిరి. బంగాలీల తరపున, అమలోపుగారు హిందూదేశమునకు జేసిన పలువిధ సేవలను గూర్చి బాబు జి. యం. దత్తు గారు మాట్లాడుచు, హిందూదేశమునకు వీరిమరణములన తీవ్రనిరంత వాటిల్లెనని తమ విచారమును చెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

ఒక పోలీసు సబ్-యినస్పెక్టరును తుపాకితో కాల్చిచంపుట

కలకత్తా, మే 27:— అదివారము సాయంకాలము ప్రా ద్దుగ్రుంకిన తరువాత పోలీసు సబ్-యినస్పెక్టరు ప్రభులక్ష్మణు ర రాయ చిట్టాంగంలలో తుపాకితో కాల్చి చంపబడెనని కల కత్తాకు వర్తమానము వచ్చెను. ప్రభులక్ష్మణు న్యాయవాది యింటి వద్ద నుండగా సబ్-యినస్పెక్టరుకు మూడుగుండు బెల్లులు వరుసగా తగిలెను. అక్లిష్టస్థితిలో అతడు వైద్యశాలకు గొంపోబడెను. ఈసంబంధమున పేరు ప్రతిష్టలు గల సంబంధములలో నున్న ప్రేమానందదత్తు అను నొక బెంగాలీ యువకుని పోలీసువారతెచ్చి చేసిరి.

చిట్టాంగం మూటంగు శేసులూని ముగ్గురు ముద్దాయిలను యీసబ్-యినస్పెక్టర్ యిదిగంటలో అరెస్టుచేసి యుండెను. వారు ముగ్గురును ఇప్పుడు నిర్దోషు లని చెప్పబడిరి. కాని అస్సా ములెంగాలు రైల్వేవారికి చెందియున్న రు 17,000 ను లూటీ చేసియున్న యింకొక చోరీ నేరపు విచారణకై వీరు నిలిపివేయ బడిరి. (అ. ప్రె.)

పోర్టుకారులలో ప్రపంచయాత్ర

బొంబాయి, మే 27:— పోర్టుకారులలో ప్రపంచము ను చుట్టివచ్చుచున్న కెప్టెను వాండరు వెల్లును అతని సోదరి మి న్ అలోనా వాండరు వెల్లును ప్యాసుపోర్టుకర్తములచేత సో మవారం సాయంకాలమునకు వారేకపోయిరి. భార్యతో పం డెముజేసి ప్రయాణము జేయుచున్న కెప్టెను వాండరు వెల్లు, పోర్టుకార్డుల సమీక్ష, తమ ప్రయాణమును గూర్చిన సినిమా క్లిప్సులను చూపియు ప్రయాణపు ఖర్చులను ధరించుచున్నా మని ఒక ప్రతికాప్రతినిధితో బెలియెను. వీరు వర్షములు ప్రారం భము కాక పూర్వమే కలకత్తాకు చేరవలెనని తలంచి శుక్రవా రమునాడు కలకత్తాకు బయలుదేరుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

చన్నుల విచారణసంఘము

ఈ సంఘములోని మనుష్యులను తీవ్రముగా ఖండించు చు, సంఘము దేశమున కనంగీకారముగా నుండుటకు యరుద్దేశ ములతోను అపోహములతోను ఎంతవని జరిగింపవలెనో అంత యెక్కు యిండియా ప్రభుత్వమువారే జరిగించి రని బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక చెప్పుచున్నది.

యునైటెడు స్టేట్సు నావికాదళము

మూడు ఓడలు రంగూను వచ్చుచున్నవి

రంగూను మే 27:— యునైటెడు స్టేట్సు నావికాదళ ములో డిస్ట్రోయరు డివిజనుకు నాయకుడుగానున్న కెప్టెన్, ఆకాశమూర్తమున ప్రపంచయాత్ర యొనర్చుచున్న వైమానికులకు తగినంత సహాయము చేయుటకు సిల్వర్, హ్యూబర్ట్, వ్రెస్టను అను తన మూడు డిస్ట్రోయర్లు కొద్ది దినములలో రంగూనుకు వచ్చుచున్నవని రంగూనులో నున్న యునైటెడు స్టేట్సు క్యాప్టలుకు బాబు వ్రాసెను. (అ. ప్రె.)

ఆంగ్లేయ అండు విదేశ బైబిలు

సా నై టి

వార్షిక సభ

గోస్వేను ప్రభువు అధ్యక్షుల వహించెను

ఉదకమండలము, మే 28:— బైబిలు అండు విదేశ బైబిలు సానైటి యొక్క ఉదకమండల కాళివారు నిన్న సాయం కాలము వై. యం. సి. ఏ. మందిరములవద్ద చేసిన వార్షిక సభకు గోస్వేను ప్రభువు అధ్యక్షుల వహించెను. సభలో జనలు క్రీక్లిరిసియుండిరి. 7 వర్గురు ప్రయివేటు సెక్రటరీతో 5-30 నిమిషములకు సభకు వచ్చెను. కీర్తనలపాడి ప్రార్థనలు సజలపడిన పిమ్మట సభ ప్రారంభమయ్యెను. గ్యాలియరు మిస్. ఆగ్ని హిల్లుగారును, మద్రాసు సెక్రటరీయటు లోని ఇ. డబ్ల్యూ. లే గారును, లాల్సెన్ సానైటి ప్రతినిధి పాలుగారును సానైటిచే యుచున్న పనినిగూర్చియు, విశాఖములనొసంగు మనియు, సహకారమును జూపుమనియు ఉద్బోధించుచు ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి.

గవర్నరు, సభకు అధ్యక్షుడుగా సమయమునకు తగిలట్లు భావపూరితమైనట్టియు ఉత్సాహజనకమైనట్టియు ఉపన్యాసము నొసంగెను. సానైటిచేయుచున్న శ్రేష్ఠమైన పనికి సానుభూతి జూపుటకై తానచ్చటికి వచ్చి సభ కధ్యక్షులను సంతోషముగా వహించినని గవర్నరుచెప్పెను. ప్రపంచ మిహ్మదొక మార్పుదళలో నున్నదనియు, ఇప్పుడు కఠినమైన నిరంకుశాధికారముగూడా తాము పోవుచున్నామనియు గవర్నరుచెప్పెను. త్యాగము, సానుభూతి అనురాగములతో కూడిన నాయకత్వమునాకిప్పుడు కావలసినది, క్రైస్తవపనినే గాక, క్రైస్తవ యింపీయుల్, జాతీయ పనినిగూడ సానైటి చేయుచున్నదని గవర్నరు నమ్మెను. చాలమందికి అది సౌఖ్యమును, ఆశను, సానుభూతిని సమకూర్చుచున్నది. బైబిలును చదివి దాని ప్రకారము నడుచుకొనినయెడల ప్రస్తుతముగల పెక్కు కష్టములు తొలగి పోవును. తుదకు ఉపన్యాసమును ముగించుచు సానైటి యిటులనే చురుకుగా పనిచేయవలెనని చెప్పి సానైటికి స్నేహితుల సహాయమును, ధృవంతుని ఆశీర్వాచనమును కలుగవలెనని గోస్వేన్ ప్రభువు కోరెను. తరువాత చందాలు వసూలుచేయబడెను. ప్రార్థనతో సభ సమాప్తమయ్యెను. (అ. ప్రె.)

అఖిల-తిరువాన్కూరు గొడ సారస్వత బ్రాహ్మణ పరిషత్తు

కొచ్చిన్, మే 28:— ఈయొక్క ద్వితీయవార్షిక సమావేశము యీవారములో ఆరేపివద్ద జరిగెను. మలబారులో విద్యకొరకై పనిచేయుచున్నటు వంటియు, డి. గణపతిరాయి అను పేరంబరగు సట్టియు స్వామి ను విచారా నండ్ గారు ఆధ్యక్షుల వహించిరి. స్వాగతం ప న్యాయము పా ధ్రూ రు జ డ్డి యన్. జి. నారాయణరావుగారిచే నీయబడెను. తరువాత స్వామి సారస్వతుల ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి వారియభ్యున్నతిగల మాధ్యమలను నూచించుచు ఉపన్యాసించెను.

ఖద్దరును ధరింపవలెననియు, నూలును వడకుటయు నేతనీయుటయు గృహపరిశ్రమలుగా ప్రవేశపెట్టవలెననియు, వెంటనే వేదపాఠశాల నొకదానిని స్థాపింపవలెననియును తీర్మానములు గావించబడెను. శేషగిరి ప్రభుగారి మరణమునకు విచారించుచు వారి పేర నొకపుస్తకాలయమును స్థాపింపవలెనని మరొకతీర్మానము గా వింపబడెను. దీని నిధికి రు 5000/- చందాలు వేయబడెను. మలయాళ భాషలో ప్రకటింపబడుచున్న “సారస్వత బోధిని”లో దేవనాగరిలో సారస్వతులు వ్రాయువాగములు ప్రకటింపబడుట ఒక భాగమును విడువవలెనని మరొకతీర్మానము గావించబడెను. (అ. ప్రె.)

ఒక స్టాంటరుని మరణము

కూనూరు, మే 27:— నీలగిరిలో ప్రాతస్టాంటరులో నొకడును, 78 సంవత్సరముల వయసుగలవాడును, అను క్రిడెట్టు బెల్లుగారు “ఒకే తెరు” వద్ద నిన్న రాత్రి మరణించిరి. వీరు దక్షిణాఫ్రికాయాద్యములలో నీలగిరి స్టాంటరుల వైస్యముతో పోయి పనిచేసెను. (అ. ప్రె.)

ఇటలీ రాజదంపతులు

ఇంగ్లండుకు వచ్చిరి. ఇంగ్లండు సార్వభౌముడు సక్సర్-రించిరి. విక్టరూజా తమస్నేహపాశములు మరింతబలపడును గాక యనిరి.

ఇటలీ పత్రికాభిప్రాయము

జాబాలాండు సమస్య పరిష్కార ముగియు ముస్సోనీ గారే కారణమని ఇండియానజయ సేలు పత్రిక వాకొనుచున్నది. చాలకాలమునుండి ఆంగ్లో ఇటలీ సంబంధమును ఇది పాడుచేయుచున్నదిచే యనుచున్నది.

జాబాలాండు పరిష్కారము ఆంగ్లో ఇటలీ స్నేహమునకు మరింతబలమును కలుగజేయుననియు, ఇటలీ, ఆఫ్రికా, ఆసియాలో పట్టులతో పనిజేసి తనరాజ్యమును మరల ముస్సోలినీగారి సహాయముతో జయింపవలెనని ప్యాసిష్టుపత్రిక ఇంపీరో వ్రాయుచున్నది.

కార్మిక ప్రభుత్వము వచ్చినందులకు ఇటలీ కుత్సాహముగ నున్నది. కర్కణ్ విదేశాంగ విధానములన జాబాలాండు పరిష్కారము అసాధ్యమగుటయే. పర్యవసానము ఈయంతాహమునకు కారణము. రాంసే మగ్నానాల్లుగారు ఉదార స్వభావుడు గనుక ఈసమస్యపరిష్కార మైనదని ట్రిబ్యూనపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మోస్టాఫైడిలు

ఉదకమండలము, మే 27:— మోస్టాఫైడిలను రైల్వే నిర్మాణమునందు నియోగించు ప్రశ్ననుగూర్చి మలబారు కలెక్టరుతోను, యన్. వి. రైల్వే యేజెంటు, ఇంజనీరుతోను, మరికొందరితోను కలసి చూపించుబరు ఆనరుబల్ 55 ఆర్డరు న్యాయుగారు రహస్యముగా చర్చించిరి. దీనివిషయమై విచారణ జరుగుచున్నదని తెలియుచున్నది.

మలబారు జిల్లా పెనెంటుల సభ

ఈసభకు అధ్యక్షుడుగా యెన్నుకొనబడిన 55 కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారును, దివాన్ బహదూర్ యం. కృష్ణన్ నాయుడుగారును, ఈసభకు పోవుటకు ఉదకమండలమునుండి మలబారుకు బయలుదేరిరి. ఈసభ ఉత్తరమలబారులోని బడగరలో 30, 31 తేదీలలో జరుగును. వీరు 29 తేదీన పాల్నాటు లో ఆగి 29 తేదీన బడగరకు పోవురు. (అ. ప్రె.)

వర్ణభేదములుగల కాథలిక్కులు

హిందూమతములో కలియలేదు

తిరుచనాపల్లి, మే 27:— మాలిశిరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. వర్ణభేదములుగల 10 కాథలిక్కు కుటుంబములు హిందూమతములో కలిసినవని మీద వ్రాసినతరువాత వారట్లు నిజముగా కలిశారేదనియు కలిగింపబడుచున్నారనియు తెలిసినది. వారిగల క్రైస్తవములు దోషములతోనొకరినొకరు చక్కబడక పోయినయెడల వాడ హిందూమతములో కలిసినవని పాఠరీు ను తెలియచున్నట్లు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కౌంటి ల్యుని ఆర్ శాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:— మారుడిపూడి-వేంకట

రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి

చంద్రగుప్త చక్రవర్తికి పృథానచక్రయము చాణక్య డను నామాంతరముగలిగినట్టియు కాటిల్యునిచే రెండువేల సంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరియైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగురించి మనపూర్వులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో సగ్రంథము. దీని వాధారము చేసికొనియే కామందకాదులు వారిగ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మిట్టియుద్ధగ్రంథములేదని పొగడియున్నారు. పాశ్చీన కాలమందలి మనదేశములోని రాజ్యము లెట్లు పాలింపబడుమం డెనో తెలిసికొనగోరువారికిని చారిత్రపరిశోధకులందఱికి నిది య మూల్యమైనది. గ్రంథమున వ్రాసినవాడు కాటిల్యుడోనా కాదా, గ్రంథకర్తకాలమెద్ది, గ్రంథయందు కల్గింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క పృథానలక్షణము లెవ్వి-అనువిషయములను విమర్శించి యుపోద్ఘాతము చేర్చబడియున్నది. ౯00 పుటలగ్రంథము. కాలి కోలైదు. ఖరీదు రు 4.0-0 మాత్రము.

మారుడిపూడి వేంకటరంగయ్య.

మహారాజాకాలేజి, విజయనగరం.

చెన్నపురి బజారుధరలు

చింతలపూడి

(ఒక విలేజ్)

మే 24. - ఈ గ్రామము ఏలూరుకు పుత్తరముగ ముప్పదిమైళ్ల దూరముననున్నది. ఇప్పటి డిప్యూటీ ఠాకూలుదారు కచ్చేరియున్న సబ్ ఠిక్కెటారుగారి ఆఫీసున్న పోలీసు స్టేషనున్న యింకా యితర డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన పువ్వుగట్టులున్న కలరు.

కాలమానస్థితి

వేసవి తీవ్రముగా నున్నది. ఈ మధ్య రెండుసార్లు కొద్దిగా వర్షించినది. గత సంవత్సరము అలస్యముగా వర్షించినందున చెరువులలోని నీరు మనుష్యులకున్నా పశువులకున్నా సమృద్ధిగా వున్నది.

గొప్ప అగ్నిప్రమాదము

నిన్న సాయంత్రం ఘూరు 3 గంటలకు తూర్పుపేటలో నివసించుకొని రూరమి 50 యిళ్లు పరకురావప్రీతి కాబడెను. చాల భాగ్యము యితర వ్యవసాయ పరికరములు దహనమయ్యెను. వాటిల్లిన నష్టము ఘూరు రు 1,500వుండును. 400 జనము యింట్లతోక ఆల్లాడుమన్నారు. మా గ్రామ యూనియన్ బోర్డు ప్రశ్నించుటగారన్నా కరణ్యనాయకుగారున్నా తదితరులున్నా అగ్నిహోత్రమును చల్లార్చి బహు కృషిచేసి విశేషనష్టము కలుగకుండగ కాపాడిరి. ఆ రాత్రి యింట్లు కొల్పోయినవారకు వైశ్యశిఖామంబులు భోజన వసతిని యేర్పాటుచేసి వారి కృతజ్ఞతకు పాత్రలైరి. మిగిలిన కొందరు వెంకట్రామ గుర్రాజు పంతులుగారు యీ జనమునకు తిరిగి యింట్లు నిర్మించుటకు సుమారు మాడు ఎకరముల భూమి ఉచితముగా నిచ్చియు కల్పనిచ్చియు యింకను వేయి విధముల సాయముచేసి ప్రశంసార్హులైరి. వీరి ఉదారత లోకమునకు లోగడనే తెలిసియున్నది. ఇంకను యిట్టి ధర్మకార్యములను వీరు విశేషించి చేయ సర్వలోకముల సృష్టికర్తయగు నప్పరమేశ్వరుడు అఖిల ప్రపంచముల నాట్యమాడు నా నర్తకుడు ప్రాత్యహింమగాతయని ప్రార్థన.

ఆఫీసుమార్పులు

మే 25: - లోగడ రెండుసంవత్సరములనుండి మాకు డిప్యూటీ ఠాకూల్ దారుగానుండి ప్రజామోదమును బడసిన మిగిలిన సూరతు రాజారావునాయకుగారు అవనిగడ్డకు బహుయింపబడి వారిస్థానము జీడిగంట సూర్యప్రకాశరావుగా రీమనస్ట్రేచర్జీ పుచ్చుకొనిరి.

ఈ గ్రామములో ఇదివరకు 80 సంవత్సరములనుండి యుండియున్న ఫారెస్టు కంజీఆఫీసు ఏలూరుకు ఏకారణము చేతనో మార్చబడియున్నది.

చిరకాలమునుండి యుండియున్న మేజిస్ట్రేటాఫీసు కామవరపుకోటకు జిల్లావిభజనలో మార్చబడినప్పటికిన్ని, ప్రస్తుతము తాలూకాఆఫీసువగైరాలు ఇక్కడనే ఉంచెదరని తెలిసి కొనుటకు సంశయముగానున్నది.

ఫారెస్టుపంచాయితీ

ఈ మధ్యనే మా గ్రామ రిజర్వు పంచాయితీపరిపాలన క్రింద చేర్చబడెను. పంచాయితీదార్లు సరియైన కట్టుదిట్టములు చేయనిచో రిజర్వు కొద్దికాలములోనే శూన్యమై అసంతృప్తి కిని అగౌరవమునకును కారణముగనని తోచెడిది.

విశేషపంచాయితీ

జనాభా తక్కువగుటచే యూనియన్ పంచాయితీ తీసివేయబడి గ్రామపంచాయితీ క్రింద చేర్చబడెను. నియమింపబడిన 11 స్థానములకు అభ్యర్థులలో తీవ్రమైన అలజడి కాన నయ్యెడిది.

క్రీరామలింగ పతనమందరము

కొంతమంది యువ్యోగీయుల ప్రోత్సాహముచే, పతనమందరము పునరుద్ధరింపబడి ఆరమాసముల నుండియు దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది తెల్ప సంకలించెదము. సభ్యులు అధికముగా చేరుచున్నారు. ఇంకను విశేష సభ్యులున్న నేగాని మంచి సిక్కి రాజులరు.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

అన్ని విధముల పుండ్రమును, కొవకు పుండ్రమును ఈతైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమునురాచిన పుండ్రమునుమూల పరికి మాత్రలను తివలయును. అన్ని గాయములను మాన్పనుకాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోప

సంఘము

1924 సంవత్సరము ఫిబ్రవరిమాసమునకు

జమాఖర్చు వివరములు

జమపద్యము	రు అ పై
1. సామాన్యతలకునిధి.	3 0 0
2. ప్రత్యేకతలకునిధి (జాతీయవిద్య)	1057 0 0
3. కాంగ్రెసు సభ్యులచందా	40 0 0
4. వేతనములఖాతా (ఆం. రా. కాం. సంఘమువలన)	95 0 0
5. కద్దరు స్టోర్సు	15 0 9
6. పేట బాపయ్య	8 0 0
7. గతమాసం నిల్వ	0 7 3
	1218 7 3

ఖర్చుపద్యము

1. ప్రత్యేకతలకునిధి (జాతీయవిద్య)	818 4 0
2. ,, (అస్పృశ్యత)	14 0 0
3. మీటింగులు ప్రచురణలు	18 11 0
4. ఆఫీసు ఎస్టాబ్లిషుమెంటు	1 14 0
5. పోస్టు టెలిగ్రాములు	1 7 0
6. విరాళములు	0 12 0
7. అ. కాశ్యపరావుగారు	789 13 0
8. కొర్వి వెంకయ్య వర్మగారు	15 6 0
9. కొత్తాల్ అబ్బాసల్లీ సాహెబుగారు	1 0 0
10. గో. వెంకటేశ్వరరావుగారు	10 9 0
11. చిరాపూరు సుబ్బయ్యగారు	10 0 0
12. చితా నిల్వ	48 4 3
	1214 7 3

1924 సంవత్సరము మార్చి నెలకు

జమాఖర్చు వివరముల తెలుపు స్టేటుమెంటు

జమలు	
1. గతమాసము నిలవ	48 4 8
2. సామాన్యతలకునిధి	0 3 0
3. ప్రత్యేకతలకునిధి (జాతీయవిద్య)	25 0 0
4. కాంగ్రెసుసభ్యులచందా	28 12 0
5. ప్రచారము	45 8 0
6. బెజవాడ బస్టి కాంగ్రెసుకమిటీ	385 13 9
7. పేట బాపయ్యగారు	36 1 0
8. కొత్తాల్ అబ్బాసల్లీ సాహెబుగారు	12 8 0
9. గోవిందరాజుల వెంకటేశ్వరరావు	25 0 0
10. మహాత్మాగాంధీపూజానిధి	87 0 0
11. దేవులపల్లి వెంకట్రామయ్యగారు	10 0 0
	699 2 0

ఖర్చులు.

1. ప్రత్యేకతలకునిధి (జాతీయవిద్య)	500 0 0
2. ,, అస్పృశ్యత	28 0 0
3. జీతముల ఖాతా	67 8 0
4. మీటింగులు ప్రచురణములు	48 13 3
5. ఆఫీసు ఎస్టాబ్లిషుమెంటు	1 5 0
6. పోస్టు టెలిగ్రాములు	2 2 0
7. విరాళములు	0 4 0
8. కొర్వి వెంకయ్యవర్మగారు	9 10 0
9. మహాత్మాగాంధీ పూజానిధి	2 0 0
10. పింగళి సుబ్బారావుగారు	1 0 0
11. కలవకొలను శివరామయ్యగారు	6 0 0
12. చితా నిల్వ	36 13 9
	699 2 0

1924 సంవత్సరము మే ప్రియల్ మాసము

తాలూకా జమాఖర్చు వివరములు తెలుపు

స్టేటుమెంటు

జమలు

	రు అ పై
1. గత మాసమునిల్వ	86 13 9
2. సామాన్య తలకునిధి	28 10 0
3. ప్రత్యేక తలకునిధి (జాతీయవిద్య)	280 0 0
4. కాంగ్రెసు సభ్యులచందా	64 12 0
5. కొర్వి వెంకయ్యవర్మగారు	22 1 0
6. కొత్తాల్ అబ్బాసల్లీ సాహెబుగారు	50 0 0
7. మహాత్మా గాంధీ పూజానిధి	848 10 0
8. కలవకొలను శివరామయ్యగారు	29 5 4
9. దేవులపల్లి వెంకట్రామయ్యగారు	40 0 0
10. అ. వెం. గు. రా. శేషయ్యగారు	42 6 0
11. గోపాటి సుబ్బయ్యగారు	20 0 0
12. ఆం. రా. కాంగ్రెసువారి విరాళము	250 0 0
	1707 10 1

ఖర్చులు

1. ప్రత్యేక తలకు నిధి (జాతీయవిద్య)	286 0 0
2. ,, (అస్పృశ్యత)	14 0 0
3. వేతనములు	809 5 4
4. ప్రచారము ఖర్చులు	117 12 0
5. ఆఫీసు ఎస్టాబ్లిషుమెంటు	0 9 4
6. పేట బాపయ్యగారు	32 15 0
7. గోవిందరాజుల వెంకటేశ్వరరావుగారు	15 0 0
8. మహాత్మాగాంధీపూజానిధి	785 11 3
9. కరాచి కలందరుషాగారు	6 0 0
10. చితా నిల్వ	140 5 6
	1707 10 1

మ.రా. చితా నిల్వగాక బ్యాంకులో రు 12 5 6 లు నిల్వయున్నది.

(ప. కృ. జా. సంఘకార్యాలయము)

బెజవాడ 5.5.24

రాజోలు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

ఆదాయవ్యయపట్టిక

1924 జనవరి నుండి మార్చి వరకు

జమ

చితా నిల్వ	188.1.4
తలకు స్వరాజ్యనిధి	5.1.3
సభ్యత్వపుచందాలు	28.8.0
16 వ జిల్లా కాన్ ఫరెన్స్కు వల్ల	589.10.0
	756.4.7

ఖర్చు

ఆఫీసు, ప్రేషనరీ	2.12.6
ప్రచారకులకు	51.2.9
తపాలా, తంతి	22.8.6
అమృత ఖర్చు	3.0.0
స్వచ్ఛ	100.0.0
జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘంకు	10.0.0
మహాత్ముని విమరల రోజున ఉత్సవముకు	10.14.0
అంతర్వేది	198.0.8
అంతర్వేదిపాతెం ఫిర్యా	2.0.0
చితా నిల్వ	350.14.7
	756.4.7

త. రా. కృష్ణారావు

సెక్రటరీ తాలూకాకాంగ్రెసుసంఘము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

వాడితిరా? వాడుకుండిన తెప్పించి వాడి తక్షణమే నంతోషింపుడు !! దగ్గులు! జలుబులు!! ఇన్ఫ్లుఎన్సా!!!

ఈ అమృతమైన శాశ్వతమైన కస్తూరిమాత్రము మొదటి రకం కస్తూరి, మంకూపువ్వు, కచ్చకూసి రహితము, అమృతమైన వనమాలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. హానికరమగు కస్తూరి లందుచేరుటలేదు, పిన్నలు, పెద్దలు, ముగ్ధులవారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనాపానభేదముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది 250-800 ముత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.4-0 బుడ్డు 6-కి 1.4-0 పోదుబుడ్డు లేదు.

ఈ దిగువ తెలుసుకొనవలసినవి కచ్చక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా పనోదిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పాటములు గల) ప్యాకేటు 1-కి రూ 1.0-0.

శివకాంతి తైలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి కాయస్థులను ననుసరించి కొన్ని బొట్టు తీసుకొనిన నుభవముగా విశేషమగును. కష్టము లేదు. సంకటము, అనన్యాయ భంధము, బుడ్డి 1-కి ధర 0.8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, క్రెజ్ లో మున్నగు పానీయముల కేహాశ్శయమును చెయరుటయే గాక అనేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక కేహాశయమును వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇకరవ్యాధులను రానింతక అటంకపరచును. అనేక కేల ద్రవ్యములను భర్తగుచున్నది.) ద్రవ్య 1-కి ధర 0.7-0.

మహా సాధాగ్య శొంఠి:—(బాలింతల పొలిటికి వర్తకపాదము వంటిది. కనిపప్పుడు, కరువాత వారికి శరీరము కొవడములు యివ్వవలసిన వారి కలగు వ్యాధులన్నిటిని యిది కష్టమగుచున్నది. 20 రులంబుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.0-0 (3) పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారాధువవైద్యశాల, మైసూరు.

వెంట్రుకలే అందము? రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite Toilets, Kamini Oil, & Otto Dillabhar, Sold everywhere,"

వెంట్రుకలు మువ్వనతో ఊడిరాకమునునుపే త్వరపడుడు. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు నేడే కమినీయానూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.) వెంట్రుకల కష్టి శోగమున్నను, శిరో మాంస్యమున్నను, యిది విశిష్టము. వెంట్రుకలు నిట్లుంటే కాని, గుండెగ కాని యెడలను మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ పెత్తనమును గల్గి బట్టుకతో నుండి పెర యు చుండును.

ఈ శోభనలే దీనిని తరిమింపి చూడుము వెంట్రుకలు యెట్లుబుద్ధింపగునో కనిపెట్టుడు కామినీయా తలహానెను నిన్ను శరీరస్థైర్యమునిగ కేయము. ఇది బుడ్డి 1-కి ఒక మాసాయి. వి. డి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. అన్ని పోల్లలోన ఈ క్రింద తెలుసుకొనవలసిన ప్రకారము విక్రయించుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు "ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

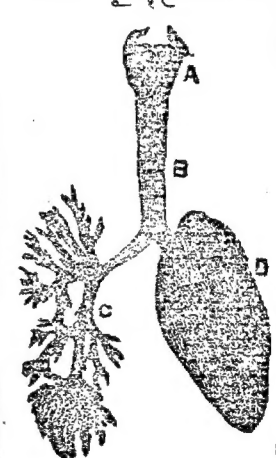
1 కొన్ని బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2.0-0 } కొన్ని ముక్కలు లేదే ముగ్గుల ముంపున చక్కని మిక్కిలి }
2 (కామి బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.12-0 } మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును }
3 (కామి బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.8-0 }

ఇది మంచి అమృత శుభ్రతనున్న, శరీరము అమృతమౌనము చా కొడుకును. తీసుము, పోలు యేవంటి:— ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 155 తమ్బుచెట్టి, బొంబాయి.

హాడ్ నె న్ను

"యూరెంతల్ జాజులు" అన్ని విధములదగ్గు జలుబు, గొంతుపుంక, రొమ్ము పడికెము, ఇన్ఫ్లు ఎంజా" మొదలగువాటిని తప్పక ముద్రువు. తక్షణమును రానింతక అటంకపరచును.

"డి లాన్ సెట్" "ఆస్ట్రేలియన్ మెడికల్ గెజెట్టు", "ది ప్రాక్టిషన్" "మెడికల్ నెస్సు అండు గెజెట్టు" "మెడికల్ ట్రైబ్యూన్" "ప్రాక్టికల్ మెడికల్" థర్లి (ఇండియా మొదలగు వైద్యప్రపంచముచే నిరూపించబడినది.

కంఠధ్వని కుతుక

ఊపిరినిత్తులు మొదలగు వాటికి కావలసినది వి-స్వర-పేటిక, సి-క్వాసనాశము, సి-క్వాసనాశ ము యొక్క గొట్టుము, డి-బక శ్వాశకోశము ప్రత్యేక భాగము. అన్ని కెమ్మిస్తు దుకా ణము లందును వెలకు దొరకును.

ఆస్ట్రేలియాలో చేయబడినది, బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.2-0. అన్ని పోల్లలో దొరకును, ఈగన తెలుపబడిన జాగా లలో దొరకును.

మెసర్స్ ఎస్. డేశాయి గౌండ్స్ అండుకో, వైసా బజారులోడ్డు. అశ్విన్ అండుకో కెమ్మిస్తు, బ్రాచ్యే. సోల్ ఏజెంట్లు:— వైసామహమ్మదు అండుసన్న 5 మెక్లీస్ వీధి, బాన్స్, మద్రాసు.

చాకులు-తొలములు

మంగలికత్తులు ఆంధ్రసోదరులచే చేయబడినవి మేలయినవి. వెంటనే ధరలక్వాటలాగకువ్రాయుడు. వి వెంకటేశ్వర్లు యండ్ కో లియిటెడ్ కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ cet. 3081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలిగ్రాఫిక్ అడ్డెసు. "ఇండస్ట్రీస్" పెద్దాపురం.

25 సంవత్సరములనుండి సాటిలేని దివ్యవృక్షమని పేరుగాంచినది గుణము లేనినో వైకము వాసనీయబడును

తా వి ఫో రం

ఇతర చిత్తులన్నియు నిష్ఫలము లైనచోట్ల మాటాపి ఫోము కొరుకువానికి అన్ని స్థితులలోను మంచి గుణమిచ్చినది. ఇందులో రసము చేరుటలేదు. ఇతరులుగా వచ్చినవానికి 1బు చాయము. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2 4.0-0 ఖర్చు 0.8-0. కలకత్తా మెడికల్ కాలేజీలో ఆస్పెంటు ప్రొఫెసరు గావు డాక్టరు కె. ఎస్. భట్టాచారి గారిట్లు వ్రాసిన "లాపి ఫోరము ఇతర వృక్షములకు ఎంతమాత్రము తీసిపోవుటలేదు."

MAGBONUM MEDICAL NOOK 77 Dev Street., P. O. Serampore Bengal